THE PREDICTORS OF PARENTAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT

A THESIS SUBMITTED TO
THE GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES
OF
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

BY

HURİ GÜL BAYRAM GÜLAÇTI

IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
IN
THE DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

OCTOBER 2020

Approval of the thesis:

THE PREDICTORS OF PARENTAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT

submitted by **HURİ GÜL BAYRAM GÜLAÇTI** in partial fulfillment of the requirements for the degree of **Doctor of Philosophy in Psychology, the Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University** by,

Prof. Dr. Yaşar KONDAKÇI
Dean
Graduate School of Social Sciences _____

Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT
Head of Department
Psychology _____

Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT
Supervisor
Psychology _____

Examining Committee Members:

Assoc. Prof. Dr. Dilek SARITAŞ ATALAR
(Head of the Examining Committee)
Ankara University
Psychology _____

Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT (Supervisor)
Middle East Technical University
Psychology _____

Assoc. Prof. Dr. Hande ILGAZ
Bilkent University
Psychology _____

Assist. Prof. Dr. Başak ŞAHİN ACAR
Middle East Technical University
Psychology _____

Assist. Prof. Dr. A. Berna AYTAÇ
Hacettepe University
Psychology _____

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Name, Last name : Huri Gül Bayram Gülaçtı

Signature :

ABSTRACT

THE PREDICTORS OF PARENTAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT

BAYRAM GÜLAÇTI, Huri Gül
Ph.D., Department of Psychology
Supervisor: Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT

October 2020, 157 pages

The main purposes of the present dissertation are to develop a reliable and valid scale to assess maternal differential treatment (MDT), to investigate structural (gender constellation and composition), individual (negative affect and perceptual sensitivity), and maternal (familism and traditional and modern approaches in parenting) factors associated with absolute MDT as well as to examine the dyadic relationship between relative MDT and sibling attachment. For these purposes, two studies were conducted. In Study I, *Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form* (N = 351) was developed. Two main factors were obtained: MDT in *positive* and *negative* domains and further analyses supported two-factor solution (attentiveness and pampering/indulgence) for positive domains and three-factor solution (punishment, negative discipline, negative affect/rejection) for negative domains, separately. The scale had good psychometric properties. In Study II, the main hypotheses were tested with the participation of 356 older and younger siblings and their mothers. The siblings completed MDT, temperament, and sibling attachment scales, and mothers completed familism values and approaches in parenting scales. The results indicated that MDT did not differ based on gender constellation.

Hierarchical regression analyses showed that MDT was clearly predicted by temperament but not by other factors. Dyadic relations between MDT and sibling attachment was tested with Actor-Partner Interdependence Model analyses. The findings suggested that after controlling for siblings' gender, most of the actor and one partner effect were associated with sibling attachment. The current study contributed to the literature by examining the mechanisms and outcomes of MDT in Turkish culture.

Keywords: Parental Differential Treatment, Gender, Temperament, Sibling Attachment

ÖZ

THE PREDICTORS OF PARENTAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT

BAYRAM GÜLAÇTI, Huri Gül
Doktora., Psikoloji Bölümü
Tez Yöneticisi: Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT

Ekim 2020, 157 sayfa

Bu çalışmanın temel amaçları, annenin farklılaşan yaklaşımını (AFY) değerlendirmek için bir ölçüm aracı geliştirmek, yapısal (cinsiyet kombinasyonu ve yapısı), bireysel (olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet) ve anneye ait (aileye yönelim değerleri ve ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımlar) faktörlerin mutlak AFY ile ilişkisi ve göreceli AFY ile kardeşe bağlanma arasındaki ikili ilişkiyi incelemektir. Bu amaçla iki çalışma yapılmıştır. İlk çalışmada Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu (N = 351) geliştirilmiştir. Analizler sonucunda pozitif ve negatif alanlarda AFY olarak isimlendirilen iki ana faktör elde edilmiştir. Pozitif ve negatif alanlarda AFY için ayrı ayrı yapılan analizlerde pozitif alanlar için iki faktörlü yapı (dikkat ve şımartma / hoşgörü) ve negatif alanlar için üç faktörlü yapı (müdahale, olumsuz disiplin, olumsuz duygulanım / reddetme) desteklenmiştir ve ölçeğin iyi psikometrik özelliklere sahip olduğu bulunmuştur. İkinci çalışmada, 356 büyük, küçük kardeş ve annelerinin katılımıyla ana hipotezler test edilmiştir. Kardeşler AFY, mizaç ve kardeşler arası bağlanma ölçeklerini, anneler ise aileye yönelim ve ebeveynlikte yaklaşımlar ile ilgili ölçekleri tamamlamıştır. Sonuçlar, AFY'nin cinsiyet kombinasyonuna göre farklılaşmadığını göstermiştir. Hiyerarşik regresyon analizleri,

AFY'nin açık bir biçimde mizaç tarafından yordandığını, ancak diğer faktörler tarafından yordanmadığını göstermiştir. AFY ile kardeşe bağlanma arasındaki ikili ilişkiler Aktör-Partner Bağımlılık Modeli ile test edilmiştir. Bulgular, kardeşlerin cinsiyeti kontrol edildikten sonra aktör ve partner etkilerinin kardeşe bağlanma ile ilişkili olduğunu ortaya koydu. Bu çalışma, kültürümüzde AFY'nin mekanizmalarını ve sonuçlarını inceleyerek alanyazına katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynin Farklılaşan Yaklaşımı, Cinsiyet, Mizaç, Kardeşe Bağlanma

To all strong sibling relationships

ACKNOWLEDGMENTS

I am very thankful and express my genuine appreciation to many people who have had contributions to this dissertation. First, I would like to express my most profound gratitude and special thanks to my dear supervisor, Prof. Dr. Sibel Kazak Berument. She has been not only an academic mentor, supervisor, and instructor but also a very encouraging, supportive, compassionate, and patient role model for me since 2012. To flourish my intellectual growth, she has been supervised me with never-ending support and curiosity. Being a student under her supervision has been an amazing opportunity for me.

I am also grateful to my dissertation supervising committee members, Assoc. Prof. Dr. Dilek Sarıtaş Atalar and Assist. Prof. Dr. Başak Şahin-Acar for their valuable comments and feedback to carry this dissertation a step further during this process. Also, I would like to thank my examining committee members, Assoc. Prof. Dr. Hande Ilgaz and Assist. Prof. Dr. A. Berna Aytaç for their remarkable efforts, feedback, and suggestions to this dissertation.

My deepest gratitude goes to my beloved, İbrahim Gülaçtı. Your love, support, patience, encouragement, and help in this journey is too great to be expressed in words. I am full of appreciation for being in my life, and I am sure that we will start new lovely journeys together!

I would like to sincerely thank my lovely parents, Hatice Bayram and Halil Bayram. Your never-ending love and effort have brought me to this pleasant position. I am always grateful to be your child! Also, my sweet siblings, Şeyma and Kemal, thank you for your eternal sisterhood and brotherhood. Knowing your presence gives me strength. I am proud to be your sister and long-lasting friend!

To my second family, Ayşe, Alattin, and Enes Gülaçtı and Gamze, Sami, Akif, and Ahsen Özdemir, I would like to present special thanks to you for the emotional support since you came to my life and making me feel good.

I am full of gratitude to my sisters of heart, Zeynep Ertekin, Merve Gölcük, Aybegüm Memişoğlu-Sanlı, Hatice Işık, Nur Elibol Pekaslan, and Büşra İplikçi. You have supported, motivated, and helped me whenever I need. Not only in happy times but also in trouble times, I deeply felt your presence, and your support was precious during this journey. Also, I would like to express my gratitude to my dear friends and colleagues, B. Pınar Bulut and Gökçen Bulut Çevrim. Your social and emotional support made this process easier for me.

I would like to extend sincere appreciation to my favorite couples, Gizem & Ömer İlhan and Ebru & Ulaş Kırlı. Thank you for the precious friendships and adventures that we have experienced together.

I am also thankful to CDLAB members. They provided both emotional and technical support when I need. I am fortunate to be a part of such a lab!

I am very grateful to the siblings and mothers who participated in these studies, and the teachers who helped me during the data collection processes. This dissertation would not have been completed without your participation.

Also, I would like to thank to The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) for providing financial support throughout my Ph.D. education.

Last but not least, sincere gratitude goes to all siblings all over the world!

TABLE OF CONTENTS

PLAGIARISM iii
ABSTRACT iv
ÖZ vi
ACKNOWLEDGMENTS ix
TABLE OF CONTENTS xi
LIST OF TABLES xv
LIST OF FIGURES xvi
CHAPTERS
1. OVERVIEW 1
2. STUDY I: DEVELOPMENT OF "SIBLING PERCEPTIONS OF DIFFERENTIAL PARENTAL TREATMENT SCALE" 3
2.1. Introduction: Study I 3
2.1.1. Definition of Parental Differential Treatment 3
2.1.2. Measurement Approaches in PDT 4
2.2. Method 7
2.2.1. Participants 7
2.2.2. Measures 8
2.2.2.1. Demographic Information Sheet 8
2.2.2.2. Sibling Inventory of Differential Experience (SIDE) 9
2.2.2.3. Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ) 10
2.2.2.4. Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form 10
2.2.3. Scale Development Stages 11
2.2.4. Procedure 11
2.3. Results 12
2.3.1. Data Screening 12
2.3.2. Exploratory Factor and Internal Consistency Reliability Analyses of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form 12
2.3.2.1. PDT in Positive Domains 13

2.3.2.2. PDT in Negative Domains 14
2.3.3. Confirmatory Factor Analyses for Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form 15
2.3.4. Validity 16
2.4. Adaptation of the Attachment Features and Functions Measure-Sibling Form 18
2.4.1. Attachment Features and Functions Measure-Sibling Form 18
2.4.2. Confirmatory Factor and Reliability Analyses Results 19
2.5. Discussion of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale 19
3. STUDY II: STRUCTURAL, INDIVIDUAL, AND MATERNAL FACTORS RELATED TO MATERNAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT 25
3.1. Introduction: Study II 25
3.1.1. Importance of PDT 25
3.1.2. Theoretical Perspectives in PDT 27
3.1.3. Contributors to PDT 28
3.1.3.1. Structural Contributors to PDT 28
3.1.3.2. Individual Contributors to PDT 31
3.1.3.3. Parental Contributors to PDT 33
3.1.4. PDT and Sibling Relationship 38
3.1.4.1. Sibling Relationship Quality 38
3.1.4.2. Sibling Attachment 38
3.1.5. Aims & Hypotheses 41
3.2. Method 43
3.2.1. Participants 43
3.2.2. Measures 45
3.2.2.1. Measures of Older and Younger Siblings 45
3.2.2.1.1. *Demographic Information Form* 45
3.2.2.1.2. *Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale* 45
3.2.2.1.3. *Attachment Features and Functions Measure-sibling form* 46
3.2.2.1.4. *The Early Adolescent Temperament Questionnaire-Revised Form (EATQ-R)* 46

3.2.2.2. Maternal Measures 47
3.2.2.2.1. *Demographic Information Form* 47
3.2.2.2.2. *Attitudinal Familism Scale* (Steidel & Contreras, 2003) 47
3.2.2.2.3. *Inventory of Traditional and Modern Approach in Parenting* 48
3.2.3. Procedure 49
3.3. Results 49
3.3.1. Data Screening 49
3.3.2. Descriptive Statistics and Bivariate Correlations of Study Variables 50
3.3.3. MANOVA Results for Gender Constellation Differences on PDT 51
3.3.4. Results for Hierarchical Regression Analyses in Predicting Older and Younger Siblings' Perceived PDT 52
3.3.4.1. Results for Older Siblings: 52
3.3.4.2. Results for Younger Siblings 54
3.3.5. Results for Actor Partner Interdependence Model (APIM) for Dyadic Relationships between Older and Younger Siblings' Perceived PDT and Sibling Attachment 56
3.4. Discussion 61
3.4.1. Discussion of the First Aim of the Study: The Role of Gender-Related Variables on PDT 62
3.4.2. Discussion of the Second Aim of the Study: Individual and MaternalPredictors of PDT 64
3.4.2.1. The Role of Negative Affect 64
3.4.2.2. The Role of Perceptual Sensitivity 67
3.4.2.3. The Predictive Role of Mother Related Mechanisms on PDT 69
3.4.3. Dyadic Relationship between PDT and Sibling Attachment 72
4. OVERALL CONTRIBUTIONS, LIMITATIONS, FUTURE DIRECTIONS OF THE DISSERTATION & CONCLUSION 75
4.1. Contributions and Implications of the Current Dissertation 75
4.2. Limitations of the Current Dissertation and Future Directions 76
4.3. Conclusion 78

REFERENCES 80
APPENDICES
A. DEMOGRAPHIC INFORMATION FORM (Study I & II) 93
B. SIBLING INVENTORY OF DIFFERENTIAL EXPERIENCE (SIDE) 95
C. STRENGTHS and DIFFICULTIES QUESTIONNAIRE (SDQ) (Study I) 97
D. SIBLING PERCEPTIONS OF DIFFERENTIAL PARENTAL TREATMENT SCALE (Study I & II) 98
E. INTERVIEW QUESTIONS FOR SCALE DEVELOPMENT (Study I) 110
F. APPROVAL OF THE HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE OF METU (Study I) 112
G. APPROVAL OF THE MINISTRY OF EDUCATION (Study I) 113
H. MATERNAL APPROVAL FORM (STUDY I) 114
I. INFORMED CONSENT (Study I) 116
J. ATTACHMENT FEATURES AND FUNCTIONS MEASURE-SIBLING FORM (Study I & II) 117
K. EARLY ADOLESCENT TEMPERAMENT QUESTIONNAIRE-REVISED FORM (Study II) 118
L. DEMOGRAPHIC INFORMATION FORM- MOTHER FORM (Study II) 120
M. ATTITUDINAL FAMILISM SCALE (MOTHER FORM) (Study II) 121
N. INVENTORY OF TRADITIONAL AND MODERN APPROACH IN PARENTING (MOTHER FORM) (Study II) 122
O. APPROVAL OF THE HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE OF METU (Study II) 123
P. APPROVAL OF THE MINISTRY OF EDUCATION (Study II) 124
Q. INFORMED CONSENT (Study II) 125
R. PARENTAL APPROVAL (Study II) 127
S. CURRICULUM VITAE 128
T. TURKISH SUMMARY / TÜRKÇE ÖZET 132
U. THESIS PERMISSION FORM / TEZ İZİN FORMU 157

LIST OF TABLES

Table 1. Sample Characteristics of Study I (Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale) 8

Table 2. Gender Composition of Participants' Siblings 8

Table 3. The Factor Structure of Positive Domains in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale 14

Table 4. The Factor Structure of Positive Domains in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale 15

Table 5. Correlations between Higher-order and Lower-order Factors in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form 17

Table 6. Correlations between Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form, SIDE-Mother Form, and SDQ Factors (N = 321) 18

Table 7. Descriptives for Sample Characteristics of Study II 44

Table 8. Gender Related Descriptive Information for Older and Younger Siblings 44

Table 9. Descriptive Statistics for Variables of Study II 50

Table 10. Bivariate Correlations between Study II Variables in Hierarchical Regression Analyses 51

Table 11. Bivariate Correlations between Study II Variables in APIM Analyses 51

Table 12. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Older Siblings' Perceived Absolute PDT in Positive Domains 53

Table 13. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Older Siblings' Perceived Absolute PDT in Negative Domains 54

Table 14. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Younger Siblings' Perceived Absolute PDT in Positive Domains 55

Table 15. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Younger Siblings' Perceived Absolute PDT in Negative Domains 56

Table 16. Estimates for Positive Domains in Relative PDT and Sibling Attachment 59

Table 17. Estimates for Negative Domains in PDT and Sibling Attachment 60

LIST OF FIGURES

Figure 1 Conceptual Model for the Relationship between Relative Maternal DT in Positive Domains and Sibling Attachment 57

Figure 2 Conceptual Model for the Relationship between Relative Maternal DT in Negative Domains and Sibling Attachment 58

Figure 3 Dyadic Relationships between Relative Maternal DT in Positive Domains and Sibling Attachment 59

Figure 4 Dyadic Relationships between Relative Maternal DT in Negative Domains and Sibling Attachment 61

CHAPTER 1

OVERVIEW

Researchers examining the impacts of non-shared environmental effects on child development have pointed out differential parenting of siblings (Feinberg & Hetherington, 2001). Non-shared environment includes environmental characteristics that are dissimilar for children in the same family and results in distinct child outcomes (Conger & Conger, 1994; Feinberg & Hetherington, 2001). Within the non-shared environment framework, parental differential treatment (PDT) is seen as an essential component of non-shared environment since it is well documented that parenting behaviors, practices or attitudes toward children might be varied within the same family (Rolan & Marceau, 2018).

The present Ph.D. thesis is composed of two studies. Study I aims to develop a reliable and valid scale to measure parental differential treatment (PDT); Study II aims to examine possible structural, individual, and parental mechanisms related to parental differential treatment as well as to examine the role of PDT on sibling attachment features and functions.

In the literature, there are different measurement techniques (observation, interview, and self-report questionnaires) in the assessment of parental differential treatment. PDT is widely measured through a self-report questionnaire called the Sibling Inventory of Differential Experiences (SIDE) (Daniels & Plomin, 1985). SIDE includes two main factors; differential affection and differential control. Apart from these components, it is essential to focus on other universal and culture-based parenting behaviors while investigating parental differential treatment. In that sense, the development of a new measure for self-report PDT was addressed in the scope of this thesis. Therefore, Study I included the literature based on PDT's nature and

particular measurement techniques to assess PDT. Then, the development process of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale, scale development results, and discussion will be given.

Moreover, it is also essential to answer the questions such that how PDT is linked with different constructs and how it affects sibling relationships. In the literature based on PDT has focused on different predictors and outcomes of PDT. For instance, structural variables such as gender related factors (Padilla, McHale, Rodríguez De Jesús, Updegraff, & Umaña-Taylor, 2018) siblings' birth order (Jensen, Pond, & Padilla-Walker, 2015), age related factors (Atzaba-Poria & Pike, 2008) and individual factors such as temperamental characteristics (Jenkins, Rasbash, & O'Connor, 2003) have been related to the degree to which parents treat their children in different ways. Moreover, in the literature, parental and contextual factors were linked with PDT (Atzaba-Poria & Pike, 2008; Jenkins et al., 2003). That is, not only individual but also environmental mechanisms are related to how parent treat their children. Besides that, PDT was associated with various child and adolescent adjustment outcomes (Tamrouti-Makkink, Dubas, Gerris, & van Aken, 2004) and the quality of sibling relationships (Meunier et al., 2012). Therefore, in Study II, both particular and sibling outcomes of PDT were examined. Specifically, individual (gender constellation, gender composition and older and younger siblings' negative affect and perceptual sensitivity as temperamental characteristics) and environmental predictors (maternal familism values and traditional and egalitarian approach in parenthood) of perceived PDT by adolescent siblings and dyadic relationship between siblings' perceived maternal differential treatment and the degree to which they perceive each other as an attachment figure were investigated. First, the literature about theories explaining PDT, specific individual and environmental factors associating with PDT, and the relationship between PDT and sibling relationships, particularly sibling attachment, will be reviewed. Second, methodological information about the study and the results of the analyses will be given. After specific literature, methodological information, and results for Study I and II will be presented, finally, the results will be comprehensively discussed based on the given research in the discussion section.

CHAPTER 2

STUDY I: DEVELOPMENT OF "SIBLING PERCEPTIONS OF DIFFERENTIAL PARENTAL TREATMENT SCALE"

2.1. Introduction: Study I

2.1.1. Definition of Parental Differential Treatment

In the literature, there are two distinct view and definition of parental differential treatment. Some researchers described it as the extent to which parents treat a child or children relative to other child/children in the family (Finzi-Dottan & Cohen, 2010). Others have been using the term "parental favoritism" which refers to treating one or some children more positively compared to other child or children in the family (Brody, Copeland, Sutton, Richardson, & Guyer, 1998).

The phenomenon of PDT includes differential parenting behaviors or attitudes in various domains. Parental differential "affection" and differential "control" has been primarily and extensively examined in PDT literature and differential affection was defined as differential parental pride, sensitivity to feelings, enthusiasm, favoritism, and interest towards children. On the other hand, differential control was defined as differential parental disciplining, punishing, controlling, and blaming target sibling more than the other sibling (Daniels & Plomin, 1985). On the other hand, other domains such as parental negative emotionality (hostility and angry coercion), taking a side, getting attention (Shebloski, Conger, &Widaman, 2005) chores and privileges (McHale, Updegraff, Shanahan, Crouter, & Killoren, 2005), support, strictness, demand for responsibility/autonomy (Jeannin & Van Leeuwen, 2015), academic abilities (Jensen & McHale, 2015), and even feeding practices (Payne, Galloway, & Webb, 2011) have also been investigated in childhood and adolescence. In adulthood

PDT was also studied in terms of parental differential recognition, nurture, and demand for assuming filial responsibility as well (Boll, Ferring, & Filipp, 2003; 2005).

While considering the focus of PDT, initial studies only investigated maternal differential treatment (Brody, Stoneman, & Burke, 1987), in time, most of the studies have also included "fathers" (Feinberg & Hetherington, 2001). The research on maternal PDT also emphasizes that mothers have differential impacts on their children (Feinberg & Hetherington, 2001; Tamrouti-Makkink et al., 2004; Padilla, McHale, Updegraff, & Umaña-Taylor, 2016; Padilla et al., 2018). In that respect, most of the studies have included both parents' differential treatment and associated mechanisms and outcomes in different developmental periods.

2.1.2. Measurement Approaches in PDT

In the assessment of PDT, researchers have utilized different measurement techniques including observation (Shebloski et al., 2005), interviews with puppets (Atzaba-Poria & Pike, 2008), interviews (Kowal & Kramer, 1997), and self-reports (Jensen & Whiteman, 2014).

When observation method is used, parents' behaviors are observed. For instance, parental hostility and anger coercive behaviors are coded. Then, the PDT score is obtained by taking a difference score of older and younger siblings' scores. Whereas a positive sign in the score represented more negative differential treatment towards an older sibling, a negative sign represented such treatment towards younger ones (Shebloski et al., 2005). Further, in the interview technique, children are asked about attributions towards PDT and why PDT occurs (Kowal & Kramer, 1997). In order to obtain PDT information from younger children, puppets are used (Atzaba-Poria & Pike, 2008).

It is seen that the self-report scale is the most commonly utilized measurement method examining both parents' and children's perceptions of PDT (Luo, Chen, Yuan, Ma, & Zhang, 2020; Solmeyer, Killoren, McHale, & Updegraff, 2011). In the measurement of children's perceptions about PDT, two approaches for the assessment has attracted the attention. Some researchers have relied on children's perceptions regarding PDT,

while others have used difference scores gathered from each child's reports about parenting they experience. In the first way, participants are asked to reflect their perceptions about parenting dimensions compared to the sibling in an explicit way (Jensen & Whiteman, 2014). Through such self-reports of differential treatment, both the amount and direction of parental differential treatment could be measured. The amount of PDT refers to the ***absolute*** PDT, irrespective of which sibling is disfavored/favored, whereas the direction of PDT refers to the ***relative*** PDT considering favoritism/disfavoritism of the respondent. For instance, the heading PDT questionnaire among self-reports is the Sibling Inventory of Differential Experience (SIDE) (Daniels & Plomin, 1985). In this scale, participants rate which sibling experiences more of a particular behavior of parents. On this scale, while "1" reflects much more to the sibling, "5" reflects much more to the target individual. In the second way, researchers have used difference scores of perceived parenting from each sibling (Jensen & Whiteman, 2014). For example, various PDT dimensions such as parental warmth and coercive control (Tamrouti-Makkink et al., 2004), parental warmth and negativity (Feinberg & Hetherington, 2001), and parental taking side, getting attention, and preferential treatment (Shebloski et al., 2005), parental intimacy and conflict (Jensen & Whiteman, 2014), and psychological control, behavioral control, and parental involvement (Jeannin & Van Leeuwen, 2015) could be measured through self-reports and difference scores on each dimension were calculated by subtracting sibling's score from target child's score. Then, PDT score is formed, and if the score is positive, it means that the target child had more PDT compared to the sibling, and if the score is negative, the sibling got more PDT. The use of difference scores might be critisized. That is, reuniting two different scores into one may result in a lack of information that has a value in terms of creating variance (Shanock, Baran, Gentry, Pattison, & Heggestad, 2010). In addition, the distinct perceptions of PDT through differences and direct scores uniquely and directly contributed to the somehow different outcomes (Jensen & Whiteman, 2014). As a result, the perceptions of PDT and difference scores may differ even though they are related to the theoretical and empirical basis (Jensen & Whiteman, 2014). In that sense, since such indirect measurement of PDT may lead to ambiguity in interpreting the results, in the present study in the assessment of PDT direct and explicit measurement method is used.

Furthermore, besides child and adolescent reports of PDT, parents' reports of differential parenting towards their children are also used when measuring PDT (Jensen & McHale, 2017; Luo, Chen, Yuan, Ma, & Zhang, 2020; Meunier et al., 2012). In these assessments, researchers measured PDT through adaptation of some parenting scales (Luo et al., 2020) or parent version of Sibling Inventory of Differential Experience Scale (Jensen & McHale, 2017). Also, in line with the measurement of child reports, both direct (Jensen & McHale, 2017) and indirect scores (Meunier et al., 2012) for PDT can be obtained from parents. Although PDT is also assessed through parent reports, most researchers rely on children's perceptions on the basis of specific arguments. Initially, parents may have a bias in reporting that they treat both children equally. Further, discrepancies between parental and child reports may draw attention to and reliability problems of measurement (Jensen & McHale, 2017). For example, Luo and her colleagues (2020) investigated discrepancies between parent and child reports of perceived parental favoritism. Their results showed that children's reports of parental favoritism differed, and children's reports were higher compared to parents' reports of PDT. Also, as suggested, children had different perceptions about differential treatment than their parents, and parents' and children's reports were differentially linked with the outcomes (Meunier et al., 2012). It has been also recommended that children might have different perceptions of similar parenting practices, behaviors, and attitudes (Meunier et al., 2012) and child perceptions of differential treatment compared to parents' perceptions might have more powerful links with intra-familial relationships (Kowal, Krull, & Kramer, 2006). Also, compared to children, parents have a tendency to report their behaviors more positively than the actual behavior (Meunier & Roskam, 2007). As suggested by the researchers, siblings' perceptions about PDT would be as crucial as parents' reports of a parent-child relationship; it may be interpreted that the perception of children is highly important. In that sense, the current study focused on children's perceptions of PDT rather than parental perceptions.

When looking at the PDT studies in Turkey, there are only few studies that focused on PDT perceived by Turkish siblings. In one of those studies, Apalaçi (1996) adapted Sibling Inventory of Differential Experiences (SIDE) into Turkish, and the results suggested that two components of SIDE, which are parental differential affect and

control, but psychometric properties of the scale were found to be below the satisfactory levels (Apalaçi, 1996). It was thought that, the insufficient internal consistency scores might be due to the small sample size (n = 30) in the Turkish adaptation of SIDE; therefore, Bayram (2014) calculated the scores in the larger sample (n = 172 sibling pairs) but the reliability coefficients were also found to be below the satisfactory levels. In addition, only two parental treatment factors, warmth and control, could be assessed through SIDE. However, there may be other parental behaviors, attitudes, treatment, or culturally relevant practices, which siblings differentially experience. It is also crucial to bring those possible parental behaviors together and to measure PDT more comprehensively.

In the light of given information above, the present study aimed to develop a reliable and valid self-report questionnaire measuring the PDT perceptions of adolescent siblings concerning their parent-child relationships in the Turkish cultural context. Second aim is to test validity of the newly developed scale. To test the reliability of the developed scale, the Cronbach alpha scores were calculated. In order to test convergent validity of the *Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale*, two scales were administered to the participant siblings. The first one is *Sibling Inventory of Differential Experiences Scale* (Daniels & Plomin, 1985; Apalaçi, 1996) and the second scale was *Strength and Difficulties Questionnaire* (Goodman, 1997; Güvenir, Özbek, Baykara, Arkar, Şentürk, & İncekaş, 2008).

2.2. Method

2.2.1. Participants

A total of 351 siblings with a maximum age difference of 5 years were recruited to the study. They were attending to 4th -12th grades and their siblings were required to be a student in secondary or high schools. Participants' sibling number ranged from 1 to 6, 44.1% of them were first-born, 46.1% were second-born, 6.6% were third-born, 1.4% were fourth-born, 1.4% were fifth-born, and 0.3% were sixth-born siblings. Descriptive statistics for sample characteristics were given at Table 1 and further descriptive information about gender of participants and their closest aged siblings were given at Table 2.

Table 1. Sample Characteristics of Study I (Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale)

	N	*M*	*SD*	*Min*	*Max*
Number of siblings at home[1]	351	2.66	.92	2.00	7.00
Grade	343	9.23	1.86	4.00	12.00
Age	351	14.65	2.03	9.00	20.00
Age of the closest aged sibling	346	14.47	2.05	9.00	20.00
Age difference between participant and the closest sibling	346	2.63	1.31	0.00	6.00
Perceived SES of the Family (range from 1 to 10)	334	5.67	1.58	1.00	10.00

Table 2. Gender Composition of Participants' Siblings

	Gender (*N*)	Gender composition (*N*)	Gender Constellation (*N*)
Participant Siblings	121 *M* 220 *F*	173 same-sex siblings 164 mixed-sex siblings	133 older *F*-younger *F* siblings 37 older *M* -younger *M* siblings 56 older *F* -younger *M* siblings 105 older *M* -younger *F* siblings 6 twin siblings (1 *M* - *M* sibling, 2 *F* - *F* siblings, and 3 *F* - *M* siblings)

Note. F = Female and *M* = Male Siblings. Same-sex siblings refers to sister-sister or brother-brother pairs and mixed-sex siblings refers to sister-brother pairs.

2.2.2. Measures

Participant siblings completed the self-report questionnaires for demographic information, parental differential treatment (Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale and Sibling Inventory of Differential Experience), problem behaviors (Strength and Difficulties Questionnaire), and sibling attachment (Attachment Features and Functions Measure-Sibling Form)

2.2.2.1. Demographic Information Sheet

Participant siblings were requested to answer demographic information including their age, gender, grade, birth order, age and gender of their siblings, maternal and paternal age and education, income, and perceived SES of the family (see Appendix A).

[1] Including the participants

2.2.2.2. Sibling Inventory of Differential Experience (SIDE)

It assesses perceived past experiences about parental treatment by comparing their parent-child experiences with their perceptions of their sibling's parent-child experiences (see Appendix B). It was developed by Daniels and Plomin (1985) and includes two sub-factors measuring parental differential treatment. In the current study, differential affection (5 items) and differential control (4 items) sub-factors were used. ***Differential affection***, refers to differential parental pride, sensitivity to feelings, enthusiasm, favoritism, and interest towards children (example item "Our mother/father was proud of the things we did"). In contrast, ***differential control***, refers to differential parental disciplining, punishing, controlling, and blaming target sibling more than the other sibling (example item, "Our mother/father was strict with us". The test-retest reliability coefficients were found as .77 for maternal differential control and .82 for maternal differential affection. In the original version, the scale was rated in 5 point Likert scale and two scores were obtained as relative and absolute. **Relative score** means that higher scores show higher affection or control towards target sibling relative to the compared sibling and it gives both amount and direction of PDT. In the relative score, the ratings of "1" reflects *toward my sister/brother much more*, "2" reflects *toward my sister/brother a bit more*, "3" reflects *same toward my sister/brother and me,* "4" reflects *toward me a bit more, and "5" reflects toward me much more.* However, **absolute score** represents the amount of differential treatment regardless of which sibling is treated by their parents in a more controlling or affectionate ways. In order to calculate absolute score of PDT, the score of "3" is recoded as "0", the scores of "2" and "4" are recoded as "1", and the scores of "1" and "5" are recoded as "2". As the score increases, parents treat siblings differentially and the direction of PDT is disregarded.

The scale was translated into Turkish by Apalaçi (1996). In the Turkish adaptation of the scale, the researcher reported that the ratings of 1 and 5 were rarely used. Therefore, she decided to convert the scale to 3-point Likert type scale. In this version, the ratings of "1" and "2" were reunited and recoded as "1" (toward my sister/brother much more), the rating of "3" remained the same and recoded as "2", the ratings of "4" and "5" were reunited and recoded as "3" (toward me much more). In addition to Apalaçi (1996)'s translation, Bayram (2014) made small changes in the wording with

reliability of .41 and .64 for differential affect and control, respectively and in the current study this version was used.

In the present study, the internal consistency scores were found as .51 and .54 for maternal differential affect and maternal differential control, respectively. Due to low Cronbach alpha scores, the items of differential affect were reversed and added to differential control items, then total score of differential treatment for mothers ($\alpha = .60$) showing more negative differential treatment towards the participant relative to the sibling was obtained. Young (2011) was also used the total score of SIDE indicating more positive differential treatment towards the participant relative to the sibling.

2.2.2.3. Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ)

This self-report 25-item scale measures behaviors of children and adolescents in five factors which are emotional symptoms (5 items), conduct problems (5 items), hyperactivity-inattention (5 items), peer relationship problems (5 items), and prosocial behaviors (5 items). The scale was developed by Goodman (1997) and Turkish adaptation was completed by Güvenir and colleagues (2008) (see Appendix C). The scale is administered in a 3-point Likert type Scale (1 = not true, 2 = somewhat true, 3 = certainly true). It is also used for measuring internalizing (by bringing "emotion problems" and "peer relationship problems" sub-factors together) and externalizing behaviors (by bringing "conduct problems" and "hyperactivity-inattention" sub-factors together) (Goodman, Lamping, & Ploubidis, 2010). In this study, to test convergent validity of newly developed scale (Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form), externalizing behaviors and emotion problems sub-factors of SDQ were used. The internal consistency scores for emotion problems and externalizing behaviors were found as .67 and .61, respectively. Based on corrected item-total correlations in the reliability analysis, two items from the factor of externalizing behaviors were excluded and the Cronbach alpha scores were increased to .65 for externalizing behaviors.

2.2.2.4. Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form

It measures perceived maternal differential treatment by siblings and was developed for the current study (see Appendix D). It is 5-point Likert type scale ranged from 1 (my mother

always behave toward my sibling in that way) to 5 (my mother always behave toward me in that way) and 3 reflects equal treatment. Detailed information about the development process of the scale (Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale) and internal consistency scores (Cronbach's alphas) were explained below.

2.2.3. Scale Development Stages

In order to compose item pool for the differential treatment scale, first existing scales were scrutinized than semi-structured interviews were conducted with 7 adolescent siblings. Interview questions were written considering the topics that are likely to elicit possible instances of differential treatment (Appendix E).

Based on data from the interviews and review of the existing scales, warmth, control, discipline, restrictions, opportunities, support, care, acceptance/rejection, and emotional closeness were identified as possible topics for differential treatment. Then, based on these categories, 68 items[2] were written by the author (see Appendix D). Items diversity and face validity were checked by graduate students and a faculty in developmental psychology program.

2.2.4. Procedure

Ethical approval was obtained from Human Subjects Ethics Committee of Middle East Technical University (see Appendix F) and permission for the scale development study was taken from Denizli Provincial Directorate of National Education under the Ministry of National Education (see Appendix G). After getting necessary permissions, 13 school administrations of various type of secondary and high schools (Anatolian school, Science school, Fine Arts school, Vocational schools, and etc.) were contacted in Denizli. Participants were reached through 13 secondary and high schools. Announcements to participate in the study were made in the classrooms. Students were informed about the purpose of the current study and the criteria of age differences between siblings and grades of their siblings. Then, possible participants were determined and informed consents were given. After that, written informed consents were collected from mothers for participant siblings (see Appendix H) and

[2] Data were obtained for both maternal and paternal differential treatment but only maternal version of the scale was finalized.

from themselves (see Appendix I) and they took part in this study voluntarily. The scales were delivered to the target siblings in closed envelopes in order to guarantee the confidentiality. Participants filled in the questionnaires at their homes.

2.3. Results

Scale development process of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale and adaptation process of "Attachment Features and Functions Measure-sibling form are reported in the result section. Analyses were carried out with SPSS 25.0, AMOS 22.0, and EQS programs.

2.3.1. Data Screening

Before conducting the analyses, data was checked in terms of missing values. Data was obtained from 356 participants. Five cases were deleted due to systematic missing values or unfilled scales. Then, to deal with missing values, expectation maximization (EM) analyses were performed. Normality, linearity, and multi-collinearity were also checked. It should be noted that in the self-report measures of differential treatment, because of both theoretical and practical issues, there could be non-normal distribution of sample in terms of skewness and kurtosis. Theoretically, there may be social desirability bias or true equal treatment from parents and practically, dropping outliers from the data may result in emergence of new outliers or low variability in the sample (Young, 2011). In this data, kurtosis values were found > 7 (Kim, 2013) but not treated. Two scores were calculated for Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form similar to Sibling Inventory of Differential Experiences (SIDE). First one is *relative* score which indicates favoritism toward one sibling compared to other sibling and second one is *absolute* score which reflects the amount of differential treatment without any concern about the direction. In the scale development process, relative score was used.

2.3.2. Exploratory Factor and Internal Consistency Reliability Analyses of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form

For *Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-mother form*[3]; the inter-item correlations showed low to moderate results, so all items were included in

[3] In the scale development process, relative scores were used.

the principle component analysis. In order to check the factorability of the data, Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy was investigated. The result was found to be .82, which is above the cut-off point of .5 and Barttlet's test of Sphericity was significant ($\chi 2$ (2278) = 11354. 27, $p < .001$). That is, the data could be analyzed. Then, the scree plot and eigenvalues were examined. The initial result demonstrated that there were 20 components with eigenvalues more than 1 explaining 68.59% of the total variance. However, the scree plot indicated that two-factor solution was appropriate. Another principle component analysis with oblique rotation was conducted by restricting the number of factors as two.

In the analysis, two factor solution explained 26.13% of the total variance. Thus, communalities showing the variance accounted for by the common factors were checked. The items were retained on each factor, if they had loadings above .40. Communalities of some items were found as less than .20 and it is recommended that items with low communality scores should be excluded to increase explained total variance; therefore, 27 items were excluded from the further analyses. Then, seven items were not loaded on any factor and they were also excluded from the analyses. In order to check whether there were any cross-loadings on the factors (between .20 and .40) another analysis was run through retaining the factor loadings above .20. Four items were excluded due to cross loadings. After that, the analysis was rerun with the items which have factor loadings above .40 and one item was excluded in this analysis because it was also not loaded. In the final version, two factor solution seemed to be ***positive (13 items)*** and ***negative (16 items)*** domains in differential treatment concept, but they explained 39.45% of the total variance. Therefore, it was decided that it would be more appropriate to conduct separate factor analyses for positive and negative domains since each factor may theoretically have sub-factors.

2.3.2.1. PDT in Positive Domains

Same procedures were also applied in the principle component analyses for PDT in positive domains. First, the principle component analysis was run. In order to check the factorability of the data, Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy was examined. The result was found to be .82, which is above the cut-off point of .5 and Barttlet's test of Sphericity was significant ($\chi 2$(55) = 887,64, $p < .001$). That is, the data could be analyzed. Then, the scree plot and eigenvalues were examined. The

initial result demonstrated that there were 4 components with eigenvalues more than 1 explaining 58.79% of the total variance. However, the scree plot indicated that two-factor solution was appropriate.

Another principle component analysis with oblique rotation was conducted by restricting the number of factors to two. One item was not loaded on any factor; thus, it was excluded from the analysis. In order to check whether there were any cross-loadings on the factors another analysis was run but none of the items were excluded. In the final version, two factor solution was accepted and it explained 45.54% of the total variance (see Table 3). They were named as ***pampering/indulgence (7 items)*** and ***attentiveness (4 items)*** in PDT and explained 33.96 and 11.58% of the total variance and the Cronbach alpha scores were .76 and .65, respectively. The Cronbach alpha score of total PDT in positive domains was found as .80.

Table 3. The Factor Structure of Positive Domains in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale

	Pampering/indulgence	***Attentiveness***
Giving Value (item56)	.79	
Giving importance (item11)	.77	
Indulging (item68)	.63	
Taking pride (item15)	.58	
Encouraging (item57)	.57	
Praising (item66)	.55	
Showing interest (item61)	.52	
Listening problems (item7)		.86
Taking care when sad (item13)		.68
Asking how is the day (item48)		.61
Understanding feelings (item27)		.49

2.3.2.2. PDT in Negative Domains

Same procedures were also followed in the principle component analyses for PDT in negative domains. First, the principle component analysis was run. In order to check the factorability of the data, Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy was examined. The result was found to be .91, which is above the cut-off point of .5 and Barttlet's test of Sphericity was significant ($\chi 2(120) = 2597.39$, $p < .001$). That is, the data could be analyzed. Then, the scree plot and eigenvalues were examined. The initial result demonstrated that there were 3 components with eigenvalues more than 1

explaining 59.78% of the total variance and the scree plot indicated that three-factor solution seemed to be appropriate.

According to this result, two items had cross loadings on two factors and they were excluded. In order to check whether there were any cross-loadings on the factors (between .20 and .40) another analysis was run through retaining the factor loadings above .20. Three items were excluded due to cross loadings. Then, the analysis was rerun with the items which have factor loadings above .40 and one item was excluded in this analysis because it had cross loadings on two factors. In the final version of PDT in negative domains, three factors solution was accepted and it explained 67.07% of the total variance (see Table 4). They were named as ***negative discipline (4 items)***, ***interference (3 items), and negative affect/rejection (3 items)*** in PDT and explained 44.33%, 12.56%, and 10.18% of the total variance. The Cronbach alpha scores were .82, .67, and .78, respectively. The Cronbach alpha score of total PDT in negative domains was found as .86.

Table 4. The Factor Structure of Positive Domains in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale

	Negative Discipline	***Interference***	***Negative Affect/Rejection***
Punishing (item41)	.90		
Getting angry (item53)	.79		
Scolding (item42)	.69		
Voicing mistakes (item44)	.56		
Intervening in clothing (item32)		.92	
Creating problems in the meetings with opposite sex friends (item33)		.67	
Intervening in where they go (item20)		.58	
Showing disapproval of the behaviors (item16)			.90
Complaining about the behaviors (item55)			.77
Querreling (item62)			.68

2.3.3. Confirmatory Factor Analyses for Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form

Confirmatory factor analysis was run in order to indicate construct validity of the scale. Model fit was evaluated based on the following main indices: χ^2 statistic, the ratio of χ^2 to degrees-of-freedom (χ^2/df), the root mean squared error of approximation

(RMSEA), and comparative fit index (CFI). Considering these fit indices, a good to excellent model fit indicates non-significant χ^2 statistic, a value of CFI ≥ .95, and .00 ≤ RMSEA ≤ .06 (Hu & Bentler, 1999). Additionally, 2:1 ≤ χ^2/df ≤ 5:1, .00 ≤ RMSEA ≤ .08 (Hooper, Coughlan, & Mullen, 2008), and a value of CFI ≥ .90 (Bentler, 1990) indicate acceptable fit in model testing.

Two separate CFA for PDT in positive and negative domains. In the *PDT in positive domains*, the model indicated that some model fit indices were non-acceptable: χ^2 (43, N =351) = 159.96, χ^2/df= 3.72, p = .00, CFI = .86, GFI = .92, RMSEA = .09. When looking at the modification indices in order to improve model fit, an error covariance between two variables (meanings of the items' were closer) was added. Chi-square difference test was performed in order to indicate the improvement in the model and after the modification the model significantly improved, $\Delta \chi 2$ (1, N = 351) = 27.09, p < .001). Then, the model showed acceptable fit, **χ^2 (42, *N* =351) = 132.87**, **χ^2/df= 3.16, *p*= .00, CFI = .89, GFI = .94, RMSEA = .08.** The standardized regression coefficients of two factor structure of positive domains in PDT were found between .44 and .74. In the *PDT in negative domains*, the model indicated that acceptable model fit without any modification: **χ^2 (32, *N* =351) = 116.33, χ^2/df= 3.64, *p* = .00, CFI = .93, GFI = .94, RMSEA = .087.** The standardized regression coefficients of three factor structure of PDT in negative domains were found between .49 and .81.

2.3.4. Validity

To test convergent validity of the Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form, the Pearson correlation coefficients were calculated between new scale, SIDE-Mother Form (frequently used measurement for parental differential treatment), and SDQ (externalizing behaviors and emotion problems). The results of bivariate correlations were given below (see Tables 5 and 6). The correlation patterns between lower order factors and higher order factors of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form revealed high positive correlations between the positive and negative domains in their entireties, ranging from .40 to .60. In contrast, there were negative significant and non-significant correlations between lower order factors of positive and negative domains. Moreover, the correlations between two higher-order factors (positive domains and negative

domains) of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form (relative score) and total relative score of SIDE-mother form were found to be -.52 and .47 for positive and negative domains in PDT, respectively. It is known that two scales are used to measure the similar umbrella construct which is parental differential treatment. Therefore, these moderate correlations indicated that Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form is a valid scale. Lastly, in the literature, there were several studies indicating the relationship between parental differential treatment and problem behaviors (Richmond, Stocker, & Rienks, 2005). It was suggested in the current study that while problem behaviors were negatively correlated with positive domains in PDT, they were positively associated with negative domains in PDT. To conclude, all these moderate and significant associations between the variables demonstrated good validity properties of the newly developed scale.

Table 5. Correlations between Higher-order and Lower-order Factors in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form

	PDT in Positive Domains	PDT Negative Domains	Pampering/Indulgence	Attentiveness	Negative Discipline	Interference	Negative Affect/Rejection
PDT in Positive Domains	1						
PDT in Negative Domains	-.29***	1					
Pampering/Indulgence	.93***	-.37***	1				
Attentiveness	.77***	-.06	.49***	1			
Negative Discipline	-.33***	.86***	-.39***	-.11*	1		
Interference	-.11*	.78***	-.17***	.02	.52***	1	
Negative Affect/Rejection	-.27***	.82***	-.34***	-.07	.61***	.40***	1

Table 6. Correlations between Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form, SIDE-Mother Form[4], and SDQ Factors (N = 321)

	PDT in Positive Domains	PDT in Negative Domains	SIDE_mother form	Externalizing Behaviors	Emotion Problems
PDT in Positive Domains	1				
PDT in Negative Domains	-.29***	1			
SIDE_mother form	-.54***	.47***	1		
Externalizing Behaviors	-.18***	.24***	.23***	1	
Emotion Problems	-.11*	.18***	.07	.45***	1

2.4. Adaptation of the Attachment Features and Functions Measure-Sibling Form

Since Attachment Features and Functions Measure-sibling form was to be used for the first time in the present thesis, it was translated to Turkish and psychometric properties are tested prior to main study. For this scale, the Cronbach alpha scores and confirmatory factor analysis were carried out to verify the construct of the factors. In order to test the factor structure, confirmatory analysis was run through EQS software program. In these analyses, the same procedure was followed with the same participants in the development of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale.

2.4.1. Attachment Features and Functions Measure-Sibling Form

The 16-item scale was developed by Tancredy and Fraley (2006) to measure the degree to which a potential attachment figure (e.g. parents, siblings, and friends) provided primary attachment functions (Tancredy & Fraley, 2006) (See Appendix J). The 7-point Likert type scale is composed of four attachment features and functions which are proximity maintenance (2 items) (e.g. “It is important to me to see or talk with my sibling regularly”), separation distress (5 items) (e.g. “My sibling is a person whom I do not like to be away from”), safe haven (5 items) (e.g. “My sibling is the first person that I think of when I have a problem”), and secure base (4 items) (e.g. “My sibling is

[4] Relative Scores of Maternal Differential Treatment of SIDE-Mother Form and Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form were used.

a person whom I count on for advice"). It was translated into Turkish by translation back translation method by the author of this thesis. After translation, one item in the proximity maintenance sub-scale (I make an effort to stay in contact with my sibling) was thought that it may refer either "physical proximity" or "communication". Thus, one item was added to the scale referring physical proximity and it became a 17-item scale. Also, unlike the original 7-point Likert type scale, in the present study, the scale was converted to 5-point Likert type scale (from 1 = strongly disagree to 5 = strongly agree). The Cronbach alpha scores were given in the result section where the confirmatory and reliability analyses of the scale were stated.

2.4.2. Confirmatory Factor and Reliability Analyses Results

In the CFA for *Attachment Features and Functions Measure-sibling form,* the result revealed that adequate model fit: χ^2 (113, N =335) = 248.419, χ^2 /df = 2.20, p =.00, CFI=.96, RMSEA = .06. Factor loadings ranged from .71 to .86. The Cronbach alpha scores were also found as .91, .84, .85, .91, and .96 for safe haven, proximity seeking, secure base, and separation distress, total score, respectively.

2.5. Discussion of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale

In the literature, Sibling Inventory of Differential Experiences (SIDE) is the mostly used scale in the direct measurement of PDT (Luo et al., 2020; Solmeyer et al., 2011). As mentioned before, it has two components: differential affection and differential control. However, PDT involves many aspects. Siblings may experience PDT in other domains such as attention, support, rejection, interference, and privileges. For example, in a study, in addition to items of SIDE, single-item questions regarding privileges, household chores, and monetary resources were added (McHale et al., 2005). Also, when looking at the indirect or single-item measurements of PDT, researchers focused on different components such as involvement (Jeannin & Van Leeuwen, 2015), intimacy, and conflict (Jensen & Whiteman, 2014). These studies supported the idea that there is a lack of comprehensive measures for the siblings' perceptions of PDT. In order to fill a gap in the PDT assessment, this study aimed to develop a reliable and valid measurement assessing early adolescent and adolescent siblings' perceptions about maternal differential treatment. The results indicated that siblings' perceptions of maternal differential treatment are evaluated in positive

domains and in negative domains as higher-order factors. *PDT in positive domains* is composed of two factors: attentiveness and pampering/indulgence. *Attentiveness* includes maternal differential treatment regarding listening problems, taking care of in sadness, asking about the day, and understanding feelings. *Pampering/indulgence* includes items about giving value and importance, indulging, taking pride, encouraging, praising, and showing interest comparatively in the children. *PDT in negative domains* included three factors: negative discipline, interference, and negative affect/rejection. *Negative discipline* includes items concerning punishment, scolding, getting angry when the children do something that they should not have done, and voicing mistakes. *Interference* consists of maternal behaviors about interference to clothing, opposite-sex friendships, and where the children go. *Negative affect/rejection* contains items regarding the disapproval of children's behaviors, complaining, and quarreling.

Confirmatory factor analyses (CFA) were conducted to confirm construct validity of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form. In Study I, two CFAs also confirmed that two-factor solution for PDT in positive domains and three-factor solution for PDT in negative domains. All items were significantly loaded on the related factor, and the results demonstrated good model fit. In addition, to confirm the factor structures of positive and negative domains in PDT in another sample, two separate CFAs were run, and the results suggested that the constructs were also valid in the different samples. The model fit indices of CFAs in Study II were lower compared to Study I but showed an acceptable model fit. There may be two possible reasons concerning the relatively lower model fit. First, although paternal differential treatment was not the core of this dissertation, to develop scales for both parents' PDT, data for mothers and fathers were collected from the participants in both studies. The point here is the way the scales were delivered. In Study I, both maternal and paternal versions of the scale were given to participants, and the same items to be filled in for the mother and father versions were given side by side. Therefore, participants might have compared not only each parent's differential treatment towards them and their siblings but also similarities and differences between their mothers' and fathers' behaviors. The principal component analyses indicated some differences in the factor structures of maternal and paternal versions, and it was thought that these

differences might be due to the way of the distribution of two versions. Thus, in Study II, participants firstly completed the maternal version and then completed the paternal version. Second, relatively lower model fit may be due to the distribution of the scale in Study II participants as a raw 68-item version. In other words, although principle component and confirmatory factor analyses were conducted for the Study I, the earliest version of the scale was also given to the participants in the Study II in order to test whether the constructs of maternal and paternal differential treatment actually differ. In that sense, if the final version of the scale composed of 20 items had been used in Study II, the better model fit would have been obtained. Therefore, in further studies, it has been planned to complete paternal form of the Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale and test model fit with the final versions of the scales.

Nevertheless, regarding Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form, univariate and multivariate normality assumptions in the analyses were not provided. There may be two explanations for the non-normal distribution of data. First, it seems that siblings' perceptions regarding maternal differential treatment may not be normally distributed data by its nature. More clearly, siblings tended to report "3" which refers to equal treatment from their mothers in the scale, and their mothers may actually treat them in a similar way. Second, in the reporting maternal differential treatment, they might respond to the items in a socially desirable way. Similar to present findings, in Daniels & Plomin's (1985) pioneer work on PDT, 56.5% of the respondents reported that they received similar treatment from their parents, but only 9% reported much differential treatment. They also suggested that despite actual differences in treatment, parents tend to try the equal treatment.

Also, in the current study, chi-square statistics in all CFAs indicated significant results referring to poor fit. It is known that the chi-square statistic is sensitive to multivariate normality and sample size (Russel, 2002). It is suggested that using Bollen-Stine bootstrapping may be an appropriate procedure to deal with model fitting in non-normal data, and the non-significant p-value shows appropriate model fit (Kim & Millsap, 2014; Walker & Smith, 2017). In Study I and Study II, non-significant p-value in Bollen-Stine bootstrapping indicated that the proposed model fits the data.

Compared to chi-square statistics, other fit indices showed an acceptable model fit results.

Based on the CFA findings obtained from both Study I and II, it could be suggested that maternal differential treatment may not work as a single mechanism but may cover positive and negative dimensions in general. When examined in more depth, these two domains also accounted for related but different sub-factors. In Study I, correlations between sub-factors supported this pattern indicating that pampering/indulgence and attentiveness as factors of PDT in positive domains were positively and moderately associated. Similarly, negative discipline, interference, and negative affect/rejection as factors of PDT in negative domains were positively and moderately related to each other.

In order to assess the concurrent and convergent validity of the Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form, two scales which were Sibling Inventory of Differential Experience (SIDE; Apalaçi, 1996; Daniels & Plomin, 1985) and Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ; Goodman, 1997) were used, respectively. SIDE is the most frequently used questionnaire assessing adolescent siblings' perceptions about parental differential treatment in two factors; warmth and conflict (Jensen et al., 2015; Richmond et al., 2005; Rolan & Marceau, 2018). In Study I, the total relative score for SIDE indicating high scores as a more unfavorable maternal treatment towards the respondent was used[5]. The SIDE score was found to be positively associated with relative PDT in negative domains. It means that siblings reporting unfavorable treatment in SIDE also reported higher negative discipline, interference, and negative affect/rejection of mothers. In contrast, the SIDE score was negatively related to relative PDT in positive domains. That is, siblings who reported unfavorable treatment from their mothers reported less attentive and pampered/indulgent treatment from their mothers compared to their siblings. These moderate and significant relationships indicated that our scale is a valid construct assessing maternal differential treatment. Besides these relationships, it is essential to note that the newly developed scale was also theoretically in line with parental differential warmth and parental differential treatment measured by SIDE. Both

[5] Due to the low internal consistency scores in SIDE factors (warmth and control)

measures focus on social-affective dimensions in parenting behaviors. When scales are viewed from a broad perspective, “PDT in positive domains” factor in our scale is conceptually similar to parental differential warmth in SIDE, and both of them refer to positive parenting dimensions. Similarly, “PDT in negative domains” factor in our scale is conceptually similar to parental differential control in SIDE, and both factors are about negative parenting behaviors. Unlike to SIDE, our scale approaches maternal differential treatment in a more comprehensive way. Notably, “PDT in positive domains” is divided into two factors (pampering/indulgence and attentiveness) in itself, and “PDT in negative domains” is divided into three factors (negative discipline, interference, and negative affect/rejection) in itself. Concerning parental differential control measured by SIDE, Sheehan and Noller (2002) suggested that this measure might not distinguish positive (such as monitoring) and negative (such as punishment) forms of parental control and might be insensitive to detect fine and slight differences in parental control that may result in different outcomes. In that sense, factors belonging to negative domains in our scale may catch and measure different forms of negative parental treatment.

Moreover, the correlations between SDQ (externalizing behaviors and emotional problems) and Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form (positive and negative domains) indicated significant results. While “PDT in positive domains” was negatively associated with externalizing and emotion problems, “PDT in negative domains” was positively linked with these problems. More specifically, individuals having more favorable maternal treatment than their siblings in terms of attentiveness and pampering/indulgence reported less externalizing and emotional problems. However, individuals with more unfavorable maternal treatment than their siblings regarding negative discipline, interference, and negative affect/rejection reported more externalizing and emotional problems. These significant findings were found to be parallel to the previous research. In the PDT literature, the associations between PDT and one’s adjustment were well-documented. For instance, for both older and younger siblings, changes in perceived PDT were found to be linked with externalizing problems experienced over time. In others words, individuals treated more favorably by their parents compared to the other sibling across time experienced a decrease in externalizing behaviors (Richmond et al., 2005). Similar to

these findings, Meunier et al.'s study (2012) found that both maternal differential support negatively predicted children's externalizing problems. However, only maternal differential control was positively associated with externalizing problems. Particularly, children receiving more supportive parental treatment than their sibling were less likely to experience externalizing behaviors while children receiving more maternal control compared to their siblings tended to experience higher levels of externalizing behaviors.

In conclusion, a new scale that measure PDT in a very comprehensive way has been developed in the scope of the current study. When the PDT results are examined through measuring it comprehensively, more informative findings about how the development of children is affected will be obtained from the future studies. Also, the current study suggested and supported that the Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother Form is a reliable and valid measurement giving information about Turkish siblings' direct perceptions about PDT a broader context despite a need for further validation in further studies.

CHAPTER 3

STUDY II: STRUCTURAL, INDIVIDUAL, AND MATERNAL FACTORS RELATED TO MATERNAL DIFFERENTIAL TREATMENT AND DYADIC RELATIONS WITH SIBLING ATTACHMENT

3.1. Introduction: Study II

3.1.1. Importance of PDT

It is evident that parenting is one of the most influential factors in child development, and studies have primarily focused only on the parent-child relationship. According to family systems theory (Minuchin, 1985), a family is a unit that includes many inter-related sub-systems, and these sub-systems have an influence on each other. In that sense, since the 1980s, with the primary study of Daniels and Plomin (1985), the phenomenon of parental differential treatment (PDT) has gained interest from researchers. Research on PDT has expanded from early childhood (Volling, 1997; Volling & Elins, 1998) to adolescence (Rolan & Marceau, 2018) as well as young adulthood (Rauer & Volling, 2007) and adulthood years (Boll et al., 2003). Specifically, in adolescence, individuals have a greater need for autonomy and are given additional responsibilities and privileges by parents. Thus, changes in the family roles may arise throughout this period and may lead up to differential treatment of siblings by parents. With these changes in the family relationships, it could be implied that adolescence is an important period in terms of experiencing and perceiving parental differential treatment (Rolan & Marceau, 2018). Thus, the current study has focused on the adolescent siblings' perceptions of PDT.

As explained in Chapter 2, parental differential treatment defined as the extent to which siblings are treated differentially from their parents and it is composed of two main domains as positive and negative. PDT in positive domains refers to the parent's differential attentiveness and pampering/indulgence towards their children; in contrast,

PDT in negative domains refers to the parent's differential interference, negative discipline, and negative affect/rejection towards their children. It has been indisputably established that PDT is related to various child outcomes (Shanahan, McHale, Crouter, & Osgood, 2008; Tamrouti-Makkink et al., 2004). Particularly, self-esteem (Tamrouti-Makkink et al., 2004), prosocial behaviors (Deater-Deckard, et al., 2001), internalizing and externalizing problems (Tamrouti-Makkink et al., 2004; Richmond et al., 2005), compliance to the rules (Scholte, Engels, Kemp, Harakeh, & Overbeek, 2007), depressive symptoms (Padilla et al., 2016), antisocial behaviors, social responsibility (Feinberg & Hetherington, 2001), health-related behaviors (Jensen, Apsley, Rolan, Cassinat, & Whiteman, 2020), self-perceptions (Barret Singer & Weinstein, 2000), academic achievement (Barret Singer & Weinstein, 2000; Jensen & McHale, 2015), delinquency and substance use (Jensen & Whiteman, 2014), parent-child relationships (Jensen & McHale, 2017), and sibling relationships (Volling & Belsky, 1992) were found to be related to what degree parents differently treat their children.

More importantly, parental differential treatment has a profound impact on children after controlling for the level of absolute parenting (Feinberg & Hetherington, 2001; Tamrouti-Makkink et al., 2004). For instance, less differential warmth and more differential negativity compared to other siblings were associated with more adjustment problems even after controlling the role of parental warmth and negativity to each child separately (Feinberg & Hetherington, 2001).

Also, while considering the impacts of PDT on different outcomes, children experiencing more negative differential treatment from their parents much more affected compared to the favored children and those children may try to verify that whether such a treatment may be a result of something about herself/himself or something belonging to parents (Feinberg & Hetherington, 2001). In that respect, not only the magnitude of PDT (absolute DT) but also the direction of PDT (relative DT) is crucial in understanding implications of this phenomenon.To sum up, considering the possible impacts of PDT on different individual and sibling outcomes, studies regarding PDT has become more of an issue. In that sense, to understand this phenomenon more fully, the following sections include theoretical perspectives

explaining PDT, individual and parental contributors to PDT, and sibling outcomes of PDT, respectively.

3.1.2. Theoretical Perspectives in PDT

Social comparison theory (SCT) posits that individuals learn about and evaluate their situations by making social comparisons in the absence of objective knowledge (Festinger, 1954). While upward comparisons are produced with superordinate individuals, downward comparisons are produced with subordinate ones. In that respect, since siblings raised in the same family compare their parents' treatment towards them and other siblings, PDT could be a pattern of social comparison (Jensen et al., 2015). In the intersection of social comparison theory and PDT, it may be implied that a sibling treated favorably tends to make downwards social comparison; however, a sibling treated unfavorably tends to engage in upward social comparison. While downward comparison is related to better outcomes (Jensen & Whiteman, 2014), upward comparison is linked with poor outcomes. For example, more favorable treatment (downward comparison) is related to better sibling relationship (Shanahan et al., 2008) and less favorable treatment (upward comparison) is associated with worsening of well-being such as more delinquency and substance use (Jensen & Whiteman, 2014; Jensen, Whiteman, Fingerman, & Birditt, 2013).

Beyond Social Comparison Theory, Distributive Justice Framework is about the division of something (e.g., conditions, goods, etc.), which may influence an individual's welfare. According to this framework, people create judgments concerning whether the distribution of the resources is fairly actualized between relevant others and themselves (Peterson, 1975). In that sense, it could be mentioned that children think about whether parental resources are fairly distributed and can evaluate them based on three principles: equity, need, and equality (Deutsch, 1975). Specifically, if a child behaves based on equality principle, s/he only pays attention to equality or inequality her/his parents' behaviors, uses an equality principle. However, if a child focuses on equity and need principles, s/he tends to think about particular needs and characteristics in which her/his parents behave accordingly (Jeannin & Van Leeuwen, 2015). Research focusing on children's perceptions and judgments about their parents' behaviors towards themselves and their siblings indicated that children

give more emphasis on equity principle rather than equality principle. That is, children tend to make reasoning about whether parental resources are fairly distributed based on the legitimacy of the distribution. In that sense, in the appraisals of PDT, fairness justification may play important role (Kowal, Kramer, Krull, & Crick, 2002). To sum up, in line with this framework, siblings growing up in the same environment could evaluate their parents' treatment toward themselves, and this environment may give them opportunity to generate opinions related to how their parents divide their attention (Feinberg, Neiderhiser, Simmens, Reiss, & Hetherington, 2000).

All in all, the majority of literature investigating PDT related mechanisms has been rooted either social comparison theory or distributive justice framework and both theories mention that PDT is a crucial context for both individual and relationship based outcomes. Therefore, it is noteworthy to investigate not only the underlying mechanisms but also outcomes of PDT. Therefore, to understand PDT more clearly, the current study has addressed PDT from various point of views by focusing on the underlying mechanisms and outcomes of PDT.

3.1.3. Contributors to PDT

A number of factors are associated with PDT and these factors are classified under the structural (e.g. (siblings' birth order, age gap, gender related variables), individual (e.g. temperament), and parental (traditional and modern approach in parenthood and familism). In the next section, the studies focusing on these variables will be reviewed.

3.1.3.1. Structural Contributors to PDT

Birth order of siblings may have differential impact on PDT experiences since older and younger children/adolescents differentially compare themselves with their siblings. When looking at the PDT perceptions, most of the studies has drawn attention to the differences among older and younger siblings. For instance, older children reported higher levels of PDT compared to younger ones since older children tended to recognize and be sensitive to PDT's existence (Kowal & Kramer, 1997; Kowal et al., 2002). Such birth order effects were also stated in longitudinal studies. In a study exploring birth order effects on the parental differential hostility and angry coercion (through observation) and partiality (i.e., perceived preferential treatment) experienced

by adolescents and their younger siblings; although the observed differential treatment about parental hostility and angry coercion was not associated with birth order, perceived preferential treatment in terms of taking attention, taking a side, and better treatment were found to be linked with birth order. The results suggested that compared to younger siblings, older siblings reported that their younger siblings were preferentially treated with respect to taking attention, taking a side, and better treatment (Shebloski et al., 2005). However, in another study, it was stated that older siblings were more likely to experience higher levels of maternal differential warmth and lower levels of differential conflict from both parents compared to younger siblings (Padilla et al., 2016; Padilla et al., 2018). Furthermore, older siblings are more favored with respect to privileges in comparison with other domains (monetary allocations, strictness, chores, and warmth) (McHale et al., 2005). In addition to the differences between older and younger siblings in the perceptions of PDT, it could be stated that birth order effect has been found to be important in the understanding of PDT in the comparison of the oldest, the youngest, and middle children' perceptions of PDT. Specifically, the youngest children were treated less positively compared to the oldest children but more positively compared to the middle children (Jenkins et al., 2003).

When the role of birth order is taken into consideration, there is are potential differences in the understanding and perceptions of PDT among older and younger siblings. Therefore, it could be noted that the mechanisms and outcomes in PDT may differentially exist for older and younger siblings, as well. In that vein, the present study separately focused on older and younger siblings' perceptions of maternal differential treatment since each sibling could perceive their maternal treatment, differently.

Siblings' age and age gap have also been important for the PDT literature because perceptions about PDT have been affected by age-related factors (Shanahan et al., 2007). Closer the age differences between siblings, they are more likely to make social comparisons (Jensen, Pond, & Padilla-Walker, 2015), and also they are more likely to experience competition between themselves (Buhrmester & Furman, 1990). Studies have stated that increase in age differences between siblings is associated with more

differential warmth in childhood (Atzaba-Poria & Pike, 2008), adolescence and young adulthood (Padilla et al., 2018).

Regarding the importance of age gap, it has been suggested that an increase in age spacing may refer to distinct developmental periods in which siblings experience, which may result in different family dynamics (Shanahan et al., 2008). When there are smaller age differences between siblings, the reason for differential treatment may not be attributed to the age of siblings (Rolan & Marceau, 2018). For example, in sibling relationships where siblings are close in age, siblings may perceive parents' behaviors as an unfair treatment when one sibling is given more privileges. Therefore, researchers either study possible influence of siblings' age differences on PDT or control it in the PDT studies. Concordantly, to control possible impacts of age spacing on perceived PDT (Atzaba-Poria & Pike, 2008), older and younger siblings' age gap was limited in the current study.

Another structural variable that has been indicated to explain PDT is gender-related variables, including gender and gender composition of siblings (Jenkins et al., 2003). Sisters and brothers have different gender role socialization (McHale, Crouter, & Tucker, 1999) and also girls and boys are differentiated in terms of social comparisons (Jensen et al., 2015). For example, girl siblings tended to make more social comparisons than boy siblings (Jensen et al., 2015). In that sense, gender-related factors are highly important in examining PDT, and sex-based differential treatment, in which boys and girls were differentially treated, may arise. For example, parental differential warmth is more salient in mixed sex dyads. Specifically, in the mixed-sex sibling dyads, daughters were favored over sons by their mothers in terms of differential warmth and adolescent siblings was favored by the parent of their own sex in terms of spending time with children (McHale, Updegraff, Jackson-Newsom, Tucker, & Crouter, 2000). Furthermore, male-male sibling dyads may be the most disadvantaged group in terms of parental differential treatment. For instance, they experience less warmth from their mothers and spend less time with their mothers compared to female-female dyads and male-female dyads. When looking at the differential household chores, female siblings may be seen in the most disfavored group since studies have been suggested that female siblings in both female-male and male-female dyads performed more household chores irrespective of birth order and

age (McHale, et al., 2000; McHale et al., 2005). In contrast to such crucial findings in which gender-based differences in PDT were mentioned, there have also been research stating no gender-based differences in PDT. In these studies, neither gender (Relva, Alarcão, Fernandes, & Graham-Bermann, 2019) nor gender composition (Shebloski et al., 2005) of siblings were associated with the PDT.

Overall, although there are mixed findings about the role of gender-related factors in the PDT, some of these studies showed considerable support for the notion that gender-related factors are associated with PDT. Therefore, it was thought that gender-related factors should also be considered to understand PDT in Turkish cultural context. In that respect, the current study examined whether gender composition (same-sex vs. mixed-sex siblings) and gender constellation (older female-younger female, older male-younger male, older female-younger male, & older male-younger female) would be important on the siblings' perceptions of maternal differential treatment.

3.1.3.2. Individual Contributors to PDT

Temperament is one of the crucial individual differences and it could be defined as: Temperament consists of relatively consistent, basic dispositions inherent in the person that underlie and modulate the expression of activity, reactivity, emotionality, and sociability. Major elements of temperament are present early in life, and those elements are likely to be strongly influenced biological factors. As the development proceeds, the expression of temperament increasingly becomes to be influenced by experience and context (Goldsmith et al., 1987, p. 524).

Temperament and its relationship with parenting is well documented in the literature and researchers agree on the role of child's particular temperamental traits on parenting practices (Bates, Schermerhorn, & Petersen, 2012; Putnam, Sanson, & Rothbart, 2002). For example, high level of negative affection/emotionality is linked with less parental warmth specifically in low and upper SES, more restrictive control, less inductive control (Paulussen-Hoogeboom, Stams, Hermanns, & Peetsma, 2007), and authoritarian parenting style (Lee, Zhou, Eisenberg, & Wang, 2012). In addition, increase in effortful control is related to increase in parents' positive reactions but decrease in negative reactions to the child (Valiente, Lemery-Chalfant, & Reiser, 2007). In addition, although there have been limited studies examining the relationship

between perceptual sensitivity and parenting behaviors, studies suggested that high perceptual sensitivity is associated with less coercive parenting behaviors (Gölcük & Berument, 2019), higher levels of positive parenting (Okur, 2020; Slobodskaya, Petrenko, Loginova, Kornienko, & Kozlova, 2020)

The well documented relationships between parenting and temperamental traits may give insight for the research ideas about the possible associations between PDT and various temperamental traits. In that sense, parental differential treatment is a subjective notion because of involving siblings' and parents' perceptions about parenting; therefore, individuals' own characteristics may affect differential treatment. Similarly, McHale and Crouter (2003) stated that the prominent reason for parents' differential treatment towards their children is children's characteristics rather than parent-child relationships and circumstances. Thus, siblings' own characteristics, such as temperamental traits, is likely to be linked with PDT.

Which sibling characteristics may be associated with PDT? Studies answering this question have mainly focused on negative affect and reported that negative affect level of children could elicit differential treatment from parents (Brody, Stoneman, & McCoy, 1992a; Feinberg et al., 2000; Jenkins et al., 2003). To illustrate, in a study, the influences of both child-specific and contextual variables on the degree to which children are differentially treated within their families were examined. The results suggested that high levels of negative affect of the child was linked with high levels of differential parental negativity but lower levels of differential parental positivity to that child (Jenkins et al., 2003). In a similar vein, siblings' negative emotionality levels on perceived absolute and relative PDT for same-gender adolescent siblings were also stated (Feinberg et al., 2000). That is, same-gender siblings with higher negative emotionality tended to perceive both higher levels of PDT and experienced worsened/unfavorable treatment than their siblings (Feinberg et al., 2000). Moreover, apart from the impact of siblings' own temperamental characteristics, siblings' differences in temperament were linked with PDT (Brody et al., 1992a). In the study, siblings' negative emotionality levels were divided into three categories: a) higher negative emotionality of older sibling compared to younger one, b) higher negative emotionality of younger sibling compared to the older one, c) both siblings with high levels of negative emotionality, and d) both siblings with low levels of negative

emotionality. The results suggested that compared to other groups (a & b), younger siblings in group "c" received higher rates of differential maternal behavior. However, in the other groups, parents were more likely to behave equally to their children.

With respect to the impact of other temperamental traits on PDT, studies indicated that siblings' activity (Tucker, McHale, & Crouter, 2003) and shyness levels (Saudino, Wertz, Gagne, & Chawla, 2004) were linked with the degree to which their parents treat their children differentially. However, to the best of author's knowledge, there has been no evidence about the role of perceptual sensitivity on PDT. Perceptual sensitivity is about sensing/detecting stimuli from the environment even it is slight and low in intensity (Putnam, Ellis, & Rothbart, 2001) and as mentioned above, a few studies focusing on the children's perceptual sensitivity levels is associated with parenting. In that respect, these studies may give insight into the current study. When the relationship between parenting and perceptual sensitivity is taken into consideration, it could be thought that siblings' perceptual sensitivity levels would also be related to their perceived parental differential treatment because parents' relationship with their children or behaviors could vary as a function of the children's higher or lower levels of perceptual sensitivity. When looking from the PDT point of view, since perceptual sensitivity refers to the detection of even small stimuli in the environment, they may also detect their parents' treatment towards them and their siblings.

In this regard, within the scope of the current study, the role of siblings' negative affect and perceptual sensitivity levels on older and younger siblings' perceived absolute PDT were investigated. Contrarily to aforementioned studies about negative affect, both older and younger siblings' negative affect were considered in their perceived absolute maternal DT. Also, the potential role of siblings' perceptual sensitivity levels on perceived absolute maternal DT were exploratorily examined.

3.1.3.3. Parental Contributors to PDT

Parenting practices is shaped by cultural behaviors and beliefs (Bornstein, 2012) and change as a function of socio-cultural approaches within the family (McHale et al., 2005). Thus, dynamics in the parental differential treatment does not serve as universal mechanisms. Specifically, the implications of PDT could change relying on

particular socio-cultural orientations of the family (Tamrouti-Makkink et al., 2004) and parental attitudes, as well (Solmeyer et al., 2011).

Based on Sunar and Okman-Fişek's review (2005), Turkish culture is mainly characterized by collectivistic values implying close social bonds, interdependence, and interconnectedness between individuals, loyalty, mutual support, and familial honor. Sunar (2002) also referred generational continuity in terms of child-rearing patterns, which indicated that Turkish families evaluated the "family" as more important above the "individual" and stressed on the emotional closeness in urban middle SES families. In that sense, based on the idea that family dynamics could be better comprehended within the cultural context, parent-related factors such as familism and parenting approaches (traditional and modern) and their association with PDT in Turkish culture would be informative.

Familism as a socio-cultural construct corresponding with collectivism and the value of connectedness, support, and interdependence (Steidel & Contreras, 2003; Schwartz, 2007) is one of the important factors in PDT literature. Familism could be defined as specific cultural values which reflect family cohesion (the emotional desirability to pursue close relationships), obligation to family (the responsibility to other family members) and family as referent (the defining self with regard to interpersonal relationships in the family and behaving in accordance with family expectations) (Knight et al., 2010). Familism has three dimensions: behavioral, structural, and attitudinal (Valenzuela & Dornbusch, 1994). Structural familism is about the social and spatial boundaries in which behaviors and attitudes exist, behavioral familism refers to the behaviors related to attachment and connection within the contact between members of the family (Valenzuela & Dornbusch, 1994), and attitudinal familism is defined as a combination of: a) the beliefs about the priority of the family before the individual, b) the connectedness of family members, c) the reciprocal interaction between family members, and d) familial honor (Steidel & Contreras, 2003).

Research examining the role of familism values on family dynamics, precisely sibling relationship quality and parental differential treatment, has provided valuable information for current research. First, sibling relationship quality was found to vary as a function of familism. For example, the familistic values were positively linked with sibling intimacy and closeness. In other words, siblings with higher levels of

familistic values experience more positive sibling relationships (Updegraff, McHale, Whiteman, Thayer, & Delgado, 2005) and tend to solve their conflicts in more positive-oriented ways (Killoren, Thayer, & Updegraff, 2008).

While considering the role of familism values on parental differential treatment, it may be noted that familism values emphasize the importance of familial needs and interests to promote harmony in the family. This concern for the family may ensure children and adolescents less comparison with their siblings, and they may be less inclined to experience and perceive unequal parental treatment (McHale et al., 2005). In that respect, research suggested that parents' or siblings' familism values have been associated with the various experiences in terms of PDT (McHale et al., 2005; Solmeyer et al., 2011). Specifically, higher levels of familism values were negatively correlated with parental differential warmth (Padilla et al., 2019). Solmeyer et al. (2011) also explored the relationship between parental familistic values and co-parenting in terms of maternal and paternal differential treatment. They separated co-parenting into three patterns indicating the extent to which mothers and fathers differentially treated their children. The first group included families in which both parents show equal treatment to their children (i.e., *equal group*); the second group was named as the *incongruent group* in which one parent showed equal treatment, but the other one favored one of the children, and the third one was named as the *congruent group* in which both mothers and fathers showed the more favorable treatment to the same child. They found that parents in the equal treatment group in terms of discipline had stronger familism values compared to congruent DT and incongruent DT groups. Similarly, for fathers in the equal affection group, stronger familism values were found compared to other groups. Based on these findings, they suggested that higher familism values perceived by parents may be an essential factor in order to behave equally to their children.

Familism is commonly accepted as a value of Hispanic culture; however, Schwartz (2007) concluded that it might be applicable to other cultures. Although there was limited research about familism in Turkish cultural context, based on a cross-cultural study, Turkey could be assumed as a culture with high familism values because the score of Turkey was 5.8 in a 7-point scale which was similar to other Hispanic countries such as Mexico, Spain, Portugal, and Argentina (Realo, Allik, & Greenfield,

2008). Önder Erol and Altınoluk Düztaş (2016) also explored Turkish university students' tendency towards familism and individualism. In this study, results showed that both familistic and individualistic values co-exist in family relationships, and some structural factors had an impact on familism. Notably, they indicated that familism values were higher for university students who were female, relatively younger in age, from rural areas, and had mothers with lower education. The researchers also suggested that familism values could be an essential determinant for intrafamilial relationships in Turkey. In that sense, due to the characteristics of Turkish culture, familism values could operate in Turkish family dynamics as well. Therefore, the present study specifically examined the potential role of maternal familism values on siblings' perceived PDT.

The other possible factor that may closely be related to parents' differential treatment towards their children could be parents' attitudes about parenting. Gender-role attitudes and division of labor on parenting are differentiated as traditional and non-traditional. While traditional gender role attitudes emphasize the interdependency between wife and husband and differentiation between wife's homemaker and mother roles and husband's breadwinner role in terms of power, non-traditional attitudes indicate more egalitarian power connections and less discrepant gender roles in which both wife and husband could engage in child-rearing and paid work in equal ways (Rogers &Amato, 2000). Research supported this view such a way that if both wife and husband had more nontraditional thoughts, fathers were more likely to engage in child-rearing practices compared to traditional partners (Nangle, Kelley, Fals-Stewart, & Levant, 2003). Coltrane, Parke, and Adams (2004) also supported this idea by mentioning that there were positive links between fathers' egalitarian gender role attitudes and involvement in parenting practices. In a similar vein, Marks, Lam, and McHale (2009) implied that parents' traditional attitudes towards gender roles might be linked with the authoritarian style of parenting. Based on these arguments, in the current study, traditional parenthood is defined as mothering and fathering based on gender role stereotypes and behaving more authoritarian way in child-rearing as mentioned above, modern/egalitarian parenthood is described as parenting following egalitarian and authoritative attitudes and childrearing practices (Sabattini & Leaper, 2004).

Research focusing on parents' traditional and egalitarian gender role attitudes showed that they have been associated with various individual and family outcomes such as sibling relationship quality (Dawson, Pike, & Bird, 2015), conflict with family members (Marks et al., 2009), autonomy granting (Bumpus, Crouter, & McHale, 2001), co-parenting based on differential treatment (Solmeyer et al., 2011), and gender-based differential parenting (Endendijk et al., 2017). All these suggested that family dynamics may be affected as a function of parental gender role attitudes.

Within the scope of the current study, it should be especially highlighted that parent's gender role attitudes are important indicators of their gender-based differential treatment. For example, Endendijk and colleagues (2017) found that fathers having traditional views of gender role attitudes tended to use more physical control towards their sons compared to daughters; yet, fathers having counter views about gender role attitudes were more likely to use physical control to their daughters than sons. However, egalitarian fathers showed equal treatment to their sons and daughters. These results implied that gendered socialization of children could be provided by differential treatment of parents based on the parents' gender role attitudes. Similar to these findings, McHale et al. (1999) indicated that younger female and male siblings having older male siblings and more traditional fathers in terms of gender role attitudes were more likely to engage in household chores, and the older male siblings might be favored and privileged by their traditional fathers. Although the studies have predominantly stressed on the traditional and egalitarian gender-role attitudes in family dynamics, they may give insight for the current study. Showing the closest link between PDT and traditional and modern approaches in parenting, in a study, it has been suggested that parental differential positivity and negativity vary based on parents' traditional (i.e. traditional-authoritarian beliefs and practices) and progressive perceptions (i.e. progressive-democratic beliefs and practices) about child-rearing attitudes in adoptive families (Deater-Deckard, Smith, Ivy, & Petril, 2005). Specifically, the progressive attitudes in child-rearing were negatively correlated with parental absolute differential positivity in adoptive families.

To sum up, considering the literature given above, the current study focused on the role of maternal familism values and traditional vs. modern attitudes in parenting on the amount of maternal DT (absolute PDT) perceived by older and younger siblings.

So far, the sources of variations on PDT dynamics have been mentioned. However, not only the factors influencing parental differential treatment perceived by siblings but also the outcomes of parental differential treatment are essential areas of research for developmental psychologists.

3.1.4. PDT and Sibling Relationship

Extensive evidence exists about the implications of PDT on child and sibling outcomes, and research on the sibling relationship also supported the idea that differential parenting is associated with the sibling relationship quality (Boll et al., 2005; Ponappa, Bartle-Haring, Holowacz, & Ferriby, 2017).

3.1.4.1. Sibling Relationship Quality

As reviewed in the previous section, studies consistently indicated the detrimental impacts of PDT on the children. Another important question appears to be whether PDT have implications on sibling relationships. There are studies answering this question. Specifically, perceptions of higher levels of parental differential warmth compared to the other sibling is associated with sibling warmth; while, perceptions of higher levels of parental differential conflict compared to the other sibling is related to sibling conflict (Shanahan et al., 2008). Volling and Belsky (1992) also indicated that more maternal controlling behaviors towards the older sibling resulted in a more conflictual relationship between siblings. In addition, more parental warmth towards the younger sibling was associated with less prosocial behaviors among sibling dyads. Similarly, children treated in a more supportive way by their parents were more likely to perceive sibling relationship as affectionate but children perceiving less favorable treatment tended to perceive sibling relationship as hostile (Meunier et al., 2012). These associations were also confirmed in longitudinal studies suggesting that the association between PDT and sibling relationship extends from childhood to young adulthood (Shanahan et al., 2008).

3.1.4.2. Sibling Attachment

In the theoretical perspective of attachment theory, attachment figures in relationships are described through four features and/or functions: proximity maintenance, safe haven, secure base, and separation distress (Ainsworth, 1991). First, infants, children, or even

adults seek proximity to an attachment figure for a feeling of comfort and protection. Secondly, separation distress could be explained as such that individuals feel distressed in the absence of the attachment figure or when they are separated from the attachment figure. Also, individuals use their attachment figures as a safe haven. In stressful times, the attachment figure is preferred for support, nurture, and contact. Lastly, the attachment figure serves as a secure base for individuals to fulfill the need for security for exploring the familiar or novel situations and environment (Ainsworth, 1991).

Studies exploring sibling relationship quality indicate that siblings serve as central figures for each other by touching directly and indirectly to their lives (Milevsky, 2011; Updegraff et al., 2005; Tancredy & Fraley, 2006). Furthermore, siblings closer in age tend to spend more time together compared to time shared with parents and other kins, especially if they are both adolescents (Updegraff et al., 2005). In this respect, attachment to a sibling is possible and several factors enable attachment between siblings (Ainsworth, 1991). For instance, siblings who are close in age may form attachment relationships because they tend to be playmates, and their sibling relationships tend to be cooperated, reciprocal, and based on mutual trust. In addition, genetic relatedness, sharing the same or typical experiences, not separated lives in terms of interests and professions, the empathy level toward the other sibling, and the inclusion of other siblings in self contributed to sibling attachment relationships (Tancredy & Fraley, 2006).

In the literature, there have been a number of studies on parent-child (Bureau et al., 2017) and adult romantic attachment (Godbout et al., 2017); however, sibling attachment studies have been highly underestimated. In relatively few studies, for example, it was indicated that twins were more inclined to feel more attached to their siblings compared to non-twin siblings in the comparison of sibling attachment features and functions of twin and non-twin siblings aged from 14 to 61 (Tancredy & Fraley, 2006). In addition to sibling status (twin or non-twin sibling), in the comparison of siblings' birth order, older siblings tended to feel less attachment to their siblings compared to younger siblings. Birth order and sibling status also interacted, in which although older twins tended to feel more sibling attachment compared to younger twins, the opposite relationship was found for non-twin siblings (Tancredy & Fraley, 2006). That is, older siblings had lower levels of attachment to the sibling than younger

siblings. These relationships have been also supported in a different study with a much larger sample aged between 13 and 98 (Fraley & Tancredy, 2012).

Whether sibling attachment quality would differ based on gender-related factors was also investigated in few studies. For instance, adolescent male siblings perceived more distant sibling relationships compared to female siblings (Relva et al., 2019). Furthermore, sibling attachment quality characterized by trust, communication, and alienation also differed depending on dyads' gender composition (Buist, Dekovic, Meeus, & van Aken, 2002). That is to say, same-sex attachments were characterized by higher quality compared to opposite-sex attachments. Also, both the gender of participant and gender of sibling attachment figure were also suggested an important factor contributing to sibling attachment quality. Specifically, attachment to sisters was greater than attachment to brothers, and this difference was more salient in female adolescents compared to male adolescents (Buist et al., 2002). Lastly, with respect to gender-related mechanisms in attachment relationships between siblings, it could be said that more secure relationships were salient among the sisters (Tibbetts & Scharfe, 2015).

Positive parenting behaviors foster positive sibling relationships (Brody, Stoneman, & McCoy, 1992b), as supported by attachment theory (Teti & Ablard, 1989). For example, greater sibling closeness and support were found for adolescents whose parents engaged in an authoritative and permissive parenting style compared to neglecting and authoritarian parents (Milevsky, Schlechter, & Machlev, 2011). Moreover, sibling attachment is linked with the quality of the relationship between twin siblings (Tancredy & Fraley, 2006) and cooperation and conflict between non-twin siblings (Tibbetts & Scharfe, 2015). In that sense, as an important factor affecting different outcomes such as sibling relationship quality, PDT may contribute to the sibling attachment as well.

A couple of studies focusing on PDT and attachment links may be taken as references for the present study. First, Sheehan and Noller (2002) examined the relationship between twin adolescents' perceived differential treatment from parents and general attachment representations (confidence, discomfort with closeness, relationships as secondary, need for approval, & preoccupation). They found that twins who experienced less maternal affection reported less confidence compared to twins getting

equal treatment or being favored by their parents. Young (2011) also suggested that higher levels of PDT, regardless of direction, were associated with insecure attachment style, which in turn were related to unsatisfactory sibling relationships. In the association between perceived PDT and attachment style in young adulthood, siblings experiencing equal parental treatment tended to report a secure attachment style (Rauer & Volling, 2007). Further, as similar to the current study's direction to some extent, Relva et al. (2019) specifically explored the association between PDT and sibling attachment quality of adolescent siblings conceptualized as sibling closeness and distance. It was suggested that higher levels of differential control were correlated with higher sibling distance and correlated with lower levels of sibling closeness; however, higher levels of differential warmth were associated with higher sibling closeness and lower sibling distance. In other words, perceived unfavorable PDT was linked with negative sibling relationships.

To the best of our knowledge, the relationship between perceived PDT and the extent to which siblings serve as an attachment figure for each other has not been investigated before from a dyadic perspective. In the light of the given literature, the current study aimed to investigate dyadic relationships between maternal DT and sibling attachment. In that respect, parental differential treatment perceived by siblings may contribute to the extent to which siblings see themselves as attachment figures.

3.1.5. Aims & Hypotheses

The *first aim* of the present study was to test associations between gender-related factors and perceived absolute maternal DT in positive domains and in negative domains by older and younger siblings. In that sense, it was expected that the absolute maternal DT in positive and negative domains would differ based on gender constellation (older female-younger female, older male-younger male, older female-younger male, and older male-younger female siblings) (**Hypothesis 1**). In addition, it was expected that gender composition (same sex vs. mixed sex siblings) would predict the absolute maternal DT in positive and negative domains (**Hypothesis 2**). Since there were inconsistent findings about gender-related factors, there would be no specific directed expectations about the absolute maternal DT in terms of sibling gender constellation and gender composition.

Second aim was to test the role of individual (target and partner siblings' negative affect and perceptual sensitivity as temperamental characteristics) and parental predictors (maternal familism values and traditional vs. modern approach in parenthood) of perceived absolute maternal DT by older and younger siblings. The hypotheses regarding these associations were given below:

The sibling's own temperamental characteristics (negative affect and perceptual sensitivity) would be associated with the absolute maternal DT among older and younger siblings (**Hypothesis 3**). Specifically, negative affect levels would positively predict the absolute maternal DT in positive and negative domains for older and younger siblings (**Hypothesis 3.1.**). In other words, siblings with higher negative affect levels would be more likely to report higher levels of absolute maternal DT in both domains. In addition, the role of sibling's own perceptual sensitivity level on absolute PDT in positive and negative domains would be exploratorily investigated; thus, there was no specific expectation (**Hypothesis 3.2.**).

In addition to the role of target individuals' own temperamental characteristics, their siblings' negative affect and perceptual sensitivity levels would predict the absolute maternal DT perceptions of older and younger siblings (**Hypothesis 4**). Specifically, similar to Hypothesis 3.1., participants having sibling with higher levels of negative affect would be more likely to report higher perceived PDT in positive and negative domains (absolute PDT) (**Hypothesis 4.1.**). Concerning perceptual sensitivity, sibling's perceptual sensitivity levels would be exploratorily examined and there was no specific expectation again (**Hypothesis 4.2.**).

Maternal factors would also contribute to absolute maternal DT in positive and negative domains perceived by older and younger siblings. It was expected that the mothers' traditional approaches in parenting would predict the absolute maternal DT in positive and negative domains for older and younger siblings (**Hypothesis 5**). Specifically, siblings who have mothers with a higher traditional approach in parenting would tend to perceive higher levels of PDT in positive and negative domains (absolute PDT) (**Hypothesis 5.1.**). It was also expected that mothers' modern approaches in parenting would predict the absolute maternal DT in positive and negative domains for older and younger siblings, as well. More clearly, siblings who

have mothers with a higher modern approach in parenting would be less likely to perceive maternal DT (absolute PDT) (**Hypothesis 5.2.**). In addition, it would be expected that maternal familism values would be associated with absolute levels of maternal DT in positive and negative domains perceived by both siblings. In particular, siblings who have mothers with higher familistic values would tend to perceive less absolute maternal DT in positive and negative domains (**Hypothesis 5.3.**).

Third aim was to test the dyadic relationships between siblings' perceived relative maternal DT perceived by older and younger siblings and the degree to which they perceive each other as attachment figures. To address dyadic relationship between maternal differential treatment and sibling attachment, it was expected that after controlling for both siblings' gender, relative perceptions about PDT in positive and negative domains would predict their own and sibling's sibling attachment (**Hypothesis 6**). More clearly, both older and younger siblings perceiving more maternal differential treatment in positive domains compared to the sibling would be more likely to perceive each other as an attachment figure (**Hypothesis 6.1.**). Also, both older and younger siblings perceiving more maternal differential treatment in negative domains compared to the sibling would be less likely to perceive each other as an attachment figure (**Hypothesis 6.2.**).

3.2. Method

3.2.1. Participants

356 sibling pairs and their mothers participated in the study. Siblings with the maximum age or grade difference of 5 were recruited based on their grades (from 5th to 12th graders) and both of the siblings were required to be a student in secondary or high schools. Participants' sibling number ranged from 1 to 8. Older siblings' ages ranged between 12 and 19; younger siblings' ages ranged between 9 and 18. Older siblings reported that 77% of them were first-born, 16% were second-born, 4.5% were third-born, 1.7% were fourth-born, 0.6% were fifth-born, and 0.3% were eight-born siblings. Younger siblings reported that 77% of them were second-born siblings, 16% were third-born siblings, 4.5% were fourth-born siblings, 1.7% were fifth-born siblings, 0.6% were sixth-born siblings, and 0.3% were ninth-born siblings. The age of mothers ranged between 29 and 55. Mothers reported their education levels in which

36.8% of them graduated from primary school, 16.6% of them graduated from secondary school, 28.4% of them graduated from high school, 3.4% of them graduated from two-year college, 13.5% of them graduated from university, and 1.4% of them had master/doctorate degree. Descriptive statistics for sample characteristics were given at Table 7 and further descriptive information about gender of older and younger siblings were given at Table 8.

Table 7. Descriptives for Sample Characteristics of Study II

	N	*M*	*SD*	*Min*	*Max*
Maternal Age	354	40.45	4.27	29.00	55.00
Maternal Education[6]	353	2.46	1.43	1.00	6.00
Number of Siblings at home[7]	353	2.76	.99	2.00	9.00
Perceived SES[8]	347	2.73	.84	1.00	5.00
Younger Sibling Age	356	13.42	1.74	9.00	18.00
Younger Sibling Grade	345	7.74	1.64	5.00	11.00
Older Sibling Age	356	16.09	1.42	12.00	19.00
Older Sibling Grade	346	10.26	1.30	6.00	12.00
Age Difference between Siblings	356	2.77	1.11	.58	6.00
Grade Difference between Siblings	336	2.53	1.18	.00	5.00

Table 8. Gender Related Descriptive Information for Older and Younger Siblings

	Gender (*N*)	Gender Composition (*N*)	Gender Constellation (*N*)
Older Sibling	134 *M* 222 *F*	178 same sex 178 mixed sex	116 older *F* - younger *F* siblings 62 older *M* - younger *M* siblings 103 older *F* - younger *M* siblings 74 older *M* - younger *F* siblings
Younger Sibling	168 *M* 188 *F*	178 same sex 178 mixed sex	116 older *F* - younger *F* siblings 62 older *M* - younger *M* siblings 103 older *F* - younger *M* siblings 74 older *M* - younger *F* siblings

Note. F = Female and *M* = Male Siblings. Same-sex siblings represents sister-sister or brother-brother pairs and mixed-sex siblings represents sister-brother pairs.

[6] Maternal education was scaled from 1= primary school graduate to 6= MSc/Ph.D. graduate
[7] Including the participants
[8] Perceived SES was scaled from 1= low SES to 5= high SES

3.2.2. Measures

3.2.2.1. Measures of Older and Younger Siblings

Siblings completed demographic information form, parental differential treatment scale, sibling attachment, and temperament scales.

3.2.2.1.1. *Demographic Information Form*

Demographic information form involved questions such as participant's age, gender, grade, birth order, age and gender of all siblings, number of siblings, maternal and paternal age and education, income, and perceived SES of the family (see Appendix A).

3.2.2.1.2. *Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale*

The 21-item scale was developed for the current study. It measures perceived maternal differential treatment by siblings. It is 5-point Likert type scale as mentioned in Study I (see Appendix D). It has two higher order factors, which are PDT in positive domains and PDT in negative domains. Positive domain has two sub-factors named as ***pampering/indulgence*** (seven items) and ***attentiveness*** (four items). Negative domain has three sub-factors named as ***negative discipline*** (four items), ***interference*** (three items), and ***negative affect/rejection*** (three items). It is 5-point Likert type scale ranged from 1 (my mother always behave toward my sibling in that way) to 5 (my mother always behave toward me in that way) and 3 reflects equal treatment. Two different total score can be calculated which are *absolute* and *relative* scores and both were used in the study[9]. Absolute PDT refers to the amount of differential treatment perceived by siblings without any concern for which sibling is treated more favorable way. Higher scores in absolute PDT point out higher levels of differential treatment experienced by siblings. On the other hand, relative PDT refers to the direction of differential treatment perceived by siblings. Higher scores in relative PDT indicate more differential treatment towards the participants compared to her/his sibling while lower scores show more differential treatment towards the sibling compared to the participant. Score were calculated by obtaining mean values.

[9] Absolute score for Maternal Differential Treatment were obtained through recoding the scores of "1" and "5" as "3", the scores of "2" and "4" as "2", and the score of "3" as "1". Relative score was calculated by using original ratings.

CFAs were run for positive and negative domains of the PDT to retest construct validity in the current sample. When CFA was run for the PDT in positive domains as in Study I final model (with adding one error covariance), results did not show acceptable fit indices. Proposed modifications were checked and two modification error covariances between two variables (meanings of the items were closer, as well) were added in order. First chi-square difference test indicated a significantly improvement, $\Delta \chi^2$ (1, N = 831) = 32.06, p < .001). After adding second error covariance, chi-square difference test showed a significant improvement, $\Delta \chi^2$ (1, N = 831) = 21.84, p < .001). Final model for PDT in positive domains demonstrated an acceptable fit: χ^2 (40, N = 831) = 186.67, χ^2 /df = 4.667, p =.00, CFI=.85, GFI = .96, RMSEA = .066. The standardized regression coefficients of two factor-structure of PDT in positive domains were found between .25 and .60. Also, CFA for PDT in negative domains showed an acceptable model fit without any modifications: χ^2 (32, N = 831) = 166.19, χ^2 /df = 5.19, p =.00, CFI=.93, GFI = .96, RMSEA = .07. The standardized regression coefficients of three-factor structure of PDT in negative domains ranged between .49 and .81. The Cronbach alpha values were also calculated for older and younger siblings, separately. The values for older siblings were .70 and .81 for PDT in positive and negative domains, respectively. The values for younger siblings were .76 and .82 for PDT in positive and negative domains, respectively.

3.2.2.1.3. *Attachment Features and Functions Measure-sibling form*

The 17-item scale measures the degree to which a potential attachment figure (e.g. parents, siblings, and friends) provides primary attachment functions (Tancredy & Fraley, 2006) (see Appendix J). The scale is composed of four attachment features and functions which are proximity maintenance (three items), separation distress (five items), safe haven (five items), and secure base (four items). The Cronbach alpha scores were .94 and .95 for older and younger siblings, respectively.

3.2.2.1.4. *The Early Adolescent Temperament Questionnaire-Revised Form (EATQ-R)*

The EATQ-R was designed to assess temperamental traits of 9- to 15-year-old adolescents (Ellis & Rothbart, 2001) (see Appendix K). The short-form of the scale was composed of 12 subscales (10 of them temperament scales and 2 of them behavioral scales) which are grouped within four higher-order factors. In the current study, ***negative affect*** (19 items) as a higher order factor and ***perceptual sensitivity*** (four items) as a lower order factor were used. Negative affect includes three sub-

factors which are frustration (e.g. "It really annoys me to wait in long lines"), depressive mood (e.g. "I get sad more than other people realize"), and aggression (e.g. "When I am mad, I slam doors"). Perceptual sensitivity could be exemplified as “I tend to notice little changes that other people do not notice”. In the original scale the reliability coefficients were .80 for aggression, .69 for depressive mood, .70 for frustration, and .71 for perceptual sensitivity. The scale was translated into Turkish by Bayram (2014) but some wording modifications were done for the current study. The Cronbach alpha scores were calculated for older and younger siblings, separately. For older siblings’ negative affect and perceptual sensitivity, values were .77 and .69, respectively. For younger siblings’ negative affect and perceptual sensitivity, values were .83 and .69, respectively.

3.2.2.2. Maternal Measures

Mothers completed measures regarding demographic information, familistic values, and attitudes toward parenting.

3.2.2.2.1. *Demographic Information Form*

Demographic information form involved questions such as participant’s age, marital status, education, income, perceived SES of the family, number, age, and gender of children (see Appendix L).

3.2.2.2.2. *Attitudinal Familism Scale* (Steidel & Contreras, 2003)

This 18-item scale measures individuals familistic values, which are *familial support, familial interconnectedness, familial honor, and subjugation of self before family* (see Appendix M). The items could be exemplified as “A person should rely on his or her family if the need arises” for familial support, “A person should cherish the time spent with his or her relatives” for familial interconnectedness, “A person should feel ashamed if something he or she does dishonors the family name” for family honor, and “A person should be a good person for the sake of his or her family” for subjugation of self before family. Five-point Likert-type scale ranged from 1: strongly disagree to 5: strongly agree. In the original version, the reliability coefficients were .83 for total score, .72 for support, .69 for interconnectedness, .68 for honor, and .56 for subjugation of self before family. It was translated into Turkish with translation-back translation method for the current study. Since the total score of familism scale

was used in the present study, CFA was performed in order to test construct validity of the one-factor solution in Turkish sample. CFA did not fit the data: χ^2 (129, N = 356) = 452.79, χ^2 /df = 3.51, p =.00, CFI=.86, GFI = .87, RMSEA = .08. Although there were lots of modification suggestions, there were not any modification indices (M.I.) values in the same construct and the highest M.I. value (52.70) were between the measurement error of item 13 and item 15. Therefore, their standardized regression weights were investigated. Although all items apart from item 13 and 15 had the regression weights above .40, the regression weights of both items were .19 and .17, respectively. Thus, an item from subjugation of self and an item from familial honor were excluded from the final model. After that, the model fit the data: χ^2 (104, N = 356) = 319.24, χ^2 /df = 3.07, p =.00, CFI=.90, GFI = .90, RMSEA = .08. The final model included 16 items. The standardized regression coefficients of the scale were found between .42 and .76. The Cronbach alpha score of the total scale was also calculated and found as .90.

3.2.2.2.3. *Inventory of Traditional and Modern Approach in Parenting*

This scale was developed by the author as a part of graduate level scale development course to measure the attitudes toward traditional and modern approaches in parenting (Bayram Gülaçtı & Berument, in preparation) (see Appendix N). Traditional parenthood was defined as parenting based on gender role stereotypes and authoritarian behaviors in childrearing whereas modern parenting was described as parenting in accordance with egalitarian, modern, and authoritative attitudes and childrearing practices. The scale was coded as 6-point Likert type scale from 1 to 6 (1= Totally disagree, 2= Disagree, 3= Somewhat disagree, 4= Somewhat Agree, 5= Agree, 6= Totally Agree). “When children want to get permission for something, they should ask their father first” could be an example of traditional approach and “Parents should share the workload in raising children” could be example item for modern approach in parenting. CFA was carried out for this scale to test its construct validity in the present sample. CFA showed an acceptable model fit: χ^2 (89, N = 356) = 225.58, χ^2 /df = 2.54, p =.00, CFI=.92, GFI = .92, RMSEA = .07. The standardized regression coefficients of two factor structure were found between .49 and .70. The reliability coefficients were .84 and .84 for traditional and modern approaches in parenting.

3.2.3. Procedure

First, ethical approval was gathered from Human Subjects Ethics Committee of METU (see Appendix O) and permission was taken from Denizli Provincial Directorate of National Education under the Ministry of National Education to administer the scales to the students at school settings (see Appendix P). After that, 17 school administrations of secondary and high schools (Anatolian school, Science school, Fine Arts school, Vocational schools, and etc.) were contacted in Denizli. Students were selected based on the age and grade related criteria stated above and the aim of the present study was mentioned to the students. Informed consents were given to target students, their closest aged siblings, and their mothers. All participants took part in this study voluntarily and written informed consents were collected from mothers and children (see Appendix Q). Approvals from mothers for the participation of their children were also obtained (see Appendix R). After that, three scale packages (one for the target child herself/himself, one for the sibling, one for the mother) were given to the target students in closed envelopes to undertake the confidentiality and they filled in the questionnaires at their homes. For the purpose of matching each family's scales, all triads were given particular numbers and analyses were run on the basis of those matched scores.

3.3. Results

The results of Study II have four main parts: a) Multivariate Analysis of Variance (MANOVA) Results for Gender Constellation, b) descriptive statistics and bivariate correlations between study II variables, c) hierarchical regression analyses in predicting older and younger siblings' absolute PDT outcomes, and d) APIM results for siblings' dyadic relationships between perceived relative PDT and sibling attachment functions. Apart from APIM analyses, all analyses were carried out with SPSS 25.0. APIM analyses were conducted in AMOS 22.0.

3.3.1. Data Screening

Before testing main research questions, data was checked for missing values. Data was obtained from 428 triads. After excluding 32 twins, 396 triads were included. Then, it was seen that some triads were out of the eligibility criteria in terms of age difference and there were systematic missing and unfilled scales. Therefore, in order to run main

analyses in the clear data set, those cases were also deleted. Then, to handle missing values, separate expectation maximization (EM) analyses were carried out for each factor. Inverse log transformation was applied to maternal modern approach in parenting and familism values. As mentioned in Study I, skewness values were found in normal range; however, kurtosis values of PDT scales were high but in line with the literature (Young, 2011). Linearity and multi-collinearity were also checked before the analyses.

3.3.2. Descriptive Statistics and Bivariate Correlations of Study Variables

Descriptive statistics and bivariate correlations for variables reported by older and younger siblings and their mothers were summarized in the Table 9, Table 10, and Table 11.

Table 9. Descriptive Statistics for Variables of Study II

	M	*SD*	*Min.*	*Max.*
Relative PDT in Positive Domains_older sibling	2.97	.24	1.01	4.14
Relative PDT in Negative Domains_older sibling	3.09	.37	1.50	4.90
Absolute PDT in Positive Domains_older sibling	1.18	.29	1.00	3.02
Absolute PDT in Negative Domains_older sibling	1.31	.35	1.00	2.90
Negative Affect_older sibling	3.10	.49	1.68	4.26
Perceptual Sensitivity_older sibling	3.57	.73	1.50	5.00
Sibling Attachment_older sibling	3.49	.80	1.00	5.00
Relative PDT in Positive Domains_younger sibling	2.96	.25	1.09	4.00
Relative PDT in Negative Domains_younger sibling	3.07	.35	1.00	4.90
Absolute PDT in Positive Domains_younger sibling	1.16	.28	1.00	2.91
Absolute PDT in Negative Domains_younger sibling	1.26	.34	1.00	3.00
Negative Affect_younger sibling	3.05	58	1.05	4.79
Perceptual Sensitivity_younger sibling	3.47	.76	1.00	5.00
Sibling Attachment_younger sibling	3.61	.87	1.00	5.00
Maternal Familistic Values[10]	1.30	.08	1.00	1.45
Traditional Approach in Parenting	3.79	1.03	1.00	5,89
Modern Approach in Parenting[11]	1.56	.15	1.00	1.78
Maternal Education	2.44	1.43	1.00	6.00

[10] Transformed values were given.
[11] Transformed values were given.

Table 10. Bivariate Correlations between Study II Variables in Hierarchical Regression Analyses

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	1												
2	.70***	1											
3	.24***	.29***	1										
4	.13*	.12*	.12***	1									
5	.42***	.27***	.08	.07	1								
6	.36***	.30***	.11*	.09	.73***	1							
7	.18***	.10	.19***	.11*	.21***	.26***	1						
8	-.00	-.04	.05	.14**	-.08	-.06	.24***	1					
9	-.03	.01	.03	-.02	-.08	-.02	.03	.07	1				
10	.04	-.01	.01	.04	.02	-.03	.03	.15**	.39***	1			
11	-.04	.00	.02	-.11*	-.04	-.03	-.03	.08	.42***	.03	1		
11	-.04	-.01	.03	-.03	-.04	.05	-.02	.04	.03	.00	.03	1	
13	-.02	-.01	-.03	.05	-.03	.02	-.03	-.02	-.18***	-.44***	.16**	.05	1

1: Positive Domains in Absolute PDT_older sibling, 2: Negative Domains in Absolute PDT_older sibling, 3: Negative Affect_older sibling, 4: Perceptual Sensitivity_older sibling, 5: Positive Domains in Absolute PDT_younger sibling, 6: Negative Domains in Absolute PDT_younger sibling, 7: Negative Affect_younger sibling, 8: Perceptual Sensitivity_younger sibling, 9: Maternal Familistic Values, 10: Traditional Approach in Parenting, 11: Modern Approach in Parenting, 12: Gender Composition (same sex vs. mixed sex), 13: Maternal Education

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$, [a] $p = .06$ (marginal significance), [b] $p = .07$ (approaching significance)

Table 11. Bivariate Correlations between Study II Variables in APIM Analyses

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	1							
2	-.27***	1						
3	.10[b]	-.11*	1					
4	-.26***	.07	.05	1				
5	.19***	-.19***	-.02	-.47***	1			
6	.09	-.06	.37***	.15**	-.14**	1		
7	-.03	.15**	.13**	-.00	-.10	.10	1	
8	.05	-.19*	.10	-.00	.05	.11*	-.01	1

1: Positive Domains in Relative PDT_older sibling, 2: Negative Domains in Relative PDT_older sibling 3: Sibling Attachment_older sibling, 4: Positive Domains in Relative PDT_younger sibling, 5: Negative Domains in Relative PDT_younger sibling, 6: Sibling Attachment_younger sibling, 7: Older Sibling's Gender, 8: Younger Sibling's Gender

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$, [a] $p = .06$ (marginal significance), [b] $p = .07$ (approaching significance)

3.3.3. MANOVA Results for Gender Constellation Differences on PDT

One-way MANOVAs were conducted to investigate whether absolute maternal differential treatment differed based on gender related factors which were siblings' gender constellation (female older-female younger sibling, male older-male younger sibling, female older-male younger sibling, and male older-female younger sibling) for older and younger siblings, separately.

The results indicated no significant differences between four groups (female older-female younger sibling, male older-male younger sibling, female older-male younger sibling, and male older-female younger sibling) for older siblings' perceptions about positive and negative domains in PDT ($F_{3, 351}$ = 1.61, *ns, Wilk's Λ* = .98, *partial η2* = .014). Similarly, no differences between groups were found for younger siblings, as well ($F_{3, 351}$ = 1.62, *ns, Wilk's Λ* = .97, *partial η2* = .014).

3.3.4. Results for Hierarchical Regression Analyses in Predicting Older and Younger Siblings' Perceived PDT

3.3.4.1. Results for Older Siblings:

Four hierarchical regression analyses were run in order to identify the factors predicting older siblings' perceived absolute maternal differential treatment in positive and negative domains. In the first step, older sibling's gender composition (having same sex vs. mixed sex younger sibling)[12] and maternal education (as a control variable) were entered[13]. In the second step, older sibling's temperamental characteristics were entered. In the third step, younger sibling's temperamental characteristics were entered. In the last step, maternal traditional and modern approaches in parenting and familistic values were entered.

In predicting **older** siblings' perceived **absolute** maternal differential treatment in **positive** domains, gender composition (having same sex vs. mixed sex younger siblings) was entered in the first step and it did not provide significant results, R^2 = .001 (adjusted R^2 =-.001), F (1, 354) = .49, *ns*. Variables in second step (older sibling's temperament) significantly contributed to the model, R^2 = .065 (adjusted R^2 = .06), *Finc* (2, 352) = 11.91, $p < .001$. In the third step, younger sibling's temperamental traits were entered and they also explained additional variance in the model, R^2 = .084 (adjusted R^2 = .07), *Finc* (2, 350) = 3.62, p = .03. In the last step, maternal familistic values and approaches in parenting were entered and they did not reveal significant contribution to the model, R^2 = .09 (adjusted R^2 =.07), *Finc* (3, 347) = .75, *ns*. In the final step, the results indicated that older sibling's (β = .20, $p < .001$) and younger sibling's (β = .142, p = .01) negative affect levels significantly predicted older siblings' absolute maternal differential treatment in positive domains. It means that older siblings tended to perceive that their

[12] Dummy coded representing 0 = same sex siblings, 1 = mixed sex siblings

[13] Maternal education was a control variable and since it did not reveal any significant result and change in results, it was dropped from the analyses.

mothers show higher amount of positive differential treatment if they or their siblings had higher levels of negative affect (see Table 12).

Table 12. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Older Siblings' Perceived Absolute PDT in Positive Domains

	Predictors	R^2	ΔR^2	F	Finc	B	SE B	β
Step 1	Gender Composition	**.001**	**.001**	**.49**	**.49**	-.02	.03	-.03
Step 2	Negative Affect_Older Sibling					.12	.03	.20***
	Perceptual Sensitivity_ Older Sibling	**.07**	**.06**	**8.11*** **	**11.91*** **	.03	.02	.09
Step 3	Negative Affect_Younger Sibling					.07	.03	.14**
	Perceptual Sensitivity_ Younger Sibling	**.08**	**.02**	**6.39*** **	**3.62***	-.02	.02	-.06
	Maternal Familistic Values					-.20	.22	-.07
Step 4	Traditional Approach in Parenting					.02	.02	.07
	Modern Approach in Parenting	**.09**	**.01**	**4.27*** **	**.75**	-.04	.12	-.02

Note 1. B, SE B, and β values in the last step were stated.
Note 2. In the analyses conducted without log10 transformations of maternal familistic values and modern approaches in parenting, the significance of all variables were similar to current results.
*p<.05, **p<.01, ***p<.001, [a] marginally significant, [b] approaching significance

In the analysis of predicting **older** siblings' perceived **absolute** maternal differential treatment in **negative** domains, gender composition (same sex vs. mixed sex siblings) was entered in the first step and it did not provide significant results, R^2 = .00 (adjusted R^2 = -.00), F (1, 354) = .05, *ns*. Contrarily, in the second step, older sibling's temperamental characteristics significantly contributed to the model, R^2 = .09 (adjusted R^2 = .08), *Finc* (2, 352) = 17.22, p < .001. In the third step, younger sibling's temperamental traits were entered and they did not account for any additional variance in the model, R^2 = .01 (adjusted R^2 =.08), *Finc* (2, 350) = 1.30, *ns*. In the last step, maternal familistic values and approaches in parenting were added and they did not significantly contribute to the model, R^2 = .01 (adjusted R^2 =.08), *Finc* (3, 347) = .03, *ns*. Results showed that only older siblings' negative affect level significantly predicted older siblings' perceived absolute maternal differential treatment in negative domains. That is, older siblings with higher levels of negative affect were more likely to perceive higher amount of maternal DT in the family (β = .27, p < .001) (see Table 13).

Table 13. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Older Siblings' Perceived Absolute PDT in Negative Domains

	Predictors	R^2	ΔR^2	F	Finc	B	SE B	β
Step 1	Gender Composition	**.00**	**-.00**	**.05**	**.05**	-.01	.04	-.01
Step 2	Negative Affect_Older Sibling					.19	.04	.27***
	Perceptual Sensitivity_Older Sibling	**.09**	**.08**	**11.50*** **	**17.22*** **	.04	.03	.07
Step 3	Negative Affect_Younger Sibling					.04	.03	.06
	Perceptual Sensitivity_Younger Sibling	**.01**	**.08**	**7.43*** **	**1.30**	-.03	.03	-.07
Step 4	Maternal Familistic Values					.07	.26	.02
	Traditional Approach in Parenting					-.00	.02	-.01
	Modern Approach in Parenting	**.01**	**.08**	**4.62*** **	**.03**	-.03	.14	-.01

Note 1. B, SE B, and β values in the last step were stated.
Note 2. In the analyses conducted without log10 transformations of maternal familistic values and modern approaches in parenting, the significance of all variables were similar to current results.
*p<.05, **p<.01, ***p<.001, [a]marginally significant, [b]approaching significance

3.3.4.2. Results for Younger Siblings

Two hierarchical regression analyses were run in order to determine the variables predicting younger siblings' perceived absolute and relative maternal differential treatment in positive and negative domains. In the first step, younger sibling's gender composition (having same sex vs. mixed sex older siblings) and maternal education (as a control variable) were entered[14]. In the second step, younger sibling's temperamental characteristics were added. In the third step, older sibling's temperamental traits were entered. In the last step, maternal traditional and modern approaches in parenting and familistic values were entered.

In the hierarchical regression analysis in order to investigate variables predicting **younger** siblings' perceived **absolute** maternal differential treatment in **positive** domains, gender composition (having same sex vs. mixed sex older siblings) was entered in the first step and it did not show significant result, R^2 = .00 (adjusted R^2 =-.00), F (1, 354) = .42, *ns*. In second step, younger sibling's temperamental characteristics significantly contributed to the model, R^2 = .06 (adjusted R^2 =.05), *Finc* (2, 352) = 10.97, p < .001. In the third step, older sibling's temperamental characteristics were added and

[14] Maternal education was a control variable and since it did not yield any significant result, it was deleted from the analysis.

they did not account for additional variance in the model, R^2 = .06 (adjusted R^2 =.05), *Finc* (2, 350) = .81, *ns*. In the last step, maternal familistic values and approaches in parenting were entered and they did not significantly contribute to the model, R^2 = .07 (adjusted R^2 =.05), *Finc* (3, 347) = 1.18, *ns*. Based on the final step, younger siblings' negative affect level positively predicted their own perceptions about absolute level of maternal differential treatment in positive domains (β = .23, p < .001). However, younger siblings' perceptual sensitivity negatively predicted the same outcome (β = -.14, p = .01). That is, younger siblings with higher levels of negative affect and lower levels of perceptual sensitivity tended to perceive higher amount of absolute maternal differential treatment in positive domains. Also, younger siblings with lower levels of perceptual sensitivity were more likely to report higher amount of absolute maternal differential treatment in positive domains (see Table 14).

Table 14. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Younger Siblings' Perceived Absolute PDT in Positive Domains

	Predictors	R^2	ΔR^2	F	Finc	B	SE B	β
Step 1	Gender Composition	**.00**	**.00**	**.42**	**.42**	-.01	.03	-.02
Step 2	Negative Affect_Younger Sibling					.11	.03	.23***
	Perceptual Sensitivity_ Younger Sibling	**.06**	**.06**	**7.46*** **	**10.97*** **	-.05	.02	-.14**
Step 3	Negative Affect_Older Sibling					.02	.03	.04
	Perceptual Sensitivity_ Older Sibling	**.06**	**.00**	**4.80*** **	**.81**	.02	.02	.05
Step 4	Maternal Familistic Values					-.37	.21	-.11
	Traditional Approach in Parenting					.02	.02	.07
	Modern Approach in Parenting	**.07**	**.01**	**3.45*** **	**1.18**	.03	.11	.02

Note 1. B, SE B, and β values in the last step were stated.
Note 2. In the analyses conducted without log10 transformations of maternal familistic values and modern approaches in parenting, the significance of maternal familistic values were only different and it was found the *p* value of .06, significance of all other variables were similar to current results.
*p<.05, **p<.01, ***p<.001, [a] marginal significance, [b] approaching significance

When predicting **younger** siblings' perceived **absolute** maternal differential treatment in **negative** domains, gender composition (having same sex vs. mixed sex older siblings) was entered in the first step and did not show significant result, R^2 = .00 (adjusted R^2 =.00), F (1, 354) = .83, *ns*. In second step, younger sibling's temperamental characteristics significantly contributed to the model, R^2 = .09 (adjusted R^2 =.08), *Finc* (2, 352) = 16.57, p < .001. In the third step, older sibling's temperamental traits were added and they did not show any additional variance in the

model, R^2 = .10 (adjusted R^2 =.08), *Finc* (2, 350) = 1.63, *ns*. In the last step, maternal familistic values and approaches in parenting were entered and they also did not add any variance to the model, R^2 = .10 (adjusted R^2 =.08), *Finc* (3, 347) = .11, *ns*. Based on the result, only younger siblings' negative affect (β = .28, p < .001) and perceptual sensitivity (β = -.13, p = .01) levels significantly predicted their own perceptions of absolute maternal differential treatment in negative domains. That is to say, younger siblings with higher levels of negative affect and lower levels of perceptual sensitivity were more likely to perceive higher amount of maternal differential treatment in negative domains in the family (see Table 15).

Table 15. Hierarchical Regression Analysis in Predicting Younger Siblings' Perceived Absolute PDT in Negative Domains

	Predictors	R^2	ΔR^2	F	Finc	B	SE B	β
Step 1	Gender Composition	**.00**	**.00**	**.83**	**.83**	.04	.04	.06
Step 2	Negative Affect_Younger Sibling					.16	.03	.28***
	Perceptual Sensitivity_ Younger Sibling	**.09**	**.09**	**11.35*** **	**16.57*** **	-.06	.02	-.13**
Step 3	Negative Affect_Older Sibling					.04	.04	.05
	Perceptual Sensitivity_ Older Sibling	**.10**	**.01**	**7.49*** **	**1.63**	.03	.03	.07
Step 4	Maternal Familistic Values					-.02	.25	-.01
	Traditional Approach in Parenting					-.01	.02	-.02
	Modern Approach in Parenting	**.10**	**.00**	**4.69*** **	**.11**	-.05	.13	-.02

Note 1. B, SE B, and β values in the last step were stated.
Note 2. In the analyses conducted without log10 transformations of maternal familistic values and modern approaches in parenting, the significance of all variables were similar to current results.
*p<.05, **p<.01, ***p<.001, [a] marginal significance, [b] approaching significance

3.3.5. Results for Actor Partner Interdependence Model (APIM) for Dyadic Relationships between Older and Younger Siblings' Perceived PDT and Sibling Attachment

APIM through Structural Equation Modeling in IBM AMOS 22.0 were run in order to investigate dyadic relationships between older and younger siblings' perceived relative maternal differential treatment in positive and negative domains and sibling attachment functions and features. Two APIM analyses were carried out for positive domains and

negative domains in relative PDT, separately[15]. In the model, exogenous variables, which represent independent variables (IVs), were older and younger siblings' perceptions about positive and negative domains in relative maternal differential treatment. The endogenous variables, which represent dependent variables, were older and younger siblings' sibling attachment. Based on APIM both individual sibling's (actor) and his/her sibling (partner) effects were estimated in the prediction of the extent to which they perceive one another as an attachment figure. Besides actor and partner effects, gender of each sibling was added in the model as a control variable. Based on the APIM suggestions of Kenny, Kashy, and Cook (2006), full saturated models were estimated. Then, whether any path between exogenous and endogenous variables was significant or not were checked. If there were non-significant paths, they were respectively trimmed from the model based on *p* and *t* values and standardized regression weights. Final models indicated only significant paths. Conceptual models for relative PDT in positive and negative domains were figured below (Figure 1 and Figure 2).

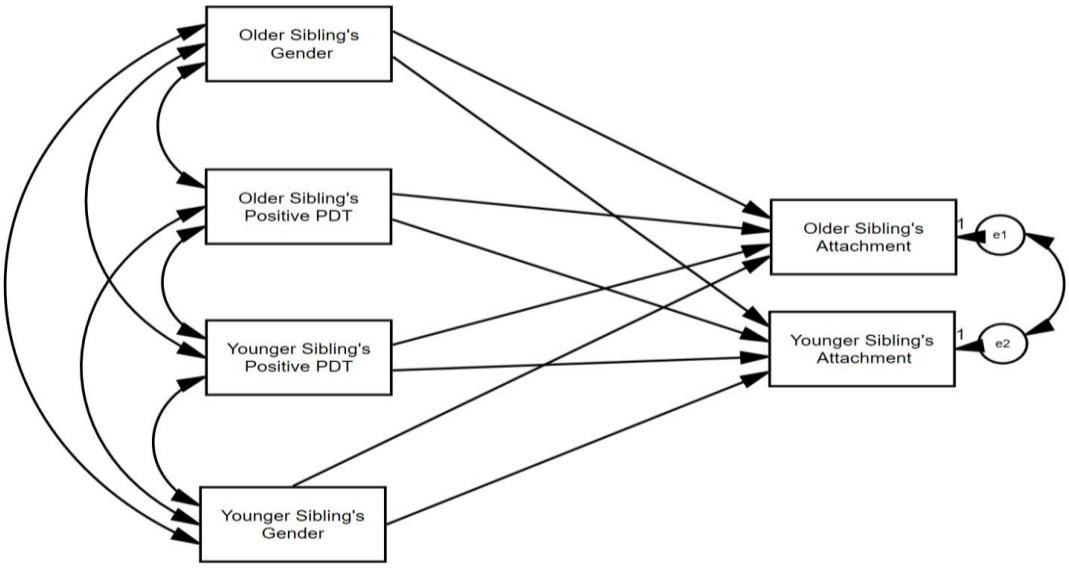

Figure 1. Conceptual Model for the Relationship between Relative Maternal DT in Positive Domains and Sibling Attachment

[15] Analyses were also rerun by adding positive and negative domains in relative PDT to the same model. In this model testing, the results indicated perfect model fit as well. As different from two separate models, the effects of younger sibling's PDT perceptions in negative domains and gender on sibling attachment outcomes disappeared; however, other findings were similar to current findings. Due to the relatively small sample size and increase in paths from to 23 to 38 in full model, separate model results were reported for the main analyses.

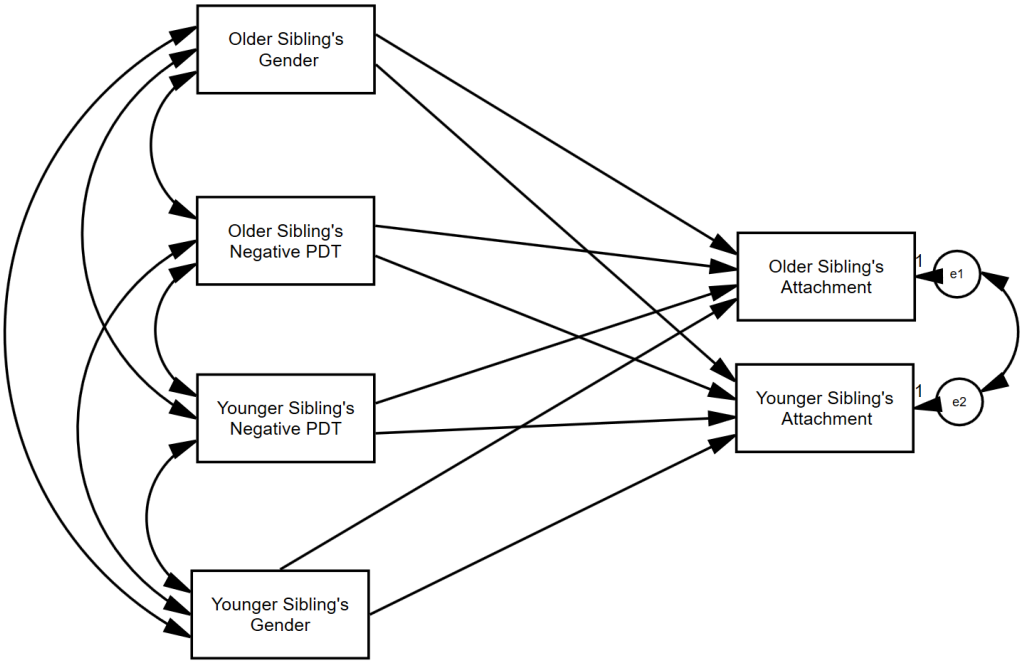

Figure 2. Conceptual Model for the Relationship between Relative Maternal DT in Negative Domains and Sibling Attachment

In the APIM investigating dyadic relationship between **older** and **younger** siblings' perceived **relative** maternal differential treatment in **positive** domain and older and younger siblings' sibling attachment scores, the conceptual model was saturated. Based on the results of saturated model, the path from younger siblings' perceived relative maternal differential treatment in positive domains to older siblings' sibling attachment and the path from older siblings' perceived relative maternal differential treatment in positive domains to older siblings' sibling attachment (p = .066) were non-significant. Thus, they were trimmed from the model, respectively. The final model demonstrated that the model perfectly fit the data, χ^2 (2, N = 356) = 5.64, χ^2 /df = 2.82, p =.06, CFI=.96, GFI = .995, RMSEA = .07 (Figure 3).

According to the final APIM model, significant actor and partner effects on sibling attachment were found after controlling for gender of older and younger siblings (see Table 16). As actor effects, younger siblings' perceived **relative** maternal differential treatment in **positive** domains positively predicted their own sibling attachment scores. Specifically, younger siblings experiencing favorable maternal treatment in positive domains compared to their older siblings reported higher sibling attachment functions scores (β = .16, p < .001). Partner effect indicating the link between older siblings' maternal differential treatment in positive domains and younger siblings' sibling

attachment scores was found to be marginally significant (β = .10, p = .06). The result indicated that older siblings experiencing favorable maternal treatment in positive domains compared to their younger siblings predicted high sibling attachment functions scores reported by younger siblings. Moreover, among the paths from control variables, older siblings' gender positively predicted both their (β = .13, p = .011) and their younger siblings' sibling attachment scores (β = .11, p = .04). Similar to this result, younger siblings' gender was also found to be a significant predictor for both their own (β = .11, p = .04) and older siblings' (β = .11, p = .04) sibling attachment. All these results suggested that compared to male older and younger siblings, older and younger female siblings perceived their siblings as attachment figures as well as their partners perceived them as attachment figures.

Table 16. Estimates for Positive Domains in Relative PDT and Sibling Attachment

	B (β)	SE	C.R.	*P*
For Older Sibling Attachment				
Older Sibling's Gender	.22 (.13)	.09	2.53	.01
Younger Sibling's Gender	.17 (.11)	.09	2.02	.04
For Younger Sibling Attachment				
Younger Sibling's PDT in Positive Domain	.57 (.16)	.17	3.24	.00
Older Sibling's PDT in Positive Domain	.35 (.10)	.18	1.92	.06
Younger Sibling Gender	.19 (.11)	.09	2.08	.04
Older Sibling Gender	.19 (.11)	.09	2.07	.04

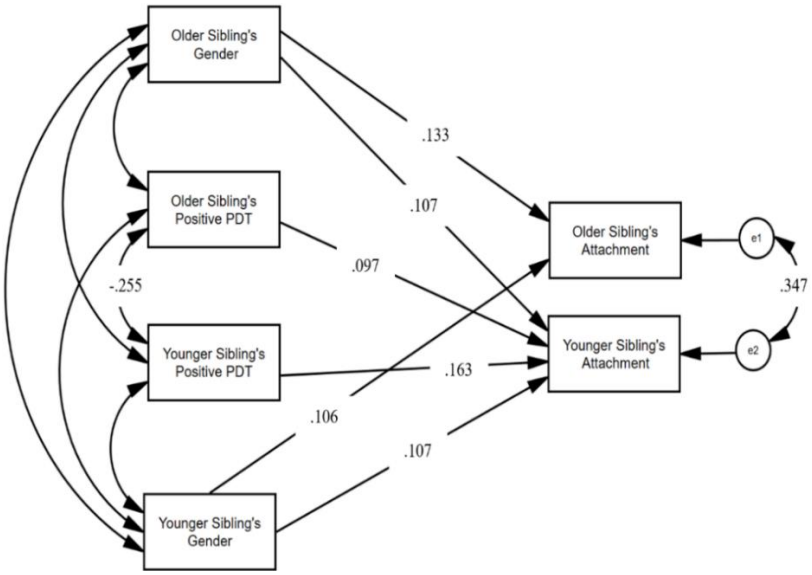

Figure 3. Dyadic Relationships between Relative Maternal DT in Positive Domains and Sibling Attachment

In the APIM examining dyadic relationship between **older** and **younger** siblings' perceived **relative** maternal differential treatment in **negative** domain and older and younger siblings' sibling attachment, the conceptual model was saturated, as in the previous model. Based on the results of saturated model, five paths were non-significant, respectively: 1) path from younger siblings' perceived maternal differential treatment in negative domains to older siblings' sibling attachment, 2) path from older siblings' perceived maternal differential treatment in negative domains to younger siblings' sibling attachment, 3) path from older siblings' gender to younger siblings' sibling attachment, 4) younger siblings' gender to older siblings' sibling attachment, and 5) path from younger siblings' gender to younger siblings' sibling attachment were not significant. Trimming was performed until all paths become significant in five analyses. The final model demonstrated that the model perfectly fit the data, χ^2 (3, N = 356) = 6.70, χ^2 /df = 2.23, p =.08, CFI=.96, GFI = .993, RMSEA = .06 (Figure 4).

According to the final APIM model, only actor effects were found to be significant (see Table 17). It demonstrated that older and younger siblings' perceived maternal differential treatment in negative domains negatively predicted their own sibling attachment scores. Specifically, younger siblings experiencing unfavorable maternal treatment in negative domains compared to their older siblings reported lower sibling attachment functions scores (β = -.12, p = .01). In a similar way, older siblings experiencing unfavorable maternal treatment in negative domains compared to their younger siblings reported lower sibling attachment functions scores (β = -.10, p = .05). In addition, among the paths from control variables, only older siblings' gender positively predicted their sibling attachment scores (β = .11, p = .02). That is, female older siblings perceived their younger sibling as an attachment figure more than male older siblings.

Table 17. Estimates for Negative Domains in PDT and Sibling Attachment

	B (β)	SE	C.R.	p
For Older Sibling Attachment				
Older Sibling's PDT in Negative Domain	-.21 (-.10)	.11	-2.00	.05
Older Sibling's Gender	.19 (.11)	.08	2.30	.02
For Younger Sibling Attachment				
Younger Sibling's PDT in Negative Domain	-.31 (-.12)	.12	-2.50	.01

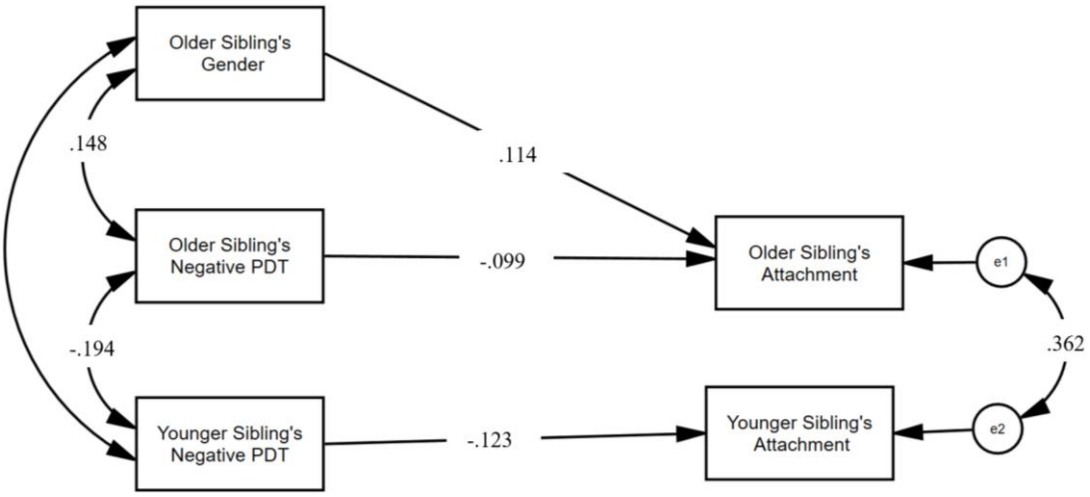

Figure 4. Dyadic Relationships between Relative Maternal DT in Negative Domains and Sibling Attachment

3.4. Discussion

Most children, adolescents, and even adults ask questions like why my mother/father treats my sibling and me differently, why my sibling is getting more privileges than me, and why my sibling is punished less than me. These questions seem to imply that parenting of multiple children is not similar to the parenting of an only child. In that respect, since the mids of the 1980s, parental differential treatment as a component of a non-shared environment has gained developmental researchers' interest. Not only mechanisms affecting the perceptions about PDT but also its effects on individual and sibling outcomes have been widely studied.

In the literature focusing on PDT, some studies have focused on the potential factors influencing the perception of PDT, while others have emphasized the outcomes of PDT. Present study aimed to examine not only structural, individual, and parental influences on PDT but also dyadic relationships between older and younger siblings' PDT perceptions and the degree to which they serve as an attachment figure for each other. Specifically, the role of gender-related variables, siblings' temperamental traits (negative affect and perceptual sensitivity), and maternal familism values and parenting approaches on older and younger siblings' perceived PDT were examined. Lastly, how the perceptions of older and younger siblings' PDT affect attachment to each other was tested. So, results will be discussed in the light of the literature, by following the order of the study aims.

3.4.1. Discussion of the First Aim of the Study: The Role of Gender-Related Variables on PDT

Whether gender-related variables - gender constellation (female-female siblings, male-male siblings, older female-younger male siblings, & older male-younger female siblings) and gender composition (same-sex vs. mixed-sex siblings)- play a significant role in siblings' perceptions about maternal differential treatment was the first motivation for the present study. However, any directional hypotheses were not formed due to contradictory findings in gender-related differences in PDT literature.

First, MANOVAs were conducted with older and younger siblings separately to test whether the absolute maternal differential treatment in positive and negative domains would differ based on gender constellation (older female-younger female, older male-younger male, older female-younger male, and older male-younger female siblings) for older and younger siblings. Secondly, hierarchical regression analyses were conducted to test whether the gender composition of siblings (same-sex vs mixed-sex) was associated with older and younger siblings' absolute maternal differential treatment in positive and negative domains.

The results concerning gender constellation indicated no differences either on absolute PDT in positive domains or absolute PDT in negative domains based on four gender dyads (female-female siblings, male-male siblings, older female-younger male siblings, & older male-younger female siblings) for older and younger siblings. This suggest that older and younger siblings' perception of positive or negative maternal differential treatment did not differ whether or not they had a younger sister or brother, or older sister or brother.

Gender composition did not predict either absolute PDT in positive domains or absolute PDT in negative domains based on two gender dyads (same-sex vs. mixed-sex siblings) for older and younger siblings. This suggest that older and younger siblings' perception of positive or negative maternal differential treatment did not associated with whether or not they had a same-sex sibling or mixed-sex sibling.

In the literature, there are mixed findings concerning gender-related variables in studies focusing on PDT. Some studies reported no differences (Kılıçarslan, 2001;

Padilla et al., 2018). In line with our findings, in a recent study, neither maternal differential warmth nor conflict was associated with the gender composition of adolescent siblings (Padilla et al., 2018). Similarly, a study conducted in Turkey, investigated the impact of "sibling's gender" on older sibling's perceptions about maternal and paternal differential treatment in childhood (Kılıçarslan, 2001). The findings suggested that older and younger siblings' perceived maternal and paternal differential warmth and control did not change based on the gender of older and younger sibling except for the relationship between older sibling's gender and paternal differential control.

Contrary to our findings, differences in maternal DT according to gender composition (same-sex vs. mixed-sex siblings) were mentioned in some studies. For instance, Barrett Singer and Weinstein (2000) stated that in an undergraduate sample, Asian American mixed-sex siblings perceived a higher magnitude of maternal differential affection as compared to same-sex ones, but the differences were not found in maternal differential control. The gender-based differences in maternal differential warmth were also supported in McHale et al.'s (2000) study suggesting differential maternal warmth in the mixed-sex siblings in childhood and adolescence, referring female siblings receving more differential warmth compared to male siblings.

Meunier and colleagues (2012) also suggested that gender composition had a tendency to predict mothers' differential support; however, this tendency lost its significance when siblings' personality characteristics were considered. In that sense, it may be speculated that children's own characteristics may be more essential mechanisms explaining PDT compared to gender related variables.

Although it may be challenging to explain the inconsistent findings of the role of gender-related variables on PDT, there may be three explanations. First, these contradictory findings may result from the use of different measurement techniques (direct vs. difference scores) and the variation in respondents (parents vs. children) in the assessment of PDT. For instance, in a study, while gender composition was found to be correlated with children's perceptions of maternal differential hostility, such a link was not found in parents' reports (Atzaba-Poria & Pike, 2008). In our study, maternal differential treatment in positive and negative domains was measured by

older and younger siblings' perceptions regarding their mothers' relative treatment towards themselves and their siblings. However, in some research designs, either parents' or siblings' perceptions about the parent-child relationships regardless of comparison with the other sibling are measured, and the difference of each sibling's score is taken as PDT score (Atzaba-Poria & Pike, 2008). The literature suggested that the assessment of PDT using direct and difference scores somehow result in unique and different outcomes for each PDT score (Jensen & Whiteman, 2014). Second, Kılıçarslan (2001) and Padilla et al.'s (2018) findings suggest that siblings may not differentiate their mothers' gender-typed behaviors, practices, and treatment; however, they may detect such differential treatment from their fathers. In line with this interpretation, the previous findings also suggested that whether or not fathers differentially treat their children may play a more important role in adolescent siblings' lives than mothers (Tamrouti-Makkink et al., 2004). Therefore, studying paternal differential treatment as well as maternal differential treatment appears to be important. Thus, future studies should also focus on paternal differential treatment. Third, we focused on the maternal differential treatment in positive and negative domains by taking total scores. However, positive domains could be divided as maternal differential attentiveness and pampering/indulgence, and negative domains could be considered negative discipline, interference, and negative affect/rejection. In that respect, there may be gender-related differences in these sub-domains, and these potential associations should be studied in future research.

3.4.2. Discussion of the Second Aim of the Study: Individual and MaternalPredictors of PDT

Second aim of the present study was to explore the role of older and younger siblings' temperamental characteristics (negative affect and perceptual sensitivity) on older and younger siblings' perceived absolute maternal DT in positive and negative domains. In that sense, the findings of temperament are discussed in the following sections.

3.4.2.1. The Role of Negative Affect

It was expected that both older and younger siblings with higher negative affect levels would be more likely to perceive higher levels of absolute PDT in both domains. In addition, individuals with a sibling with higher negative affect levels would be more

likely to report higher levels of perceived absolute maternal DT in positive and negative domains.

Consistent with our hypotheses, for older siblings, the findings indicated that older siblings with higher levels of negative affect perceived greater magnitude of absolute maternal DT in both positive and negative domains. Our results suggested the same pattern for younger siblings in which younger siblings with higher levels of negative affect reported higher levels of absolute maternal DT in both positive and negative domains. That is, both older and younger siblings who had more negative affect perceived higher levels of absolute maternal differential treatment regardless of the direction of differential treatment. In the existing literature, the relationship between emotionality and the magnitude of PDT (absolute PDT) was found to be salient for both older and younger siblings. In more detail, siblings with high emotionality perceived higher levels of different warmth and control compared to siblings with low emotionality (Feinberg et al., 2000). It is important to mention about the amount and direction of PDT because studies investigating the relationship between negative affect and PDT have stressed on either absolute or relative PDT or both of them. Although the amount of PDT (absolute) and the direction of PDT (relative) focus on different aspects of PDT, relative PDT somehow includes the amount of PDT because the absolute PDT is calculated by using relative scores. In that sense, even though we did not examine relative PDT, earlier studies may also help in explaining our findings. For example, siblings who were high in negative affect tended to perceive more differential parental negativity (Jenkins et al., 2003) and siblings with high emotionality perceived worse parental treatment than their siblings (Feinberg et al., 2000). An observational study focusing on twins in the early childhood indicated that while siblings high in positivity were treated more positively by their mothers than their twin siblings, siblings high in negativity were treated more negatively (Deater-Deckard et al., 2001). Meunier and colleagues (2012) also stated that when emotional stability decreases, the amount of paternal differential control increases, and with respect to the findings of favoritism perceptions, emotionally stable children perceive more favorable paternal treatment compared to their siblings. That is, not only absolute differential treatment but also favoritism referring differential treatment relative to the other sibling could be affected by siblings' negative affect. In that sense, although the absolute levels of

maternal DT were investigated in the current study's scope, further research could focus on relative PDT in relation to siblings' negative affect.

With respect to the impact of other siblings' negative affect on absolute maternal DT perceptions in positive and negative domains, the results showed significant and non-significant associations. Specifically, in line with our prediction, older siblings with a younger sibling with higher levels of negative affect perceived greater absolute maternal DT levels in positive domains. However, there were three non-significant associations. In the prediction related to absolute maternal DT in negative domains, contrary to our expectations, the younger sibling's negative affect level was not related to the magnitude of maternal DT (absolute DT) perceived by older siblings. Also, in the predictions of younger siblings' perceptions about the absolute maternal DT in positive and negative domains, the findings did not indicate significant results. That is, negative affect of older siblings was not associated with younger siblings' perceived absolute maternal DT in positive and negative domains, separately. These findings were a little bit surprising because family systems theory (Minuchin, 1985) argues that not only individuals but also dyads in the family affect each other. Also, in many studies, the importance of siblings' negative affectivity on PDT has been mentioned. The current findings may be explained through focusing on two points: a) the differences between sibling effects on the older and younger siblings' perceptions on PDT and b) the differences between sibling effects on older siblings' perceptions about PDT in positive and negative domains. Kowal and Kramer (1997) argued that older siblings tended to detect parental differential treatment more than younger siblings, and they were more sensitive to PDT. They also suggested that siblings attribute differential parenting to differences between some factors such as age and personality and older siblings, as compared to younger ones speak more advanced and complex attributions to their parents' differential parenting. In that sense, it may be speculated that older siblings in the current sample may be more aware of their younger siblings' negative affect, and when reporting absolute maternal DT in positive domains, they may make attributions considering younger siblings' negative affect level. Another question was raised from our findings that why the sibling effect was found in older siblings' perceptions about absolute maternal DT in positive domains but not found in maternal DT in negative domains? We investigated the magnitude of maternal DT

(absolute DT) regardless of the direction of such treatment towards the target sibling compared to the other one. Although we did not know which sibling perceive higher maternal DT, we speculated that older siblings might sophistically think that their mothers behave more differentially in positive parenting domains to sooth and to cope with younger siblings' higher levels of negative affect as in line with Kowal and Kramer's (1997) study related to attributions to PDT. For instance, older siblings might consider that their mothers may be more attentive and indulgent towards their younger siblings to diminish and cope with negative affectivity. They might attribute differential parenting that their younger siblings could need more positive parenting because of higher negative affect levels and justify the maternal DT as fair. In line with this speculation, Brody et al.' observational study (1992a) suggested that when younger siblings were higher in negative emotionality compared to older siblings, mothers treat younger siblings in more favorable ways. However, the similarity between older and younger siblings' negative emotionality was associated with higher equal treatment. Besides, this finding may be in line with previous studies. Specifically, Meunier and colleagues (2012) showed that children are more sensitive to parental differential warmth compared to control in favoritism perceptions. Kowal and colleagues (2006) also indicated that parent-child agreement on parental differential affection is more pronounced than parental differential control.

In sum, although individual's own negative affect level was consistently associated with perceived absolute maternal DT in positive and negative domains, sibling's negative affect level showed inconsistent relationships. In that respect, further studies could replicate these findings as well as investigate these relationships from dyadic point of view.

3.4.2.2. The Role of Perceptual Sensitivity

The role of perceptual sensitivity on older and younger siblings' perceptions about maternal DT was exploratorily examined. The findings showed that perceptual sensitivity was not related to the magnitude of maternal DT (absolute DT) in both domains for older siblings. In contrast, for younger siblings, perceptual sensitivity negatively predicted their perceptions about the magnitude of maternal DT in positive and negative domains, respectively. In other words, younger siblings with higher levels

of perceptual sensitivity perceived lower levels of absolute maternal DT in positive and negative domains. Because the current study is the first one exploring the relationship between siblings' perceptual sensitivity and perceptions about absolute maternal DT, it is not easy to discuss the findings based on the literature. In answering why younger siblings' perceptual sensitivity predicts their perceptions about absolute maternal DT in positive and negative domains while such relationships were not found for older siblings, some arguments may be speculated. First, as mentioned above, younger siblings have less sophisticated attributions to PDT compared to older ones (Kowall & Kramer, 1997). Therefore, in the current study, younger siblings with lower perceptual sensitivity levels might not detect possible justifications and attributions of why mothers' differential treatment exists, resulting in the higher frequency of reporting maternal DT. In contrast, younger siblings with high perceptual sensitivity might detect why mothers behave differently towards themselves and their older siblings, and they might justify differential treatment, which might lead to a lower magnitude of maternal DT. However, older siblings might have a more mature cognitive capacity in the evaluation of PDT, and so their perceptual sensitivity levels may not be associated with the magnitude of PDT. PDT may seem to be acceptable and normative when it is based on the particular attributions such as temperament (Atzaba-Poria & Pike, 2008; Kowal & Kramer, 1997). Also, these attributional explanations are not directly linked with our findings, the fairness attributions were found to decrease deleterious implications of PDT in terms of adjustment (Kowal et al., 2002) and close relationships (Boll et al., 2005; Kowal, Krull, & Kramer, 2004). In that sense, we speculated that there might be some mediating mechanisms such as evaluations and attributions influencing the relationship between perceptual sensitivity and the amount of PDT for both older and younger siblings. Second, in the current study, although older siblings were in middle adolescence, younger ones were in early adolescence on average. Therefore, the difference between developmental stages of siblings may affect the magnitude of perceived PDT beside perceptual sensitivity since in adolescent years, the focus of siblings tended to flow away from their families to friends (Buist et al., 2002; Furman & Buhrmester, 1992) and older siblings might have less awareness to the treatment of parents. Third, as younger siblings were more likely to make social comparisons than older siblings because of taking their older siblings

as a model (Jensen et al., 2015), their perceptual sensitivity level may affect their perceptions of PDT in both domains.

The findings related to the role of other sibling's perceptual sensitivity on the absolute maternal DT in positive and negative domains revealed non-significant associations. That is, neither older nor younger siblings' perceptual sensitivity levels were associated with each other's perceptions about the magnitude of maternal DT (absolute DT) in positive and negative domains. In other words, siblings' perceived PDT seems to be less affected by their older and younger siblings' perceptual sensitivity. Since we exploratorily investigated the sibling effect of perceptual sensitivity on the absolute maternal DT perceptions of siblings, these non-significant findings may be explained through the role of younger sibling's negative affect on the perceptions of older sibling's absolute maternal DT.

As mentioned above, younger siblings' negative affect level was associated with older siblings' absolute maternal DT in positive domains. It may be speculated that the other sibling's negative affect level, including frustration, aggression, and depressive mood, could be more observable temperamental trait and more challenging compared to perceptual sensitivity. Therefore, the other sibling's perceptual sensitivity traits might not influence siblings' absolute maternal DT perceptions. From this argument, future studies may not only replicate these findings but also examine the role of the interaction between temperamental traits on siblings' perceptions about PDT.

3.4.2.3. The Predictive Role of Mother Related Mechanisms on PDT

Besides siblings' temperament, the roles of maternal familism values and maternal traditional and modern attitudes toward parenting on older and younger siblings' perceptions about the absolute maternal DT in positive and negative domains were investigated. It was hypothesized that older and younger siblings who have mothers with a higher traditional parenting approach would tend to perceive greater maternal DT levels (absolute DT) in positive and negative domains. In contrast, siblings who have mothers with higher levels of modern approach in parenting and familism values would be less likely to perceive absolute maternal DT.

Contrary to our expectations, in relation to both siblings' perceptions about the magnitude of maternal DT (absolute DT) in both positive and negative domains, none of the mother-related mechanisms showed significant findings. PDT studies suggest that both PDT experiences of siblings and the implications of PDT on various outcomes differ based on families' socio-cultural processes (McHale et al., 2005; Solmeyer et al., 2011), contextual factors (Meunier, Wade, & Jenkins, 2012), and parents' particular characteristics (Atzaba-Poria & Pike, 2008; Meunier, Boyle, O'Connor, & Jenkins, 2013).

Specifically, PDT has been associated with both parents' (Solmeyer et al., 2011) and siblings' familism values (McHale et al., 2005). Besides, studies have also stressed that high familistic values mitigated the potential adverse impacts of PDT on siblings' adjustment (Padilla et al., 2016); therefore, we thought that maternal familism values might be linked with the magnitude of maternal DT (absolute DT). There may be two alternate explanations for the non-significant associations. First, in these studies, familism was stated as an essential value of Latino cultures, and they focused on Latino oriented cultures such as Mexican origin families (Solmeyer et al., 2011; Padilla et al., 2016). Familism values, emphasizing family cohesion, interdependence, obligations, and support, could also operate in the Turkish cultural context. However, in the Turkish cultural context, familism might not be perceived similarly to Latino cultures. In that sense, future studies need to understand Turkish families' perceptions of familism in more complex and detailed research. Second, although Turkish culture is known as collectivistic cultures, Kagitcibasi (2005) highlighted that there had been a shift for balancing autonomy and relatedness in Turkish families in which not only integration but also differentiation exists. Therefore, not familism values but self-construals regarding individuation and relatedness could be an essential research subject in understanding PDT in Turkish families. Moreover, cross-cultural studies may shed light on the issue of familism in relationship with PDT.

Similarly, links between mothers' parenting approaches (traditional and modern) and siblings' perceptions about absolute maternal DT were not significant. Such non-significant findings may be clarified with three arguments. First, it could be implied that parent-driven mechanisms related to PDT may be more pronounced in a parental stressful and negative environment or characteristics. For example, in the literature,

the existence of mothers' experiences of cumulative risk in terms of maternal education, organization-safety, abuse history, depression level, and type of family (Meunier et al., 2013), marital dissatisfaction, single parenthood, large family size, low SES (Jenkins et al., 2003), maternal anger, and household chaos (Atzaba-Poria & Pike, 2008) were found to be associated with increased levels of PDT. Second, since paternal involvement compared to maternal involvement is less salient in Turkish families (Luo & Çarkoğlu, 2019); hence, it may be speculated that fathers' traditional and modern approaches in parenting may play a significant role on siblings' perceptions of PDT and this potential role may be investigated in further studies. For instance, in a study conducted in Turkey, the findings indicated that paternal differential control but not maternal one was salient in older male siblings and paternal differential affection but not maternal one was salient in female older siblings in same-sex siblings (Kılıçarslan, 2001). It was explained such that mothers in Turkish cultural context take more responsibility in child care and rearing than fathers but fathers seem to be authority figure; therefore, gender role stereotypes and involvement may be influential in understanding PDT (Kılıçarslan, 2001; Telsiz, 1998). In that respect, the interaction between gender related variables and parents' approaches in parenting on PDT perceptions could be an interesting research idea for future studies. Third, we measured general attitudes towards traditional and modern approaches in parenting rather than mothers' behaviors. Somehow similar to our findings, Deater-Deckard and colleagues (2005) measured parental attitudes towards traditional and progressive childrearing. They did not detect any significant relationship between maternal DT and childrearing attitudes (traditional and progressive) other than the relationship between maternal differential positivity and progressive childrearing attitudes. Also, Dawson et al. (2015) proposed that parental behaviors may be more crucial in the relationship between parental gender role attitudes and sibling relationship quality. The same proposal may be valid for the current study. It may be implied that the actual behaviors and practices of parents may be more essential contributors to PDT instead of general traditional and modern attitudes with respect to parenting.

When siblings' characteristics and maternal attitudes about familism values and parenting approaches were taken together, it could be speculated that absolute maternal DT is less associated with maternal factors and more with siblings' traits as argued by

Meunier and colleagues for the relationship between PDT and child and parental characteristics (2012).

3.4.3. Dyadic Relationship between PDT and Sibling Attachment

The current study's last purpose was to investigate dyadic relationships between older and younger siblings' perceived relative maternal DT and sibling attachment functions and features. As mentioned before, compared to absolute maternal DT, the relative maternal DT refers to the direction of differential treatment perceived by siblings. Higher scores in relative PDT indicate more differential treatment towards the participants compared to her/his sibling, while lower scores show more differential treatment towards the sibling compared to the participant. It was expected that after controlling for both siblings' gender, perceptions about relative PDT in positive and negative domains would predict siblings' sibling attachment. Specifically, both older and younger siblings perceiving more maternal differential treatment in positive domains than the other sibling would be more likely to perceive each other as an attachment figure. Furthermore, both older and younger siblings perceiving more relative maternal differential treatment in negative domains than the other sibling would less likely to perceive each other as an attachment figure.

Two dyadic analyses investigating the relationship between siblings' perceived relative maternal DT (positive and negative domains) and sibling attachment after controlling for the siblings' gender indicated that most of the actor and one partner effect were linked with sibling attachment. For actor effects, the findings of maternal relative DT in positive domains suggested that younger siblings who experienced more attentive and indulgent /pampering parenting from their mothers compared to the older sibling were more likely to perceive their older sibling as an attachment figure. That is to say, the more favorable treatment in positive domains towards the younger sibling compared to the older one, the more attached sibling relationship for younger siblings. For instance, if younger siblings were treated with more attentive and pampering ways, they were more likely to attach to their older siblings. However, older siblings' maternal relative DT in positive domains did not predict their own attachment towards their younger siblings.

In the analyses where maternal relative DT in negative domains was explored for actor effects, both older and younger siblings who experienced more maternal DT (relative DT), involving punishment, negative discipline, and negative affect/rejection compared to the other sibling tended to perceive less attachment towards the other sibling. In other words, for both siblings, the more unfavorable treatment with respect to negative parenting domains compared to the sibling, the less attached to the sibling. For example, if the siblings were treated with more punishment, negative discipline, and negative affect/rejection than the other sibling, they were less likely to attach to their siblings. Although there was no research directly consistent with these findings, the link between PDT and sibling relationship quality could support our novel findings. As proposed by family systems theory (Minuchin, 1985), both individuals and dyads affect each other in the family. Shanahan and colleagues (2008) found that adolescents experiencing more favorable maternal warmth than the sibling were more likely to report higher warmth in the relationship with their siblings. They also suggested that the experience of more maternal differential conflict compared to the other sibling was related to more sibling conflict for younger siblings more so than for older ones. Our findings supported another study in which higher maternal support levels compared to the sibling resulted in a more affectionate relationship, and less favorable treatment elicited more hostile sibling relationships (Meunier et al., 2012). In general, our findings suggested that if younger siblings were treated more favorably compared to the older one in terms of positive domains, they tended to perceive older sibling as an attachment figure. Furthermore, if older and younger siblings were treated more unfavorably compared to the other one, they were both less likely to perceive each other as an attachment figure. In that sense, our findings were consistent with the existing literature examining PDT and sibling relationship quality.

When looking at the partner effects on sibling attachment in the analyses, the findings of relative maternal DT in positive domains suggested that older siblings who had more favorable maternal treatment compared to younger siblings in terms of attentiveness and indulgence/pampering, their younger siblings were more likely to perceive their older sibling as an attachment figure. However, such finding was not found for the path from younger siblings' relative maternal DT to older siblings' sibling attachment. It should be noted that attachment relationship with a sibling is

somehow different from a sibling relationship since there may be a hierarchy in attachment indicating older siblings feel less attached to their siblings compared to younger ones (Fraley & Tancredy, 2012; Tancredy & Fraley, 2006). Therefore, younger siblings' favorable treatment in positive domains might not affect older siblings' attachment to the younger ones. Nevertheless, older siblings' feelings of favorable treatment in positive domains might be associated with their positive feelings towards the younger one, resulting in higher levels of attachment experienced by younger siblings' attachment.

In addition, for the findings of relative maternal DT in negative domains, both partner effects were not significant. Existing evidence suggest that siblings are more sensitive to differential warmth compared to differential conflict (Meunier et al., 2012), our non-significant findings for partner effects may imply that in negative domains, individuals rather than their partners' (the other sibling) attachment to the sibling are affected. It could be implied that siblings' attachment to each other may not be sensitive to the partner's (the other sibling) relative maternal DT experiences in negative domains.

In the current study, older siblings were not necessarily the oldest ones, and younger siblings were not necessarily the youngest ones, so older siblings might not develop attachment relationships with their younger siblings who participated in the current study, and we did not investigate birth order differences in sibling attachment. With this caution in mind, the findings may be replicated in families with two children.

CHAPTER 4

OVERALL CONTRIBUTIONS, LIMITATIONS, FUTURE DIRECTIONS OF THE DISSERTATION & CONCLUSION

4.1. Contributions and Implications of the Current Dissertation

The present thesis contributes to the literature with two studies. First, as the main focus of the Study I. part of study 1 siblings' perceptions of PDT has been developed in the broad-scale examining PDT in the Turkish cultural context. Study II which is the main study in the present thesis also made contributions to the literature. Although the impact of negative affect/emotionality of siblings on PDT has been investigated in previous studies (Jenkins et al., 2003), siblings' perceptual sensitivity levels were investigated for the first time in this study. Apart from the unique contributions of temperamental characteristics, the impact of maternal familism values, and traditional vs. modern approaches in parenting were also examined together.

As mentioned before, sibling relationship quality has been influenced by perceptions about PDT. For example, in a recent study, Jensen and his colleagues (2013) stated that parental general favoritism and PDT had essential effects on sibling relationship quality. However, dyadic relationships between siblings' perceptions of maternal DT and sibling attachment were not investigated before. In that sense, the present study, more importantly, contributed to the existing literature by focusing on the relationship between PDT and sibling attachment and showing the importance of perceived maternal differential treatment on sibling attachment.

The current study also had methodological advantages. First, measures were gathered from multiple respondents. In other words, older and younger siblings and their mothers participated, and common method variance was eliminated. Second, the Actor-Partner Interdependence Model (APIM) was applied to examine dyadic associations between PDT and sibling attachment. By using APIM in model testing,

the current study enabled to investigate both actor and partner effects. In other words, we investigated the influence of each participant's own PDT experiences not only on his/her attachment toward siblings but also on his/her sibling's attachment. Also, the covariance among siblings' perceived PDT, which were interrelated due to the siblings' perceptions about their mothers, could be controlled.

The current study provided some implications for academic and non-academic purposes. The findings of the current research suggest that differential parenting is vital in siblings' lives since the magnitude of siblings' perceived parental differential treatment is mainly affected by individuals and their siblings' temperamental characteristics rather than maternal factors. That is, parents may treat their children based on their siblings' characteristics rather than their own perspectives. The current study also suggests that there are somehow different contributors of older and younger siblings' perceptions of PDT. For instance, although negative affect levels of siblings contributed to both older and younger siblings perceived PDT, perceptual sensitivity was only crucial for younger siblings' perceptions of PDT. Besides, the direction of perceived PDT by older and younger siblings contributed to sibling attachment features and functions, and these dyadic associations were also somehow different for older and younger siblings. In that sense, it is essential to take account of family-wide interventions focusing on parental differential treatment. These interventions could promote positive and equitable parent-child relationships by focusing on each individual's same and unique characteristics, open communication between family members as well as how to secure justice could be targeted.

4.2. Limitations of the Current Dissertation and Future Directions

Even though this dissertation contributed to the literature on parental differential treatment and sibling attachment, the current studies were not without limitations. However, these limitations may open up researchers' horizons for future studies. In both studies, the generalizability of the findings is the most crucial problem. For both studies, data collection processes were completed in Denizli, one of the metropolis in Turkey, but does not reflect the whole Turkish cultural context. Therefore, when interpreting the findings, this problem should be considered. In future studies, the new scale, which is Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale-Mother

Form, could be cross-validated, and the findings of Study II can also be replicated in a nationally representative sample to reflect Turkish culture properly.

Another limitation is the use of self-reports to assess variables in both studies. Using self-report measures may lead to social desirability bias in responding. For instance, in Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale, respondents may tend to report "equal treatment" of mothers towards them and their siblings. Thus, future studies may benefit from different measurement techniques, such as conducting interviews.

In both studies, individuals filled in the scale packages at their homes since school administrations did not allow the questionnaires to be filled in schools. To reach the necessary sample due to the restricted range in ages of siblings was challenging in both studies. Therefore, it was allowed to fill the scale at home, but the findings should be interpreted considering this problem.

The sample size of Study I could be a problem for principal component and confirmatory factor analyses. 351 siblings participated to Study I based on the limitations of the age gap between siblings and were attending secondary or high school; therefore, it was difficult to reach a considerable sample size within the limited time. Even though 5:1 subject to item ratio was provided in the present study, larger samples (10:1 or 20:1 subject to item ratio) might have lead to different factor solutions.

About the scale development part of the current study (Study I), only the maternal form of Sibling Perceptions of Differential Parental Treatment Scale was generated. Although paternal form data was also collected in the data gathering process, the final version of the paternal form was not generated. Therefore, it would be crucial to develop the paternal version of this scale and conducting studies investigating paternal differential treatment in the Turkish cultural context. In further studies, both maternal and paternal differential treatment could be examined in the relationships with other variables.

Moreover, the cross-sectional design of Study II should be considered. Because data was obtained once at a time, causal relationships between variables could not be

induced. Thus, further studies could rely on a longitudinal design by investigating these relationships over time through the following families more than once. For example, how the relationships between temperamental traits and PDT would change from adolescence to young adulthood or how PDT experienced in adolescence affect later sibling attachment in young adulthood could be interesting research questions for further studies. Through longitudinal data, the detection of bidirectional effects could also be possible, and the nature of relationships may be understood more comprehensively. Specifically, there may be bidirectional links between perceived PDT and sibling attachment in which not only perceived PDT may affect whether siblings serve an attachment figure for each other but also attachment to sibling may influence siblings' perceptions of PDT. So, future studies could longitudinally focus on PDT-related family dynamics.

Lastly, most of the studies in the literature have focused on two sibling families. However, individuals who participated in the current study did not necessarily have only one sibling. Also, older siblings had not to be the oldest ones, and younger siblings had not to be the youngest ones. Therefore, the findings should be interpreted by considering this issue because families having only two children may experience PDT in different patterns from our study findings. Future studies may focus on these study variables in families having two children, as well.

4.3. Conclusion

Parental differential treatment is a crucial phenomenon in family dynamics since it is rooted in mother-father-child-sibling relationships rather than dyads or individuals. Therefore, focusing on this phenomenon by developmental researchers is highly crucial, and to examine the potential mechanisms and outcomes related to PDT is a fruitful research area. In that sense, we contributed to the literature by examining not only underlying mechanisms of maternal DT but also its link with sibling attachment.

To sum up, findings of the current dissertation indicated that maternal factors, including familism values and traditional and modern approaches in parenting, and structural factors (gender composition and gender constellation) did not predict the absolute levels of maternal DT. However, siblings' temperamental traits, negative affect and perceptual sensitivity, were significant contributors to older and younger

siblings' perception of maternal DT. Also, it could be implied that compared to negative domains, positive domains may be more essential in the perceptions of differential treatment. It was also supported that maternal DT is associated with the degree to which siblings serve as an attachment figure for each other. Hopefully, the current study had answered the questions that were not answered before and assisted in generating various research ideas for further research.

REFERENCES

Ainsworth, M. D. S. (1991). Attachments and other affectional bonds across the life cycle. In C. M. Parkes, J. Stevenson- Hinde, & P. Marris (Eds.), *Attachment Across The Life Cycle* (pp. 33–51). London: Routledge.

Apalaçi, V. (1996). *Psychological adjustment and sibling relationships of older brother and sisters of children with pervasive developmental disorders*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: B.Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Atzaba-Poria, N., & Pike, A. (2008). Correlates of parental differential treatment: Parental and contextual factors during middle childhood. *Child Development, 79*, 217-232. doi:10.1111/j.1467-8624.2007.01121.x

Barrett Singer, A.T., & Weinstein, R.S. (2000). Differential parental treatment predicts achievement and self perceptions in two cultural contexts. *Journal of Family Psychology, 14*, 491-509. doi:10.1037/0893-3200.14.3.491

Bates, J. E., Schermerhorn, A. C., & Petersen, I. T. (2012). Temperament and parenting in developmental perspective. In M. Zentner & R. L. Shiner (Eds.), *Handbook of Temperament* (pp. 425–441). New York: Guilford.

Bayram Gülaçtı, H. G., & Berument, S. K. (In preparation). *The development of the Inventory of Traditional and Modern Approach in Parenting: Reliability and Validity*. Unpublished Manuscript, Department of Psychology, Middle East Technical University, Ankara, Turkey.

Bayram, H. G. (2014). *What determines the sibling conflict resolution strategies of adolescents? Parents, siblings, or temperament.* (Unpublished masters' thesis). Middle East Technical University, Ankara, Turkey.

Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin, 107*, 238–246. doi:10.1037/0033-2909.107.2.238

Boll, T., Ferring, D., & Filipp, S. H. (2003). Perceived parental differential treatment in middle adulthood: Curvilinear relations with individuals' experienced relationship quality to sibling and parents. *Journal of Family Psychology: JFP, 17*, 472–487. doi:10.1037/0893-3200.17.4.472

Boll, T., Ferring, D., & Filipp, S.-H. (2005). Effects of parental differential treatment on relationship quality with siblings and parents: Justice evaluations as mediators. *Social Justice Research, 18,* 155–182. doi:10.1007/s11211-005-7367-2

Bornstein, M. H. (2012). Cultural approaches to parenting. *Parenting, 12,* 212-221. doi:10.1080/15295192.2012.683359

Brody, G., Stoneman, Z., & Burke, M. (1987). Child temperament, maternal differential behavior and sibling relationships. *Developmental Psychology, 23,* 354–362. doi:10.1037/0012-1649.23.3.354

Brody, G. H., Stoneman, Z., & McCoy, J. K. (1992a). Parental differential treatment of siblings and sibling differences in negative emotionality. *Journal of Marriage and the Family, 54,* 643-651. doi:10.2307/353250

Brody, G. H., Stoneman, Z., & McCoy, J. K. (1992b). Associations of maternal and paternal direct and differential behavior with sibling relationships: Contemporaneous and longitudinal analyses. *Child Development, 63,* 82-92. doi:10.1111/j.1467-8624.1992.tb03597.x

Brody, L. R., Copeland, A. P., Sutton, L. S., Richardson, D. R., & Guyer, M. (1998). Mommy and daddy like you best: Perceived family favouritism in relation to affect, adjustment and family process. *Journal of Family Therapy, 20,* 269-291. doi:10.1111/1467-6427.00087

Buhrmester, D., & Furman, W. (1990). Perceptions of sibling relationships during middle childhood and adolescence. *Child Development, 61,* 1387-1398. doi:10.2307/1130750

Buist, K. L., Deković, M., Meeus, W., & van Aken, M. A. (2002). Developmental patterns in adolescent attachment to mother, father and sibling. *Journal of Youth and Adolescence, 31,* 167-176. doi:10.1023/A:1015074701280

Bumpus, M. F., Crouter, A. C., & McHale, S. M. (2001). Parental autonomy granting during adolescence: exploring gender differences in context. *Developmental Psychology, 37,* 163-173. doi:10.1037//0012-1649.37.2.163

Bureau, J. F., Martin, J., Yurkowski, K., Schmiedel, S., Quan, J., Moss, E., ... & Pallanca, D. (2017). Correlates of child–father and child–mother attachment in the preschool years. *Attachment & Human Development, 19,* 130-150. doi:10.1080/14616734.2016.1263350

Coltrane, S., Parke, R. D., & Adams, M. (2004). Complexity of Father Involvement in Low-Income Mexican American Families. *Family Relations, 53,* 179-189. doi:10.1111/j.0022-2445.2004.00008.x

Conger, K. J., & Conger, R. D. (1994). Differential parenting and change in sibling differences in delinquency. *Journal of Family Psychology, 8,* 287-302. doi:10.1037/0893-3200.8.3.287

Daniels, D., & Plomin, R. (1985). Differential experience of siblings in the same family. *Developmental Psychology, 21,* 747-760. doi:10.1037/0012-1649.21.5.747

Dawson, A., Pike, A., & Bird, L. (2015). Parental division of household labour and sibling relationship quality: Family relationship mediators. *Infant and Child Development, 24,* 379-393. doi:10.1002/icd.1890

Deater-Deckard, K., Pike, A., Petrill, S. A., Cutting, A. L., Hughes, C., & O'Connor, T. G. (2001). Nonshared environmental processes in social-emotional development: An observational study of identical twin differences in the preschool period. *Developmental Science, 4,* F1-F6. doi:10.1111/1467-7687.00157

Deater-Deckard, K., Smith, J., Ivy, L., & Petril, S. A. (2005). Differential perceptions of and feelings about sibling children: Implications for research on parenting stress. *Infant and Child Development: An International Journal of Research and Practice, 14,* 211-225. doi:10.1002/icd.389

Deutsch, M. (1975). Equity, equality, and need: What determines which value will be used as the basis of distributive justice?. *Journal of Social Issues, 31,* 137-149. doi:10.1111/j.1540-4560.1975.tb01000.x

Ellis, L. K., & Rothbart, M. K. (2001). *Revision of the early adolescent temperament questionnaire.* Poster presented at the Biennial Meeting of the Society for Research in Child Development. Minneapolis, Minnesota.

Endendijk, J. J., Groeneveld, M. G., van der Pol, L. D., van Berkel, S. R., Hallers-Haalboom, E. T., Bakermans-Kranenburg, M. J., & Mesman, J. (2017). Gender differences in child aggression: Relations with gender-differentiated parenting and parents' gender-role stereotypes. *Child Development, 88,* 299-316. doi:10.1111/cdev.12589

Feinberg, M. E., Neiderhiser, J. M., Simmens, S., Reiss, D. ve Hetherington, E. M. (2000). Sibling comparison of differential parental treatment in adolescence: Gender, self-esteem, and emotionality as mediators of the parenting-adjustment association. *Child Development, 71*, 1611-1628. doi:10.1111/1467-8624.00252

Feinberg, M. & Hetherington, E. M. (2001). Differential parenting as a within-family variable. *Journal of Family Psychology*, *15*, 22-37. doi:10.1037/0893-3200.15.1.22

Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations, 7*, 2117-2140. doi:10.1177/001872675400700202

Finzi-Dottan, R., & Cohen, O. (2010). Young adult sibling relations: The effects of perceived parental favoritism and narcissism. *The Journal of Psychology*, *145*, 1-22. doi:10.1080/00223980.2010.528073

Fraley, R. C., & Tancredy, C. M. (2012). Twin and sibling attachment in a nationally representative sample. *Personality and Social Psychology Bulletin, 38,* 308-316. doi:10.1177/0146167211432936

Furman, W., & Buhrmester, D. (1992). Age and sex differences in perceptions of networks of personal relationships. *Child Development, 63,* 103-115. doi:10.2307/1130905

Godbout, N., Daspe, M. È., Lussier, Y., Sabourin, S., Dutton, D., & Hébert, M. (2017). Early exposure to violence, relationship violence, and relationship satisfaction in adolescents and emerging adults: The role of romantic attachment. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, *9*, 127-137. doi:10.1037/tra0000136

Goldsmith, H. H., Buss, A. H., Plomin, R., Rothbart, M. K., Thomas, A., Chess, S., ... & McCall, R. B. (1987). Roundtable: What is temperament? Four approaches. *Child Development*, 58, 505-529. doi:10.2307/1130527

Goodman, R. (1997). The Strengths and Difficulties Questionnaire: A research note. *Journal of Child Psycholology and Psychiatry, 38*(5), 581-586.

Goodman, A., Lamping, D. L., & Ploubidis, G. B. (2010). When to use broader internalising and externalising subscales instead of the hypothesised five subscales on the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ): data from British parents, teachers and children. *Journal of Abnormal Child Psychology, 38,* 1179-1191. doi:10.1007/s10802-010-9434-x

Gölcük, M., & Berument, S. K. (2019). The relationship between negative parenting and child and maternal temperament. *Current Psychology*, 1-13. doi:10.1007/s12144-019-00307-9

Güvenir, T., Özbek, A., Baykara, B., Arkar, H., Şentürk, B., & İncekaş, S. (2008). Güçler ve güçlükler anketi'nin (gga) Türkçe uyarlamasinin psikometrik özellikleri. *Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Dergisi*, *15*(2), 65-74.

Hooper, D., Coughlan, J., & Mullen, M. (2008). Evaluating model fit: A synthesis of the structural equation modelling literature. *7th European Conference on Research Methodology for Business and Management Studies*, 195–200.

Jeannin, R., & Van Leeuwen, K. (2015). Associations between direct and indirect perceptions of parental differential treatment and child socio-emotional adaptation. *Journal of Child and Family Studies*, *24*, 1838-1855. doi:10.1007/s10826-014-9987-3

Jenkins, J. M., Rasbash, J., & O'connor, T. G. (2003). The role of the shared family context in differential parenting. *Developmental Psychology*, *39*, 99-113. doi:10.1037/0012-1649.39.1.99

Jensen, A. C., & McHale, S. M. (2015). What makes siblings different? The development of sibling differences in academic achievement and interests. *Journal of Family Psychology, 29*, 469–478. doi:10.1037/fam0000090

Jensen, A. C., & McHale, S. M. (2017). Mothers', fathers', and siblings' perceptions of parents' differential treatment of siblings: Links with family relationship qualities. *Journal of Adolescence*, *60*, 119-129. doi: 10.1016/j.adolescence.2017.08.002

Jensen, A. C., & Whiteman, S. D. (2014). Parents' differential treatment and adolescents' delinquent behaviors: Direct and indirect effects of difference-score and perception-based measures. *Journal of Family Psychology*, *28*, 549-559. doi:10.1037/a0036888

Jensen, A. C., Apsley, H. B., Rolan, E. P., Cassinat, J. R., & Whiteman, S. D. (2020). Parental Differential Treatment of Siblings and Adolescents' Health-Related Behaviors: The Moderating Role of Personality. *Journal of Youth and Adolescence, 49*, 150-161. doi:10.1007/s10964-019-01076-1

Jensen, A. C., Pond, A. M., & Padilla-Walker, L. M. (2015). Why can't I be more like my brother? The role and correlates of sibling social comparison orientation. *Journal of Youth and Adolescence, 44,* 2067-2078. doi:10.1007/s10964-015-0327-8

Jensen, A. C., Whiteman, S. D., Fingerman, K. L., & Birditt, K. S. (2013). "Life still isn't fair": Parental differential treatment of young adult siblings. *Journal of Marriage and Family, 75,* 438-452. doi:10.1111/jomf.12002

Kagitcibasi, C. (2005). Autonomy and relatedness in cultural context: Implications for self and family. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 36*, 403–422. doi:10.1177/0022022105275959

Kenny, D. A., Kashy, D. A., & Cook, W. L. (2006). *Dyadic data analysis*. Guilford press.

Kılıçarslan, A. (2001). *Aile Fonksiyonlarının ve Algılanan Farklılaşan Anne-Baba Yaklaşımının Kardeş İlişkileri Üzerindeki Etkisi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.

Killoren, S. E., Thayer, S. M., & Updegraff, K. A. (2008). Conflict resolution between Mexican origin adolescent siblings. Journal of Marriage and Family, 70(5), 1200-1212. doi:10.1111/j.1741-3737.2008.00560.x

Kim, H. Y. (2013). Statistical notes for clinical researchers: assessing normal distribution (2) using skewness and kurtosis. *Restorative Dentistry & Endodontics, 38*, 52-54. doi:10.5395/rde.2013.38.1.52

Kim, H., & Millsap, R. (2014). Using the Bollen-Stine bootstrapping method for evaluating approximate fit indices. *Multivariate behavioral research*, *49*, 581-596. doi:10.1080/00273171.2014.947352

Knight, G. P., Gonzales, N. A., Saenz, D. S., Bonds, D. D., Germán, M., Deardorff, J., ... & Updegraff, K. A. (2010). The Mexican American cultural values scale for adolescents and adults. *The Journal of Early Adolescence, 30,* 444-481. doi:10.1177/0272431609338178

Kowal, A., Kramer, L., Krull, J. L., & Crick, N. R. (2002). Children's perceptions of the fairness of parental preferential treatment and their socioemotional well-being. *Journal of Family Psychology, 16,* 297306. doi:10.1037//0893-3200.16.3.297

Kowal, A. K., Krull, J. L., & Kramer, L. (2006). Shared understanding of parental differential treatment in families. *Social Development, 15,* 276-295. doi:10.1046/j.1467-9507.2006.00341.x

Kowal, A. K., Krull, J. L., & Kramer, L. (2004). How the differential treatment of siblings is linked with parent-child relationship quality. *Journal of Family Psychology, 18,* 658–665. doi:10.1037/0893-3200.18.4.658

Kowal, A., & Kramer, L. (1997). Children's understanding of parental differential treatment. *Child Development, 68,* 113-126. doi:10.2307/1131929

Lee, E. H., Zhou, Q., Eisenberg, N., & Wang, Y. (2013). Bidirectional relations between temperament and parenting styles in Chinese children. *International Journal of Behavioral Development, 37,* 57-67. doi: 10.1177/0165025412460795

Luo, R., Chen, F., Yuan, C., Ma, X., & Zhang, C. (2020). Parent–Child Discrepancies in Perceived Parental Favoritism: Associations with Children's Internalizing and Externalizing Problems in Chinese Families. *Journal of Youth and Adolescence, 49,* 60-73. doi:10.1007/s10964-019-01148-2

Lou, O. M., & Çarkoğlu, A. (2019). *Türkiye'de toplumsal cinsiyet ve kadın algısı araştırması 2019*. İstanbul.

Marks, J. L., Lam, C. B., & McHale, S. M. (2009). Family patterns of gender role attitudes. *Sex Roles, 61,* 221-234. doi:10.1007/s11199-009-9619-3

McHale, S. M., & Crouter, A. C. (2003). How do children exert an impact on family life? In A. C. Couter & A. Booth (Eds.), *Children's influence on family dynamics: The neglected side of family relationships* (pp. 207–220). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

McHale, S. M., Crouter, A. C., & Tucker, C. J. (1999). Family context and gender role socialization in middle childhood: Comparing girls to boys and sisters to brothers. *Child Development, 70,* 990–1004. doi:10.1111/1467-8624.00072

McHale, S. M., Updegraff, K. A., Jackson-Newsom, J., Tucker, C. J., & Crouter, A. C. (2000). When does parents' differential treatment have negative implications for siblings?. *Social Development, 9,* 149-172. doi:10.1111/1467-9507.00117

McHale, S. M., Updegraff, K. A., Shanahan, L., Crouter, A. C., & Killoren, S. E. (2005). Siblings' differential treatment in Mexican American families. *Journal of Marriage and Family, 67*, 1259-1274. doi:10.1111/j.1741-3737.2005.00215.x

Meunier, J. C., & Roskam, I. (2007). Psychometric properties of a parental childrearing behavior scale for French-speaking parents, children, and adolescents. *European Journal of Psychological Assessment, 23*, 113-124. doi:10.1027/1015-5759.23.2.113

Meunier, J. C., Boyle, M., O'Connor, T. G., & Jenkins, J. M. (2013). Multilevel mediation: Cumulative contextual risk, maternal differential treatment, and children's behavior within families. *Child Development, 84*(5), 1594-1615. doi:10.1111/cdev.12066

Meunier, J. C., Roskam, I., Stievenart, M., De Moortele, G. V., Browne, D. T., & Wade, M. (2012). Parental differential treatment, child's externalizing behavior and sibling relationships: Bridging links with child's perception of favoritism and personality, and parents' self-efficacy. *Journal of Social and Personal Relationships, 29*, 612-638. doi:10.1177/0265407512443419

Meunier, J. C., Wade, M., & Jenkins, J. M. (2012). Mothers' differential parenting and children's behavioural outcomes: Exploring the moderating role of family and social context. *Infant and Child Development, 21*, 107-133. doi:10.1002/icd.763

Milevsky, A. (2011). *Sibling relationships in childhood and adolescence: Predictors and outcomes*. New York: Columbia University Press.

Milevsky, A., Schlechter, M. J., & Machlev, M. (2011). Effects of parenting style and involvement in sibling conflict on adolescent sibling relationships. *Journal of Social and Personal Relationships, 28*, 1130-1148. doi:10.1177/0265407511406894

Minuchin, P. (1985). Families and individual development: Provocations from the field of family therapy. *Child Development, 56*, 289-302. doi:10.2307/1129720

Nangle, S. M., Kelley, M. L., Fals-Stewart, W., & Levant, R. F. (2003). Work and family variables as related to paternal engagement, responsibility, and accessibility in dual-earner couples with young children. *Fathering, 1*, 71-90. doi:10.3149/fth.0101.71

Okur, Ş. (2020). *Predictors Of Executive Function in Early Childhood: Urban And Rural Poverty.* (Unpublished Ph.D. thesis). Middle East Technical University, Ankara, Turkey.

Padilla, J., McHale, S. M., Rodríguez De Jesús, S. A., Updegraff, K. A., & Umaña-Taylor, A. J. (2018). Longitudinal course and correlates of parents' differential treatment of siblings in Mexican-origin families. *Family Process, 57,* 979-995. doi:10.1111/famp.12328

Padilla, J., McHale, S. M., Updegraff, K. A., & Umaña-Taylor, A. J. (2016). Mexican-origin parents' differential treatment and siblings' adjustment from adolescence to young adulthood. *Journal of Family Psychology, 30,* 955-965. doi:10.1037/fam0000229.

Paulussen-Hoogeboom, M. C., Stams, G. J. J., Hermanns, J., & Peetsma, T. T. (2007). Child negative emotionality and parenting from infancy to preschool: A A meta-analytic review. *Developmental Psychology, 43,* 438-453. doi:10.1037/0012-1649.43.2.438

Payne, L. O., Galloway, A. T., & Webb, R. M. (2011). Parental use of differential restrictive feeding practices with siblings. *International Journal of Pediatric Obesity: IJPO: An Official Journal of the International Association for the Study of Obesity, 6,* e540-e546. doi:10.3109/17477166.2011.575144

Peterson C.C. (1975) Distributive Justice within and Outside the Family. *The Journal of Psychology, 90,* 123-127. doi:10.1080/00223980.1975.9923934.

Ponappa, S., Bartle-Haring, S., Holowacz, E., & Ferriby, M. (2017). The family system and depressive symptoms during the college years: Triangulation, parental differential treatment, and sibling warmth as predictors. *Journal of Marital and Family Therapy, 43,* 145-158. doi:10.1111/jmft.12175

Putnam, S. P., Ellis, L. K., & Rothbart, M. K. (2001). The structure of temperament from infancy through adolescence. In A. Eliasz & A. Angleitner (Eds.), Advances in Research on Temperament (pp. 165–182). Lengerich, Germany: Pabst Science.

Putnam, S. P., Sanson, A. V., & Rothbart, M. K. (2002). Childtemperament and parenting. In M. H. Bornstein (Ed.), Handbook of parenting: Children and parenting(2nd ed., Vol. 1, pp.189-226). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.,Publishers. doi:10.2307/353999

Rauer, A. J., & Volling, B. L. (2007). Differential parenting and sibling jealousy: Developmental correlates of young adults' romantic relationships. *Personal Relationships, 14,* 495-511. doi:10.1111/j.1475-6811.2007.00168.x

Realo, A., Allik, J., & Greenfield, B. (2008). Radius of trust: Social capital in relation to familism and institutional collectivism. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 39,* 447-462. doi:10.1177/0022022108318096

Relva, I., Alarcão, M., Fernandes, O. M., & Graham-Bermann, S. A. (2019). Quality of sibling relationship and parental differential treatment in a sample of Portuguese adolescents. *Análise Psicológica, 37,* 341-353. doi: 10.14417/ap.1645

Richmond, M. K., Stocker, C. M., & Rienks, S. L. (2005). Longitudinal associations between sibling relationship quality, parental differential treatment, and children's adjustment. *Journal of Family Psychology, 19,* 550-559. doi:10.1037/0893-3200.19.4.550

Rogers, S. J., & Amato, P. R. (2000). Have changes in gender relations affected marital quality?. *Social Forces, 79,* 731-753. doi:10.2307/2675515

Rolan, E., & Marceau, K. (2018). Individual and sibling characteristics: parental differential treatment and adolescent externalizing behaviors. *Journal of Youth and Adolescence, 47,* 2535-2553. doi:10.1007/s10964-018-0892-8

Russell, D. W. (2002). In search of underlying dimensions: The use (and abuse) of factor analysis in personality and social psychology bulletin. *Personality and Social Psychology Bulletin, 28,* 1629 –1646. doi:10.1177/014616702237645

Sabattini, L., & Leaper, C. (2004). The relation between mothers' and fathers' parenting styles and their division of labor in the home: Young adults' retrospective reports. *Sex Roles, 50,* 217-225. doi:10.1023/B:SERS.0000015553.82390.f7

Saudino, K. J., Wertz, A. E., Gagne, J. R., & Chawla, S. (2004). Night and day: Are siblings as different in temperament as parents say they are?. *Journal of Personality and Social Psychology, 87,* 698. doi:10.1037/0022-3514.87.5.698

Scholte, R. H., Engels, R. C., de Kemp, R. A., Harakeh, Z., & Overbeek, G. (2007). Differential parental treatment, sibling relationships and delinquency in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence, 36,* 661-671. doi:10.1007/s10964-006-9155-1

Schwartz, S. J. (2007). The applicability of familism to diverse ethnic groups: A preliminary study. *The Journal of Social Psychology*, *147*, 101-118. doi:10.3200/SOCP.147.2.101-118

Shanahan, L., McHale, S. M., Crouter, A. C., & Osgood, D. W. (2008). Linkages between parents' differential treatment, youth depressive symptoms, and sibling relationships. *Journal of Marriage and Family*, *70*, 480-494. doi:10.1111/j.1741-3737.2008.00495.x

Shanock, L. R., Baran, B. E., Gentry, W. A., Pattison, S. C., & Heggestad, E. D. (2010). Polynomial regression with response surface analysis: A powerful approach for examining moderation and overcoming limitations of difference scores. *Journal of Business and Psychology*, *25*, 543-554. doi:10.1007/s10869-010-9183-4

Shebloski, B., Conger, K. J., & Widaman, K. F. (2005). Reciprocal links among differential parenting, perceived partiality, and self-worth: a three-wave longitudinal study. *Journal of Family Psychology*, *19*, 633-642. doi:10.1037/0893-3200.19.4.633

Sheehan, G., & Noller, P. (2002). Adolescent's perceptions of differential parenting: Links with attachment style and adolescent adjustment. *Personal Relationships*, *9*, 173-190. doi:10.1111/1475-6811.00011

Slobodskaya, H. R., Petrenko, E. N., Loginova, S. V., Kornienko, O. S., & Kozlova, E. A. (2020). Relations of child effortful control to personality, well-being and parenting. *International Journal of Psychology*, *55*, 144-153. doi:10.1002/ijop.12568

Solmeyer, A. R., Killoren, S. E., McHale, S. M., & Updegraff, K. A. (2011). Coparenting around siblings' differential treatment in Mexican-origin families. *Journal of Family Psychology*, *25*, 251-260. doi:10.1037/a0023201

Steidel, A. G. L., & Contreras, J. M. (2003). A new familism scale for use with Latino populations. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, *25*, 312-330. doi:10.1177/0739986303256912

Sunar, D. (2002). Change and continuity in the Turkish middle class family. In E. Özdalga & R. Liljestrom (Eds.), Autonomy and dependence in family: Turkey and Sweden in critical perspective (pp. 217-238). Istanbul: Swedish Research Institute.

Sunar, D., & Okman-Fisek, G. (2005). Contemporary Turkish families. In U. Gielen & J. Roopnarine (Eds.), Families in Global Perspective (pp. 169–183). New York, NY: Allyn & Bacon/Pearson.

Tamrouti-Makkink, I. D., Dubas, J. S., Gerris, J. R., & Aken, M. A. (2004). The relation between the absolute level of parenting and differential parental treatment with adolescent siblings' adjustment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 45,* 1397-1406. doi:10.1111/j.1469-7610.2004.00331.x

Tancredy, C. M., & Fraley, R. C. (2006). The nature of adult twin relationships: an attachment-theoretical perspective. *Journal of Personality and Social Psychology, 90,* 78-93. doi:10.1037/0022-3514.90.1.78

Telsiz, M. (1998). Adolescents' views on the parental roles: a Turkish study. *International Journal of Sociology of The Family*, *28*(2), 69-77.

Teti, D. M., & Ablard, K. E. (1989). Security of attachment and infant-sibling relationships: A laboratory study. *Child Development*, 60, 1519-1528. doi:10.2307/1130940

Tibbetts, G., & Scharfe, E. (2015). Oh, brother (or sister)!: An examination of sibling attachment, conflict, and cooperation in emerging adulthood. *Journal of Relationships Research, 6,* 1-11. doi:10.1017/jrr.2015.4

Tucker, C. J., McHale, S. M., & Crouter, A. C. (2003). Dimensions of mothers' and fathers' differential treatment of siblings: Links with adolescents' sex-typed personal qualities. *Family Relations, 52,* 82-89. doi:10.1111/j.1741-3729 .2003.00082.x

Updegraff, K. A., McHale, S. M., Whiteman, S. D., Thayer, S. M., & Delgado, M. Y. (2005). Adolescent sibling relationships in Mexican American families: exploring the role of familism. *Journal of Family Psychology, 19,* 512-522. doi:10.1037/0893-3200.19.4.512

Valenzuela, A., & Dornbusch, S. M. (1994). Familism and Social Capital in the Academic Achievement of Mexican Origin and Anglo. *Social Science Quarterly*, *75*(1), 18-36.

Valiente, C., Lemery-Chalfant, K., & Reiser, M. (2007). Pathways to problem behaviors: Chaotic homes, parent and child effortful control, and parenting. *Social Development, 16,* 249-267. doi:10.1111/j.1467-9507.2007.00383.x

Volling, B. L. (1997). The family correlates of maternal and paternal perceptions of differential treatment in early childhood. *Family Relations, 46*, 227-236. doi:10.2307/585120

Volling, B. L., & Belsky, J. (1992). The contribution of mother-child and father-child relationships to the quality of sibling interaction: A longitudinal study. *Child Development, 63,* 1209-1222. doi:10.2307/1131528

Volling, B. L., & Elins, J. L. (1998). Family relationships and children's emotional adjustment as correlates of maternal and paternal differential treatment: A replication with toddler and preschool siblings. *Child Development, 69,* 1640-1656. doi:10.1111/j.1467-8624.1998 .tb06182.x

Walker, D. A., & Smith, T. J. (2017). Computing robust, bootstrap-adjusted fit indices for use with nonnormal data. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development, 50,* 131-137. doi:10.1080/07481756.2017.1326748

Young, L. C. (2011). *Young Adults' Perceptions of Parental Differential Treatment Measurement and Relations to Psychological Adjustment, Attachment Style, and Close Relationship.* Ph. D. thesis, University of Victoria, Victoria, BC.

Önder-Erol, P., & Altınoluk-Düztaş, D. A. (2016). Reconciling Familism and Individualism in a Changing Socıety: A Study on Turkish University Students. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 16,* 159-178. doi:10.11616/basbed.vi.455413

APPENDICES

A. DEMOGRAPHIC INFORMATION FORM (Study I & II)

Katılımcı No:_____

Yönerge: Lütfen aşağıdaki soruların her birini cevaplayınız.

<table>
<tr><td colspan="4">Bugünün Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____</td></tr>
<tr><td colspan="2">Doğum Tarihiniz (gün/ay/yıl):
____/____/____</td><td colspan="2">Yaşınız:</td></tr>
<tr><td colspan="4">Kaçıncı sınıfa gidiyorsunuz? _____</td></tr>
<tr><td colspan="4">Evdeki kardeş sayısı (kendinizi de dahil edin):</td></tr>
<tr><td colspan="4">Doğum sıranız (Kaçıncı çocuksunuz?):</td></tr>
<tr><td colspan="4">Diğer kardeşlerinizin (abiniz, ablanız veya kardeşlerinizin) yaşları ve cinsiyetlerini doğum sıralarına göre yazınız (örn., En büyük kardeşinizi ilk sıraya yazmanız gerekir):
1) Yaş:_____ O) Kız O) Erkek Doğum Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____
2) Yaş:_____ O) Kız O) Erkek Doğum Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____
3) Yaş:_____ O) Kız O) Erkek Doğum Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____
4) Yaş:_____ O) Kız O) Erkek Doğum Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____
5) Yaş:_____ O) Kız O) Erkek Doğum Tarihi (gün/ay/yıl): ____/____/____</td></tr>
<tr><td colspan="4">Annenizin yaşı: _____ Babanızın yaşı: _____</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Annenizin eğitim durumu (en son mezun olduğu okulu belirtiniz):</td><td>O) Okuma yazma bilmiyor</td><td>O) İlkokul mezunu</td><td>O) Ortaokul mezunu</td></tr>
<tr><td>O) Lise mezunu</td><td>O) Üniversite mezunu</td><td>O) Lisansüstü eğitim mezunu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Babanızın eğitim durumu:</td><td>O) Okuma yazma bilmiyor</td><td>O) İlkokul mezunu</td><td>O) Ortaokul mezunu</td></tr>
<tr><td>O) Lise mezunu</td><td>O) Üniversite mezunu</td><td>O) Lisansüstü eğitim mezunu</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ailenizin aylık ortalama gelir düzeyini belirtiniz.</td><td>O) 1000 TL’den az</td><td>O) 1000-2000 TL</td><td>O) 2000-3000 TL</td></tr>
<tr><td>O) 3000-4000</td><td>O) 4000-5000 TL</td><td>O) 5000 TL ve üzeri</td></tr>
</table>

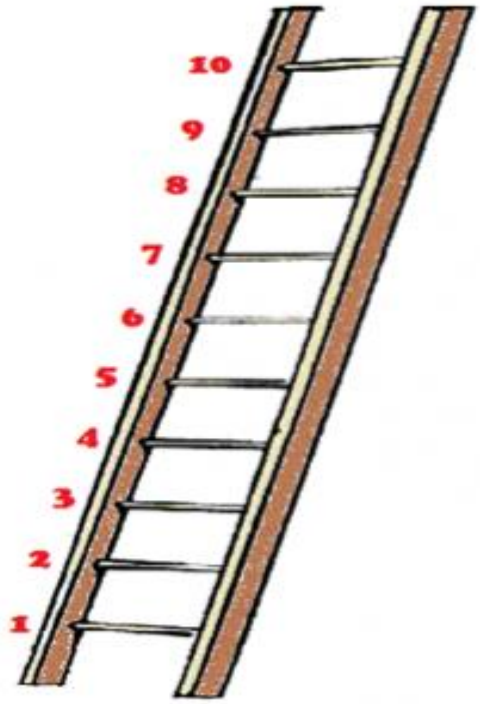

Solda gördüğünüz merdivendeki en üst basamak (10) toplumdaki eğitim düzeyi en yüksek, geliri en fazla ve en varlıklı grubu temsil ederken; en alt basamak (1) toplumdaki eğitim düzeyi en düşük, geliri en az ve en yoksul grubu temsil etmektedir. Bu merdivendeki tüm sayıları göz önünde bulundurduğunuzda, sizce aileniz hangi düzeyde yer almaktadır?

_____

B. SIBLING INVENTORY OF DIFFERENTIAL EXPERIENCE (SIDE)

(Study I)

Bu anket, kardeşin ve sen büyürken sizi birbirinizden farklı kılan özellikler konusunda sana sorular sormak üzere düzenlenmiştir. Bütün sorular için kendini kardeşinle karşılaştırmanı istiyorum. Her soru için seni kardeşinden farklı kılan özellikler üzerine düşün. Sana, anne ve babanın seninle ve kardeşinle nasıl bir iletişim halinde olduğunu soracağız.

Seni ve kardeşini farklı kılan özellikler için anneniz ile olan ilişkilerinizi düşünerek sorulara cevap verin.

Numaralandırma aşağıdaki gibidir:

1= Genelde, annem/babam kardeşime benden daha fazla bu şekilde davranmıştır.

2= Genelde, annem/babam kardeşime ve bana aynı şekilde davranmıştır.

3= Genelde, annem/babam bana kardeşimden daha fazla bu şekilde davranmıştır.

Örnek: İlk soru annenin/babanın sana mı yoksa kardeşine mi daha sert davrandığını sormaktadır. Eğer annen/baban kardeşine sana davrandığından daha sert davranıyorsa “1”i işaretle. Şayet, sana karşı daha sert ise “3”ü işaretle. Eğer ikinize de aynı ölçüde sert davranıyorsa “2”yi işaretle.

	ANNEM/BABAM		
	Kardeşime daha fazla 1	Kardeşimle Aynı 2	Bana daha fazla 3
1) Annem bize sert davranmıştır.			
1) Babam bize sert davranmıştır.			
2) Annem yaptıklarımızla gurur duymuştur.			
2) Babam yaptıklarımızla gurur duymuştur.			
3) Annem bizimle bir şeyler yapmaktan hoşlanmıştır.			
3) Babam bizimle bir şeyler yapmaktan hoşlanmıştır.			
4) Annem düşüncelerimize ve hissettiklerimize karşı hassas olmuştur.			
4) Babam düşüncelerimize ve hissettiklerimize karşı hassas olmuştur.			
5) Annem yanlış hareketlerimizden dolayı bizi cezalandırmıştır.			
5) Babam yanlış hareketlerimizden dolayı bizi cezalandırmıştır.			
6) Annem yapmaktan hoşlandığımız şeylere ilgi göstermiştir.			
6) Babam yapmaktan hoşlandığımız şeylere ilgi göstermiştir.			
7) Annem bir başka aile bireyinin yaptığı şey için bizi suçlamıştır.			
7) Babam bir başka aile bireyinin yaptığı şey için bizi suçlamıştır.			
8) Annem birimizi kayırmıştır (tarafını tutmuştur).			
8) Babam birimizi kayırmıştır (tarafını tutmuştur).			
9) Annem bizi disipline sokmuştur.			
9) Babam bizi disipline sokmuştur.			

C. STRENGTHS and DIFFICULTIES QUESTIONNAIRE (SDQ) (Study I)

Her cümle için doğru değil, kısmen doğru, kesinlikle doğru kutucuklarından birini işaretleyin (X işareti koyabilirsiniz). Kesinlikle emin olamasanız ya da size anlamsız görünse de elinizden geldiğince tüm cümleleri yanıtlamanız bize yardımcı olacaktır. Lütfen yanıtlarınızı **son 6 ay** içindeki durumunuzu göz önüne alarak veriniz.

	1) Doğru Değil	2) Kısmen Doğru	3) Kesinlikle Doğru
1. İnsanlara karşı iyi davranmaya çalışırım. Onların duygularını önemserim.	**1**	**2**	**3**
2. Uzun süre kıpırdamadan oturamam, huzursuz olurum.	**1**	**2**	**3**
3. Çok fazla baş ağrım, karın ağrım ya da bulantım olur.	**1**	**2**	**3**
4. Genellikle başkalarıyla paylaşırım (Örn.Yiyeceklerimi,oyunlarımı,kalemimi)	**1**	**2**	**3**
5. Çok öfkelenirim ve sıkça kontrolümü kaybederim.	**1**	**2**	**3**
6. Genellikle kendi başımayım. Genelde yalnız oynarım ya da başkalarıyla birlikte olmaktan kaçınırım.	**1**	**2**	**3**
7. Genellikle bana söyleneni yaparım.	**1**	**2**	**3**
8. Çok endişelenirim.	**1**	**2**	**3**
9. Eğer birisi incinmiş, morali bozulmuş ya da kendini kötü hissediyor ise ona yardımcı olurum.	**1**	**2**	**3**
10. Sürekli, ellerim ve ayaklarım kıpır kıpırdır, ya da oturduğum yerde kıpırdanıp dururum.	**1**	**2**	**3**
11. En az bir yakın arkadaşım var.	**1**	**2**	**3**
12. Çok kavga ederim. Diğer insanlara istediğimi yaptırabilirim.	**1**	**2**	**3**
13. Sıkça mutsuz, kederli ya da ağlamaklıyım.	**1**	**2**	**3**
14. Yaşıtlarım genelde beni sever.	**1**	**2**	**3**
15. Dikkatim kolayca dağılır, dikkatimi toplamakta güçlük çekerim.	**1**	**2**	**3**
16. Yeni ortamlarda gerginim. Kendime güvenimi kolayca kaybederim.	**1**	**2**	**3**
17. Kendimden küçüklere iyi davranırım.	**1**	**2**	**3**
18. Sıkça hile yapmak ya da yalan söylemekle suçlanırım.	**1**	**2**	**3**
19. Diğer çocuklar ya da gençler bana takarlar ya da benimle alay ederler.	**1**	**2**	**3**
20. Sıkça başkalarına (anne baba, öğretmen, çocuklar) yardım etmeye istekli olurum.	**1**	**2**	**3**
21. Bir şeyi yapmadan önce düşünürüm.	**1**	**2**	**3**
22. Ev, okul ya da başka bir yerden benim olmayan şeyleri alırım.	**1**	**2**	**3**
23. Erişkinlerle yaşıtlarımdan daha iyi geçinirim.	**1**	**2**	**3**
24. Pek çok korkum var. Kolayca ürkerim.	**1**	**2**	**3**
25. Yaptığım işleri bitiririm. Dikkatim iyidir.	**1**	**2**	**3**

D. SIBLING PERCEPTIONS OF DIFFERENTIAL PARENTAL TREATMENT SCALE (Study I & II)

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği		
Bazen aynı ailede ortamında büyüyen kardeşler ebeveynleriyle birbirinden farklı bir ilişkiye sahip olabilir. Aşağıda annenin ve babanın seni ve kardeşini/ablanı/abini yetiştirirken size yaklaşımlarını yansıtan çeşitli durumlar yer almaktadır. Her bir durumu değerlendirirken annenin ve bananın sana ve kardeşine/abine/ablana olan yaklaşımını dikkatlice düşün ve sana en uygun seçeneği daire içine al. Doğru ya da yanlış yanıt yoktur. **Not: Eğer birden fazla kardeşin/abin/ablan var ise, <u>yaşça sana en yakın olan</u> kardeşini düşünmeni ve soruları bu doğrultuda yanıtlamanı istiyoruz.**		
1	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok onaylar. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok onaylar. 3. İkimizin de davranışlarını eşit ölçüde onaylar. 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok onaylar. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok onaylar.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok onaylar. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok onaylar. 3. İkimizin de davranışlarını eşit ölçüde onaylar. 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok onaylar. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok onaylar.
2	**Annem, başımıza olumsuz bir şey geldiğinde……..** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.	**Babam, başımıza olumsuz bir şey geldiğinde……..** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.
3	**Annem eve geç saatlerde dönersek,……** 1. Her zaman kardeşime daha çok kızar. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok kızar. 3. İkimize de eşit davranır (İkimize de kızar ya da ikimize de kızmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok kızar. 5. Her zaman bana daha çok kızar.	**Babam eve geç saatlerde dönersek,……** 1. Her zaman kardeşime daha çok kızar. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok kızar. 3. İkimize de eşit davranır (İkimize de kızar ya da ikimize de kızmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok kızar. 5. Her zaman bana daha çok kızar.
4	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin sevdiği şeylere ve hobilerine daha çok ilgi gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşimin sevdiği şeylere ve hobilerine daha çok ilgi gösterir. 3. İkimizin de sevdiği şeylere ve hobilerine eşit ölçüde ilgi gösterir. 4. Çoğu zaman benim sevdiğim şeylere ve hobilerime daha çok ilgi gösterir. 5. Her zaman benim sevdiğim şeylere ve hobilerime daha çok ilgi gösterir.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin sevdiği şeylere ve hobilerine daha çok ilgi gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşimin sevdiği şeylere ve hobilerine daha çok ilgi gösterir. 3. İkimizin de sevdiği şeylere ve hobilerine eşit ölçüde ilgi gösterir. 4. Çoğu zaman benim sevdiğim şeylere ve hobilerime daha çok ilgi gösterir. 5. Her zaman benim sevdiğim şeylere ve hobilerime daha çok ilgi gösterir.
5	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok övünür. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok övünür. 3. İkimizle de eşit ölçüde övünür. 4. Çoğu zaman benimle daha çok övünür. 5. Her zaman benimle daha çok övünür.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok övünür. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok övünür. 3. İkimizle de eşit ölçüde övünür. 4. Çoğu zaman benimle daha çok övünür. 5. Her zaman benimle daha çok övünür.

6	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin yaptığı işleri daha çok takdir eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin yaptığı işleri daha çok takdir eder. 3. İkimizin yaptığı işleri de eşit ölçüde takdir eder. 4. Çoğu zaman benim yaptığım işleri daha çok takdir eder. 5. Her zaman benim yaptığım işleri daha çok takdir eder.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin yaptığı işleri daha çok takdir eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin yaptığı işleri daha çok takdir eder. 3. İkimizin yaptığı işleri de eşit ölçüde takdir eder. 4. Çoğu zaman benim yaptığım işleri daha çok takdir eder. 5. Her zaman benim yaptığım işleri daha çok takdir eder.
7	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin sorunlarını daha çok dinler. 2. Çoğu zaman kardeşimin sorunlarını daha çok dinler. 3. İkimizin sorunlarını da eşit ölçüde dinler. 4. Çoğu zaman benim sorunlarımı daha çok dinler. 5. Her zaman benim sorunlarımı daha çok dinler.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin sorunlarını daha çok dinler. 2. Çoğu zaman kardeşimin sorunlarını daha çok dinler. 3. İkimizin sorunlarını da eşit ölçüde dinler. 4. Çoğu zaman benim sorunlarımı daha çok dinler. 5. Her zaman benim sorunlarımı daha çok dinler.
8	**Annem, kardeşimle tartıştığımız zaman……..** 1. Her zaman kardeşimin tarafını tutar. 2. Çoğu zaman kardeşimin tarafını tutar. 3. İkimizin de tarafını tutmaz. 4. Çoğu zaman benim tarafımı tutar. 5. Her zaman benim tarafımı tutar.	**Babam, kardeşimle tartıştığımız zaman……..** 1. Her zaman kardeşimin tarafını tutar. 2. Çoğu zaman kardeşimin tarafını tutar. 3. İkimizin de tarafını tutmaz. 4. Çoğu zaman benim tarafımı tutar. 5. Her zaman benim tarafımı tutar.
9	Annem, kardeşimle tartıştığımız zaman…….. 1. Her zaman önce kardeşimin özür dilemesini ister. 2. Çoğu zaman önce kardeşimin özür dilemesini ister. 3. İkimizin de aynı anda özür dilemesini ister. 4. Çoğu zaman önce benim özür dilememi ister. 5. Her zaman önce benim özür dilememi ister.	Babam, kardeşimle tartıştığımız zaman…….. 1. Her zaman önce kardeşimin özür dilemesini ister. 2. Çoğu zaman önce kardeşimin özür dilemesini ister. 3. İkimizin de aynı anda özür dilemesini ister. 4. Çoğu zaman önce benim özür dilememi ister. 5. Her zaman önce benim özür dilememi ister.
10	**Annem,……** 1. Her zaman kardeşimin benimle alay etmesine göz yumar. 2. Çoğu zaman kardeşimin benimle alay etmesine göz yumar. 3. İkimize de eşit davranır (birbirimizle alay etmemize göz yumar ya da ikimize de göz yummaz). 4. Çoğu zaman benim kardeşimle alay etmeme göz yumar. 5. Her zaman benim kardeşimle alay etmeme göz yumar.	**Babam,……** 1. Her zaman kardeşimin benimle alay etmesine göz yumar. 2. Çoğu zaman kardeşimin benimle alay etmesine göz yumar. 3. İkimize de eşit davranır (birbirimizle alay etmemize göz yumar ya da ikimize de göz yummaz). 4. Çoğu zaman benim kardeşimle alay etmeme göz yumar. 5. Her zaman benim kardeşimle alay etmeme göz yumar.

11	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin yaptığı şeyleri daha çok önemser. 2. Çoğu zaman kardeşimin yaptığı şeyleri daha çok önemser. 3. İkimizin de yaptığı şeyleri eşit ölçüde önemser. 4. Çoğu zaman benim yaptığım şeyleri daha çok önemser. 5. Her zaman benim yaptığım şeyleri daha çok önemser.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin yaptığı şeyleri daha çok önemser. 2. Çoğu zaman kardeşimin yaptığı şeyleri daha çok önemser. 3. İkimizin de yaptığı şeyleri eşit ölçüde önemser. 4. Çoğu zaman benim yaptığım şeyleri daha çok önemser. 5. Her zaman benim yaptığım şeyleri daha çok önemser.
12	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin başarılarını daha çok ödüllendirir. 2. Çoğu zaman kardeşimin başarılarını daha çok ödüllendirir. 3. İkimizin de başarılarını eşit ölçüde ödüllendirir. 4. Çoğu zaman benim başarılarımı daha çok ödüllendirir. 5. Her zaman benim başarılarımı daha çok ödüllendirir.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşimin başarılarını daha çok ödüllendirir. 2. Çoğu zaman kardeşimin başarılarını daha çok ödüllendirir. 3. İkimizin de başarılarını eşit ölçüde ödüllendirir. 4. Çoğu zaman benim başarılarımı daha çok ödüllendirir. 5. Her zaman benim başarılarımı daha çok ödüllendirir.
13	**Annem, kendimizi üzgün hissettiğimizde……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.	**Babam, kendimizi üzgün hissettiğimizde……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.
14	**Annem sevgisini……** 1. Her zaman kardeşime daha çok gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok gösterir. 3. İkimize de eşit ölçüde gösterir. 4. Çoğu zaman bana daha çok gösterir. 5. Her zaman bana daha çok gösterir.	**Babam sevgisini……** 1. Her zaman kardeşime daha çok gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok gösterir. 3. İkimize de eşit ölçüde gösterir. 4. Çoğu zaman bana daha çok gösterir. 5. Her zaman bana daha çok gösterir.
15	**Annem, bir işi başardığımız zaman……..** 1. Her zaman kardeşimle daha çok gurur duyar. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok gurur duyar. 3. İkimizle de eşit ölçüde gurur duyar. 4. Çoğu zaman benimle daha çok gurur duyar. 5. Her zaman benimle daha çok gurur duyar.	**Babam, bir işi başardığımız zaman……..** 1. Her zaman kardeşimle daha çok gurur duyar. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok gurur duyar. 3. İkimizle de eşit ölçüde gurur duyar. 4. Çoğu zaman benimle daha çok gurur duyar. 5. Her zaman benimle daha çok gurur duyar.
16	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını beğenmediğini daha çok belli eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını beğenmediğini daha çok belli eder. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı beğenmediğini daha çok belli eder. 5. Her zaman benim davranışlarımı beğenmediğini daha çok belli eder.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını beğenmediğini daha çok belli eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını beğenmediğini daha çok belli eder. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı beğenmediğini daha çok belli eder. 5. Her zaman benim davranışlarımı beğenmediğini daha çok belli eder.

17	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin okuldan sonra ne yaptığını daha çok sorgular. 2. Çoğu zaman kardeşimin okuldan sonra ne yaptığını daha çok sorgular. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de ne yaptığını sorgular ya da ikimizin de ne yaptığını sorgulamaz). 4. Çoğu zaman benim okuldan sonra ne yaptığımı daha çok sorgular. 5. Her zaman benim okuldan sonra ne yaptığımı daha çok sorgular.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin okuldan sonra ne yaptığını daha çok sorgular. 2. Çoğu zaman kardeşimin okuldan sonra ne yaptığını daha çok sorgular. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de ne yaptığını sorgular ya da ikimizin de ne yaptığını sorgulamaz). 4. Çoğu zaman benim okuldan sonra ne yaptığımı daha çok sorgular. 5. Her zaman benim okuldan sonra ne yaptığımı daha çok sorgular.
18	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin hastalanmaması için daha çok çaba gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşimin hastalanmaması için daha çok çaba gösterir. 3. İkimiz için de eşit ölçüde çaba gösterir. 4. Çoğu zaman benim hastalanmamam için daha çok çaba gösterir. 5. Her zaman benim hastalanmamam için daha çok çaba gösterir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin hastalanmaması için daha çok çaba gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşimin hastalanmaması için daha çok çaba gösterir. 3. İkimiz için de eşit ölçüde çaba gösterir. 4. Çoğu zaman benim hastalanmamam için daha çok çaba gösterir. 5. Her zaman benim hastalanmamam için daha çok çaba gösterir.
19	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok şımartır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok şımartır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de şımartır ya da ikimizi de şımartmaz) 4. Çoğu zaman beni daha çok şımartır. 5. Her zaman beni daha çok şımartır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok şımartır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok şımartır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de şımartır ya da ikimizi de şımartmaz) 4. Çoğu zaman beni daha çok şımartır. 5. Her zaman beni daha çok şımartır.
20	**Annem hastalandığımız zaman,……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.	**Babam hastalandığımız zaman,……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok ilgilenir. 3. İkimizle de eşit ölçüde ilgilenir. 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.
21	**Annem kendisiyle ilgili şeyleri……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok paylaşır. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok paylaşır. 3. İkimizle de eşit ölçüde paylaşır. 4. Çoğu zaman benimle daha çok paylaşır. 5. Her zaman benimle daha çok paylaşır.	**Babam kendisiyle ilgili şeyleri……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok paylaşır. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok paylaşır. 3. İkimizle de eşit ölçüde paylaşır. 4. Çoğu zaman benimle daha çok paylaşır. 5. Her zaman benimle daha çok paylaşır.
22	**Annem yanlış bir şey yaptığımızda……** 1. Her zaman kardeşimi daha kolay affeder. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha kolay affeder. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de kolay affeder ya da ikimizi de kolay affetmez). 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.	**Babam yanlış bir şey yaptığımızda……** 1. Her zaman kardeşimi daha kolay affeder. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha kolay affeder. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de kolay affeder ya da ikimizi de kolay affetmez). 4. Çoğu zaman benimle daha çok ilgilenir. 5. Her zaman benimle daha çok ilgilenir.
23	**Annem, zorlandığımız bir işle uğraştığımız zaman ……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardım eder. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardım eder. 3. İkimize de eşit ölçüde yardım eder. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardım eder. 5. Her zaman bana daha çok yardım eder.	**Babam, zorlandığımız bir işle uğraştığımız zaman ……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardım eder. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardım eder. 3. İkimize de eşit ölçüde yardım eder. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardım eder. 5. Her zaman bana daha çok yardım eder.

24	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin düşüncelerini daha çok dikkate alır. 2. Çoğu zaman kardeşimin düşüncelerini daha çok dikkate alır. 3. İkimizin düşüncelerini de eşit ölçüde dikkate alır. 4. Çoğu zaman benim düşüncelerimi daha çok dikkate alır. 5. Her zaman benim düşüncelerimi daha çok dikkate alır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin düşüncelerini daha çok dikkate alır. 2. Çoğu zaman kardeşimin düşüncelerini daha çok dikkate alır. 3. İkimizin düşüncelerini de eşit ölçüde dikkate alır. 4. Çoğu zaman benim düşüncelerimi daha çok dikkate alır. 5. Her zaman benim düşüncelerimi daha çok dikkate alır.
25	**Annem, aynı fikirde olmasa bile……** 1. Her zaman kardeşimin kararlarına daha çok saygı duyar. 2. Çoğu zaman kardeşimin kararlarına daha çok saygı duyar. 3. İkimizin kararlarına da eşit ölçüde saygı duyar. 4. Çoğu zaman benim kararlarıma daha çok saygı duyar. 5. Her zaman benim kararlarıma daha çok saygı duyar.	**Babam, aynı fikirde olmasa bile……** 1. Her zaman kardeşimin kararlarına daha çok saygı duyar. 2. Çoğu zaman kardeşimin kararlarına daha çok saygı duyar. 3. İkimizin kararlarına da eşit ölçüde saygı duyar. 4. Çoğu zaman benim kararlarıma daha çok saygı duyar. 5. Her zaman benim kararlarıma daha çok saygı duyar.
26	**Annem, ödev yaparken onun desteğine ihtiyaç duyduğumuz zaman……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardımcı olur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardımcı olur. 3. İkimize de eşit ölçüde yardımcı olur. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardımcı olur. 5. Her zaman bana daha çok yardımcı olur.	**Babam, ödev yaparken onun desteğine ihtiyaç duyduğumuz zaman……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardımcı olur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardımcı olur. 3. İkimize de eşit ölçüde yardımcı olur. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardımcı olur. 5. Her zaman bana daha çok yardımcı olur.
27	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin duygularını daha çok anlamaya çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin duygularını daha çok anlamaya çalışır. 3. İkimizin duygularını da eşit ölçüde anlamaya çalışır. 4. Çoğu zaman benim duygularımı daha çok anlamaya çalışır. 5. Her zaman benim duygularımı daha çok anlamaya çalışır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin duygularını daha çok anlamaya çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin duygularını daha çok anlamaya çalışır. 3. İkimizin duygularını da eşit ölçüde anlamaya çalışır. 4. Çoğu zaman benim duygularımı daha çok anlamaya çalışır. 5. Her zaman benim duygularımı daha çok anlamaya çalışır.
28	**Annem, ihtiyacımız olduğunda ……** 1. Her zaman kardeşimin daha çok yanında olur. 2. Çoğu zaman kardeşimin daha çok yanında olur. 3. İkimizin de eşit ölçüde yanında olur. 4. Çoğu zaman benim daha çok yanımda olur. 5. Her zaman benim daha çok yanımda olur.	**Babam, ihtiyacımız olduğunda ……** 1. Her zaman kardeşimin daha çok yanında olur. 2. Çoğu zaman kardeşimin daha çok yanında olur. 3. İkimizin de eşit ölçüde yanında olur. 4. Çoğu zaman benim daha çok yanımda olur. 5. Her zaman benim daha çok yanımda olur.

29	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok kısıtlar. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok kısıtlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin davranışlarını da kısıtlar ya da ikimizin davranışlarını da kısıtlamaz). 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok kısıtlar. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok kısıtlar.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok kısıtlar. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok kısıtlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin davranışlarını da kısıtlar ya da ikimizin davranışlarını da kısıtlamaz). 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok kısıtlar. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok kısıtlar.
30	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin nereye gittiğine daha çok karışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin nereye gittiğine daha çok karışır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de nereye gittiğine karışır ya da ikimizin de nereye gittiğine karışmaz). 4. Çoğu zaman benim nereye gittiğime daha çok karışır. 5. Her zaman benim nereye gittiğime daha çok karışır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin nereye gittiğine daha çok karışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin nereye gittiğine daha çok karışır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de nereye gittiğine karışır ya da ikimizin de nereye gittiğine karışmaz). 4. Çoğu zaman benim nereye gittiğime daha çok karışır. 5. Her zaman benim nereye gittiğime daha çok karışır.
31	**Annem, kendini……** 1. Her zaman kardeşime daha yakın hisseder. 2. Çoğu zaman kardeşime daha yakın hisseder. 3. İkimize de eşit ölçüde yakın hisseder. 4. Çoğu zaman bana daha yakın hisseder. 5. Her zaman bana daha yakın hisseder.	**Babam, kendini……** 1. Her zaman kardeşime daha yakın hisseder. 2. Çoğu zaman kardeşime daha yakın hisseder. 3. İkimize de eşit ölçüde yakın hisseder. 4. Çoğu zaman bana daha yakın hisseder. 5. Her zaman bana daha yakın hisseder.
32	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin giyimine/kıyafetlerine daha çok karışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin giyimine/kıyafetlerine daha çok karışır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de giyimine karışır ya da ikimize de karışmaz). 4. Çoğu zaman benim giyimime/kıyafetlerime daha çok karışır. 5. Her zaman benim giyimime/kıyafetlerime daha çok karışır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin giyimine/kıyafetlerine daha çok karışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin giyimine/kıyafetlerine daha çok karışır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de giyimine karışır ya da ikimize de karışmaz). 4. Çoğu zaman benim giyimime/kıyafetlerime daha çok karışır. 5. Her zaman benim giyimime/kıyafetlerime daha çok karışır.
33	**Annem karşı cins arkadaşlarımızla görüşmek istediğimiz zaman,……** 1. Her zaman kardeşime daha çok sorun çıkartır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok sorun çıkartır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de sorun çıkartır ya da ikimize de sorun çıkartmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok sorun çıkartır. 5. Her zaman bana daha çok sorun çıkartır.	**Babam karşı cins arkadaşlarımızla görüşmek istediğimiz zaman,……** 1. Her zaman kardeşime daha çok sorun çıkartır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok sorun çıkartır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de sorun çıkartır ya da ikimize de sorun çıkartmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok sorun çıkartır. 5. Her zaman bana daha çok sorun çıkartır.
34	**Annem istediğimiz bir şey için……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok bekletir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok bekletir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de bekletir ya da ikimizi de bekletmez). 4. Çoğu zaman beni daha çok bekletir. 5. Her zaman beni daha çok bekletir.	**Babam istediğimiz bir şey için……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok bekletir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok bekletir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de bekletir ya da ikimizi de bekletmez). 4. Çoğu zaman beni daha çok bekletir. 5. Her zaman beni daha çok bekletir.

35	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin istediği bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 2. Çoğu zaman kardeşimin istediği bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim istediğim bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 5. Her zaman benim istediğim bir şeyi daha kısa sürede satın alır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin istediği bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 2. Çoğu zaman kardeşimin istediği bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim istediğim bir şeyi daha kısa sürede satın alır. 5. Her zaman benim istediğim bir şeyi daha kısa sürede satın alır.
36	**Annem yapmak istediğimiz bir şey için……..** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimizi de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.	**Babam yapmak istediğimiz bir şey için……..** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimizi de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.
37	**Annem……** 1. Her zaman kardeşime daha fazla harçlık verir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha fazla harçlık verir. 3. İkimize de eşit miktarda harçlık verir. 4. Çoğu zaman bana daha fazla harçlık verir. 5. Her zaman bana daha fazla harçlık verir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşime daha fazla harçlık verir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha fazla harçlık verir. 3. İkimize de eşit miktarda harçlık verir. 4. Çoğu zaman bana daha fazla harçlık verir. 5. Her zaman bana daha fazla harçlık verir.
38	**Annem sosyal aktivitelere katılmamız (sinemaya gitmek, arkadaşının doğum gününe gitmek gibi) konusunda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok izin verir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok izin verir. 3. İkimize de eşit ölçüde izin verir. 4. Çoğu zaman bana daha çok izin verir. 5. Her zaman bana daha çok izin verir.	**Babam sosyal aktivitelere katılmamız (sinemaya gitmek, arkadaşının doğum gününe gitmek gibi) konusunda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok izin verir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok izin verir. 3. İkimize de eşit ölçüde izin verir. 4. Çoğu zaman bana daha çok izin verir. 5. Her zaman bana daha çok izin verir.
39	**Annem……** 1. Her zaman kardeşime daha kuralcı davranır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha kuralcı davranır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de kuralcı davranır ya da ikimize de kuralcı davranmaz). 4. Çoğu zaman bana daha kuralcı davranır. 5. Her zaman bana daha kuralcı davranır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşime daha kuralcı davranır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha kuralcı davranır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de kuralcı davranır ya da ikimize de kuralcı davranmaz). 4. Çoğu zaman bana daha kuralcı davranır. 5. Her zaman bana daha kuralcı davranır.
40	**Annem derslerde başarıyı destekleyen ek eğitim olanaklarına katılma konusunda (özel ders, kursa gitme vb.) ……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimizi de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.	**Babam derslerde başarıyı destekleyen ek eğitim olanaklarına katılma konusunda (özel ders, kursa gitme vb.) ……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimizi de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.

41	**Annem, yanlış davranışlarımız konusunda……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok cezalandırır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok cezalandırır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de cezalandırır ya da ikimizi de cezalandırmaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok cezalandırır. 5. Her zaman beni daha çok cezalandırır.	**Babam, yanlış davranışlarımız konusunda……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok cezalandırır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok cezalandırır. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de cezalandırır ya da ikimizi de cezalandırmaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok cezalandırır. 5. Her zaman beni daha çok cezalandırır.
42	**Annem yanlış bir şey yaptığımız zaman……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok azarlar. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok azarlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de azarlar ya da ikimize de azarlamaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok azarlar. 5. Her zaman beni daha çok azarlar.	**Babam yanlış bir şey yaptığımız zaman……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok azarlar. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok azarlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de azarlar ya da ikimize de azarlamaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok azarlar. 5. Her zaman beni daha çok azarlar.
43	**Annem başka bir aile bireyinin yaptığı şeyden,……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok suçlar. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok suçlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de eşit ölçüde suçlar ya da ikimizi de suçlamaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok suçlar. 5. Her zaman beni daha çok suçlar.	**Babam başka bir aile bireyinin yaptığı şeyden,……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok suçlar. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok suçlar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizi de eşit ölçüde suçlar ya da ikimizi de suçlamaz). 4. Çoğu zaman beni daha çok suçlar. 5. Her zaman beni daha çok suçlar.
44	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin hatalarını daha çok dile getirir. 2. Çoğu zaman kardeşimin hatalarını daha çok dile getirir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin hatalarını da dile getirir ya da ikimizin hatalarını da dile getirmez) 4. Çoğu zaman benim hatalarımı daha çok dile getirir. 5. Her zaman benim hatalarımı daha çok dile getirir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin hatalarını daha çok dile getirir. 2. Çoğu zaman kardeşimin hatalarını daha çok dile getirir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin hatalarını da dile getirir ya da ikimizin hatalarını da dile getirmez) 4. Çoğu zaman benim hatalarımı daha çok dile getirir. 5. Her zaman benim hatalarımı daha çok dile getirir.
45	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin okulda daha başarılı olmasını ister. 2. Çoğu zaman kardeşimin okulda daha başarılı olmasını ister. 3. İkimizin de başarılı olmasını eşit ölçüde ister. 4. Çoğu zaman benim okulda daha başarılı olmasını ister. 5. Her zaman benim okulda daha başarılı olmasını ister.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin okulda daha başarılı olmasını ister. 2. Çoğu zaman kardeşimin okulda daha başarılı olmasını ister. 3. İkimizin de başarılı olmasını eşit ölçüde ister. 4. Çoğu zaman benim okulda daha başarılı olmasını ister. 5. Her zaman benim okulda daha başarılı olmasını ister.
46	**Annem odamızı/eşyalarımızı toplamadığımız zaman……** 1. Her zaman kardeşime daha çok kızar. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok kızar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de kızar ya da ikimize de kızmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok kızar. 5. Her zaman bana daha çok kızar.	**Babam odamızı/eşyalarımızı toplamadığımız zaman……** 1. Her zaman kardeşime daha çok kızar. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok kızar. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de kızar ya da ikimize de kızmaz). 4. Çoğu zaman bana daha çok kızar. 5. Her zaman bana daha çok kızar.

47	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin eşyalarını toplamasını daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin eşyalarını toplamasını daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de eşyalarımızı toplamamızı bekler ya da ikimizden de beklemez). 4. Çoğu zaman benim eşyalarımı toplamamı daha çok bekler. 5. Her zaman benim eşyalarımı toplamamı daha çok bekler.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin eşyalarını toplamasını daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin eşyalarını toplamasını daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de eşyalarımızı toplamamızı bekler ya da ikimizden de beklemez). 4. Çoğu zaman benim eşyalarımı toplamamı daha çok bekler. 5. Her zaman benim eşyalarımı toplamamı daha çok bekler.
48	**Annem……** 1. Her zaman kardeşime gününün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 2. Çoğu zaman kardeşime gününün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 3. İkimize de günümüzün nasıl geçtiğini eşit ölçüde sorar. 4. Çoğu zaman benim günümün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 5. Her zaman benim günümün nasıl geçtiğini daha çok sorar.	**Babam……** 1. Her zaman kardeşime gününün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 2. Çoğu zaman kardeşime gününün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 3. İkimize de günümüzün nasıl geçtiğini eşit ölçüde sorar. 4. Çoğu zaman benim günümün nasıl geçtiğini daha çok sorar. 5. Her zaman benim günümün nasıl geçtiğini daha çok sorar.
49	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin ev işlerine yardım etmesini daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin ev işlerine yardım etmesini daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de ev işlerine yardım etmemizi bekler ya da ikimizden de beklemez). 4. Çoğu zaman benim ev işlerine yardım etmemi daha çok bekler. 5. Her zaman benim ev işlerine yardım etmemi daha çok bekler.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin ev işlerine yardım etmesini daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin ev işlerine yardım etmesini daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de ev işlerine yardım etmemizi bekler ya da ikimizden de beklemez). 4. Çoğu zaman benim ev işlerine yardım etmemi daha çok bekler. 5. Her zaman benim ev işlerine yardım etmemi daha çok bekler.
50	**Annem, çözmemiz gereken bir sorunumuz olduğunda ……..** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardım etmeye çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardım etmeye çalışır. 3. İkimize de eşit ölçüde yardım etmeye çalışır. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardım etmeye çalışır. 5. Her zaman bana daha çok yardım etmeye çalışır.	**Babam, çözmemiz gereken bir sorunumuz olduğunda ……..** 1. Her zaman kardeşime daha çok yardım etmeye çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yardım etmeye çalışır. 3. İkimize de eşit ölçüde yardım etmeye çalışır. 4. Çoğu zaman bana daha çok yardım etmeye çalışır. 5. Her zaman bana daha çok yardım etmeye çalışır.
51	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin derslerinden/sınavlarından aldığı notlarla daha ilgilidir. 2. Çoğu zaman kardeşimin derslerinden/ sınavlarından aldığı notlarla daha ilgilidir. 3. İkimizin de derslerden/sınavlardan aldığımız notlarla eşit ölçüde ilgilidir. 4. Çoğu zaman benim derslerimden/ sınavlarımdan aldığım notlarla daha ilgilidir. 5. Her zaman benim derslerimden/ sınavlarımdan aldığım notlarla daha ilgilidir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin derslerinden/sınavlarından aldığı notlarla daha ilgilidir. 2. Çoğu zaman kardeşimin derslerinden/ sınavlarından aldığı notlarla daha ilgilidir. 3. İkimizin de derslerden/sınavlardan aldığımız notlarla eşit ölçüde ilgilidir. 4. Çoğu zaman benim derslerimden/ sınavlarımdan aldığım notlarla daha ilgilidir. 5. Her zaman benim derslerimden/ sınavlarımdan aldığım notlarla daha ilgilidir.

52	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin okulda katıldığı etkinliklerle daha çok ilgilidir. 2. Çoğu zaman kardeşimin okulda katıldığı etkinliklerle daha çok ilgilidir. 3. İkimizin okulda katıldığımız etkinliklerle de eşit ölçüde ilgilidir. 4. Çoğu zaman benim okulda katıldığım etkinliklerle daha çok ilgilidir. 5. Her zaman benim okulda katıldığım etkinliklerle daha çok ilgilidir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin okulda katıldığı etkinliklerle daha çok ilgilidir. 2. Çoğu zaman kardeşimin okulda katıldığı etkinliklerle daha çok ilgilidir. 3. İkimizin okulda katıldığımız etkinliklerle de eşit ölçüde ilgilidir. 4. Çoğu zaman benim okulda katıldığım etkinliklerle daha çok ilgilidir. 5. Her zaman benim okulda katıldığım etkinliklerle daha çok ilgilidir.
53	**Annem, yapmamamız gereken bir şeyi yaptığımızda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok öfkelenir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok öfkelenir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de öfkelenir ya da ikimize de öfkelenmez). 4. Çoğu zaman bana daha çok öfkelenir. 5. Her zaman bana daha çok öfkelenir.	**Babam, yapmamamız gereken bir şeyi yaptığımızda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok öfkelenir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok öfkelenir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de öfkelenir ya da ikimize de öfkelenmez). 4. Çoğu zaman bana daha çok öfkelenir. 5. Her zaman bana daha çok öfkelenir.
54	**Annem, yapmamızı istediği bir şeyi yapmadığımızda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok anlayış gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok anlayış gösterir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de anlayış gösterir ya da ikimize de anlayış göstermez). 4. Çoğu zaman bana daha çok anlayış gösterir. 5. Her zaman bana daha çok anlayış gösterir.	**Babam, yapmamızı istediği bir şeyi yapmadığımızda……** 1. Her zaman kardeşime daha çok anlayış gösterir. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok anlayış gösterir. 3. İkimize de eşit davranır (ikimize de anlayış gösterir ya da ikimize de anlayış göstermez). 4. Çoğu zaman bana daha çok anlayış gösterir. 5. Her zaman bana daha çok anlayış gösterir.
55	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarından daha çok şikayet eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarından daha çok şikayet eder. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de davranışlarından şikayet eder ya da ikimizin de davranışlarından şikayet etmez). 4. Çoğu zaman benim davranışlarımdan daha çok şikayet eder. 5. Her zaman benim davranışlarımdan daha çok şikayet eder.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarından daha çok şikayet eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarından daha çok şikayet eder. 3. İkimize de eşit davranır (ikimizin de davranışlarından şikayet eder ya da ikimizin de davranışlarından şikayet etmez). 4. Çoğu zaman benim davranışlarımdan daha çok şikayet eder. 5. Her zaman benim davranışlarımdan daha çok şikayet eder.
56	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin onun için daha önemli olduğunu davranışlarıyla belli eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin onun için daha önemli olduğunu davranışlarıyla belli eder. 3. İkimizin de onun için önemli olduğunu davranışlarıyla eşit ölçüde belli eder. 4. Çoğu zaman benim onun için daha önemli olduğumu davranışlarıyla belli eder. 5. Her zaman benim onun için daha önemli olduğumu davranışlarıyla belli eder.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin onun için daha önemli olduğunu davranışlarıyla belli eder. 2. Çoğu zaman kardeşimin onun için daha önemli olduğunu davranışlarıyla belli eder. 3. İkimizin de onun için önemli olduğunu davranışlarıyla eşit ölçüde belli eder. 4. Çoğu zaman benim onun için daha önemli olduğumu davranışlarıyla belli eder. 5. Her zaman benim onun için daha önemli olduğumu davranışlarıyla belli eder.

57	**Annem, bir şeyi başarmak istediğimizde……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok cesaretlendirir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok cesaretlendirir. 3. İkimizi de eşit ölçüde cesaretlendirir. 4. Çoğu zaman beni daha çok cesaretlendirir. 5. Her zaman beni daha çok cesaretlendirir.	**Babam, bir şeyi başarmak istediğimizde……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok cesaretlendirir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok cesaretlendirir. 3. İkimizi de eşit ölçüde cesaretlendirir. 4. Çoğu zaman beni daha çok cesaretlendirir. 5. Her zaman beni daha çok cesaretlendirir.
58	**Annem, geleceğe yönelik planlarımız hakkında……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 3. İkimize de eşit ölçüde yol gösterir/önerilerde bulunur. 4. Çoğu zaman bana daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 5. Her zaman bana daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur.	**Babam, geleceğe yönelik planlarımız hakkında……** 1. Her zaman kardeşime daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 3. İkimize de eşit ölçüde yol gösterir/önerilerde bulunur. 4. Çoğu zaman bana daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur. 5. Her zaman bana daha çok yol gösterir/önerilerde bulunur.
59	**Annem, önemli bir karar alma aşamasında……** 1. Her zaman kardeşime daha çok destek olur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok destek olur. 3. İkimize de eşit ölçüde destek olur. 4. Çoğu zaman bana daha çok destek olur. 5. Her zaman bana daha çok destek olur.	**Babam, önemli bir karar alma aşamasında……** 1. Her zaman kardeşime daha çok destek olur. 2. Çoğu zaman kardeşime daha çok destek olur. 3. İkimize de eşit ölçüde destek olur. 4. Çoğu zaman bana daha çok destek olur. 5. Her zaman bana daha çok destek olur.
60	Annem…… 1. Her zaman kardeşimin daha olgun davranmasını bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin daha olgun davranmasını bekler. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de olgun davranmasını bekler ya da ikimizin de olgun davranmasını beklemez). 4. Çoğu zaman benim daha olgun davranmamı bekler. 5. Her zaman benim daha olgun davranmamı bekler.	Babam …… 1. Her zaman kardeşimin daha olgun davranmasını bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin daha olgun davranmasını bekler. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de olgun davranmasını bekler ya da ikimizin de olgun davranmasını beklemez). 4. Çoğu zaman benim daha olgun davranmamı bekler. 5. Her zaman benim daha olgun davranmamı bekler.
61	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok eleştirir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok eleştirir. 3. İkimizi de eşit davranır (İkimizi de eleştirir ya da ikimizi de eleştirmez). 4. Çoğu zaman beni daha çok eleştirir. 5. Her zaman beni daha çok eleştirir.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok eleştirir. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok eleştirir. 3. İkimizi de eşit davranır (İkimizi de eleştirir ya da ikimizi de eleştirmez). 4. Çoğu zaman beni daha çok eleştirir. 5. Her zaman beni daha çok eleştirir.
62	**Annem ……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok tartışır. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok tartışır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizle de tartışır ya da ikimizle de tartışmaz). 4. Çoğu zaman benimle daha çok tartışır. 5. Her zaman benimle daha çok tartışır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimle daha çok tartışır. 2. Çoğu zaman kardeşimle daha çok tartışır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizle de tartışır ya da ikimizle de tartışmaz). 4. Çoğu zaman benimle daha çok tartışır. 5. Her zaman benimle daha çok tartışır.

63	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin özel eşyalarını daha çok karıştırır. 2. Çoğu zaman kardeşimin özel eşyalarını daha çok karıştırır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de özel eşyalarını karıştırır ya da ikimizin de özel eşyalarını karıştırmaz). 4. Çoğu zaman benim özel eşyalarımı daha çok karıştırır. 5. Her zaman benim özel eşyalarımı daha çok karıştırır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin özel eşyalarını daha çok karıştırır. 2. Çoğu zaman kardeşimin özel eşyalarını daha çok karıştırır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de özel eşyalarını karıştırır ya da ikimizin de özel eşyalarını karıştırmaz). 4. Çoğu zaman benim özel eşyalarımı daha çok karıştırır. 5. Her zaman benim özel eşyalarımı daha çok karıştırır.
64	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok değiştirmeye çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok değiştirmeye çalışır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de davranışlarını değiştirmeye çalışır ya da ikimizin de davranışlarını değiştirmeye çalışmaz) 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok değiştirmeye çalışır. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok değiştirmeye çalışır.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin davranışlarını daha çok değiştirmeye çalışır. 2. Çoğu zaman kardeşimin davranışlarını daha çok değiştirmeye çalışır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizin de davranışlarını değiştirmeye çalışır ya da ikimizin de davranışlarını değiştirmeye çalışmaz) 4. Çoğu zaman benim davranışlarımı daha çok değiştirmeye çalışır. 5. Her zaman benim davranışlarımı daha çok değiştirmeye çalışır.
65	**Annem……** 1. Her zaman kardeşimin özgürlüğünü daha çok kısıtlar. 2. Çoğu zaman kardeşimin özgürlüğünü daha çok kısıtlar. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de kısıtlar ya da ikimizi de kısıtlamaz) 4. Çoğu zaman benim özgürlüğümü daha çok kısıtlar. 5. Her zaman benim özgürlüğümü daha çok kısıtlar.	**Babam ……** 1. Her zaman kardeşimin özgürlüğünü daha çok kısıtlar. 2. Çoğu zaman kardeşimin özgürlüğünü daha çok kısıtlar. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de kısıtlar ya da ikimizi de kısıtlamaz) 4. Çoğu zaman benim özgürlüğümü daha çok kısıtlar. 5. Her zaman benim özgürlüğümü daha çok kısıtlar.
66	**Annem, arkadaşlarımızı seçerken……** 1. Her zaman kardeşimin onun sözünü dinlemesini daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin onun sözünü dinlemesini daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim onun sözünü dinlememi daha çok bekler. 5. Her zaman benim onun sözünü dinlememi daha çok bekler.	**Babam, arkadaşlarımızı seçerken……** 1. Her zaman kardeşimin onun sözünü dinlemesini daha çok bekler. 2. Çoğu zaman kardeşimin onun sözünü dinlemesini daha çok bekler. 3. İkimize de eşit davranır. 4. Çoğu zaman benim onun sözünü dinlememi daha çok bekler. 5. Her zaman benim onun sözünü dinlememi daha çok bekler.
67	**Annem, ileride ne olmak istediğimiz konusunda ……** 1. Her zaman kardeşimi daha özgür bırakır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha özgür bırakır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de özgür bırakır ya da ikimizi de özgür bırakmaz). 4. Çoğu zaman beni daha özgür bırakır. 5. Her zaman beni daha özgür bırakır.	**Babam, ileride ne olmak istediğimiz konusunda ……** 1. Her zaman kardeşimi daha özgür bırakır. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha özgür bırakır. 3. İkimize de eşit davranır (İkimizi de özgür bırakır ya da ikimizi de özgür bırakmaz). 4. Çoğu zaman beni daha özgür bırakır. 5. Her zaman beni daha özgür bırakır.
68	**Annem, spor etkinliklerine katılmamız konusunda……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimize de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.	**Babam, spor etkinliklerine katılmamız konusunda……** 1. Her zaman kardeşimi daha çok destekler. 2. Çoğu zaman kardeşimi daha çok destekler. 3. İkimize de eşit ölçüde destekler. 4. Çoğu zaman beni daha çok destekler. 5. Her zaman beni daha çok destekler.

E. INTERVIEW QUESTIONS FOR SCALE DEVELOPMENT (Study I)

Merhaba, seninle yaklaşık 15 dakika sürecek aile ilişkileri ilgili bir görüşme yapacağız. Bu görüşme sana annen, baban ve kardeşinle/ablanla/abinle ilgili sorulardan oluşacak. Bu sırada görüşme ses kayıt cihazıyla kaydedilecek. Burada verdiğin cevaplar yalnızca araştırma amacıyla kullanılacak ve kimseyle paylaşılmayacak. Başlayabilir miyiz, onaylıyor musun?

1) demografik bilgi: kaç yaşındasın? kaç kardeşsiniz? sen kaçıncı çocuksun? diğer kardeşlerin kaç yaşındalar?
2) (eğer birden fazla kardeşi/ablası/abisi varsa yaş olarak kendine en yakın olanı düşünerek yanıt vermesi istenecek)
    a) Annenin kardeşine/ablana/abine ve sana benzer durumlarda farklı bir biçimde davrandığını hissettiğin zamanlar olur mu?
        i) hangi durumlarda annenin size farklı davrandığını düşünüyorsun?
        ii) bahsettiğin bu durumlarda annen sana nasıl davranır?
        iii) bahsettiğin bu durumlarda annen kardeşine/ablana/abine nasıl davranır?
    b) Peki ya babanın kardeşine/ablana/abine ve sana benzer koşullarda farklı bir biçimde davrandıklarını hissettiğin zamanlar olur mu?
        i) hangi durumlarda babanın size farklı davrandığını düşünüyorsun?
        ii) bahsettiğin bu durumlarda baban sana nasıl davranır?
        iii) bahsettiğin bu durumlarda baban kardeşine/ablana/abine nasıl davranır?
3)
    a) Annen, kardeşinle/ablanla/abinle yaşadığınız benzer olaylarda seni kayırır mı/sana ayrıcalık tanır mı/yanlı davranır mı?
        i) (evet ise) örnek verebilir misin?
        ii) başka hangi konularda seni kayırdığını düşünüyorsun?
    b) Peki ya baban kardeşinle/ablanla/abinle yaşadığınız benzer olaylarda seni kayırır mı/sana ayrıcalık tanır mı/yanlı davranır mı?
        i) (evet ise) örnek verebilir misin?
        ii) başka hangi konularda seni kayırdığını düşünüyorsun?
4)
    a) Annen, kardeşinle/ablanla/abinle yaşadığınız benzer olaylarda onu kayırır mı/ona ayrıcalık tanır mı/yanlı davranır mı?
        i) (evet ise) örnek verebilir misin?
        ii) başka hangi konularda onu kayırdığını düşünüyorsun?
    b) Peki ya baban, kardeşinle/ablanla/abinle yaşadığınız benzer olaylarda onu kayırır mı/ona ayrıcalık tanır mı/yanlı davranır mı?
        i) (evet ise) örnek verebilir misin?
        ii) başka hangi konularda onu kayırdığını düşünüyorsun?
5)
    a) Annenin, kardeşine/ablana/abine kıyasla seni daha çok kısıtladığını düşünüyor musun?

i) (evet ise), hangi durumlarda bunu daha çok hissediyorsun?

b) Peki ya babanın kardeşine/ablana/abine kıyasla seni daha çok kısıtladığını düşünüyor musun?

i) (evet ise), hangi durumlarda bunu daha çok hissediyorsun?

6) Annenin, sana kıyasla kardeşini/ablanı/abini daha çok kısıtladığını düşünüyor musun?

a) (evet ise), hangi durumlarda bunu daha çok hissediyorsun?

7) Peki ya babanın sana kıyasla kardeşini/ablanı/abini daha çok kısıtladığını düşünüyor musun?

a) (evet ise), hangi durumlarda bunu daha çok hissediyorsun?

8) Annenin ve babanın senden ve kardeşinden/ablandan/abinden benzer durumlarda farklı beklentileri olduğunu düşünüyor musun?

a) (evet ise), hangi konularda farklı beklentileri var?

Kişiye katılımı için teşekkür edilerek görüşme sonlandırılır.

F. APPROVAL OF THE HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE OF METU (Study I)

UYGULAMALI ETİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
APPLIED ETHICS RESEARCH CENTER

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

DUMLUPINAR BULVARI 06800
ÇANKAYA ANKARA/TURKEY
T: +90 312 210 22 91
F: +90 312 210 79 59
www.ueam.metu.edu.tr

Sayı: 28620816/ 538

07 KASIM 2017

Konu: Değerlendirme Sonucu

Gönderen: ODTÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu (İAEK)

İlgi: İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başvurusu

Sayın Prof.Dr. Sibel KAZAK BERUMENT ;

Danışmanlığını yaptığınız Huri Gül BAYRAM GÜLAÇTI'nın **"Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği'nin"** başlıklı araştırması İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından uygun görülerek gerekli onay **2017-SOS-168** protokol numarası ile **13.11.2017 – 30.06.2018** tarihleri arasında geçerli olmak üzere verilmiştir.

Bilgilerinize saygılarımla sunarım.

Prof. Dr. Ş. Halil TURAN
Başkan V

Prof. Dr. Ayhan SOL
Üye

Prof. Dr. Ayhan Gürbüz DEMİR
Üye

BULUNAMADI
Doç. Dr. Yaşar KONDAKÇI
Üye

Doç. Dr. Zana ÇITAK
Üye

Yrd. Doç. Dr. Pınar KAYGAN
Üye

Yrd. Doç. Dr. Emre SELÇUK
Üye

G. APPROVAL OF THE MINISTRY OF EDUCATION (Study I)

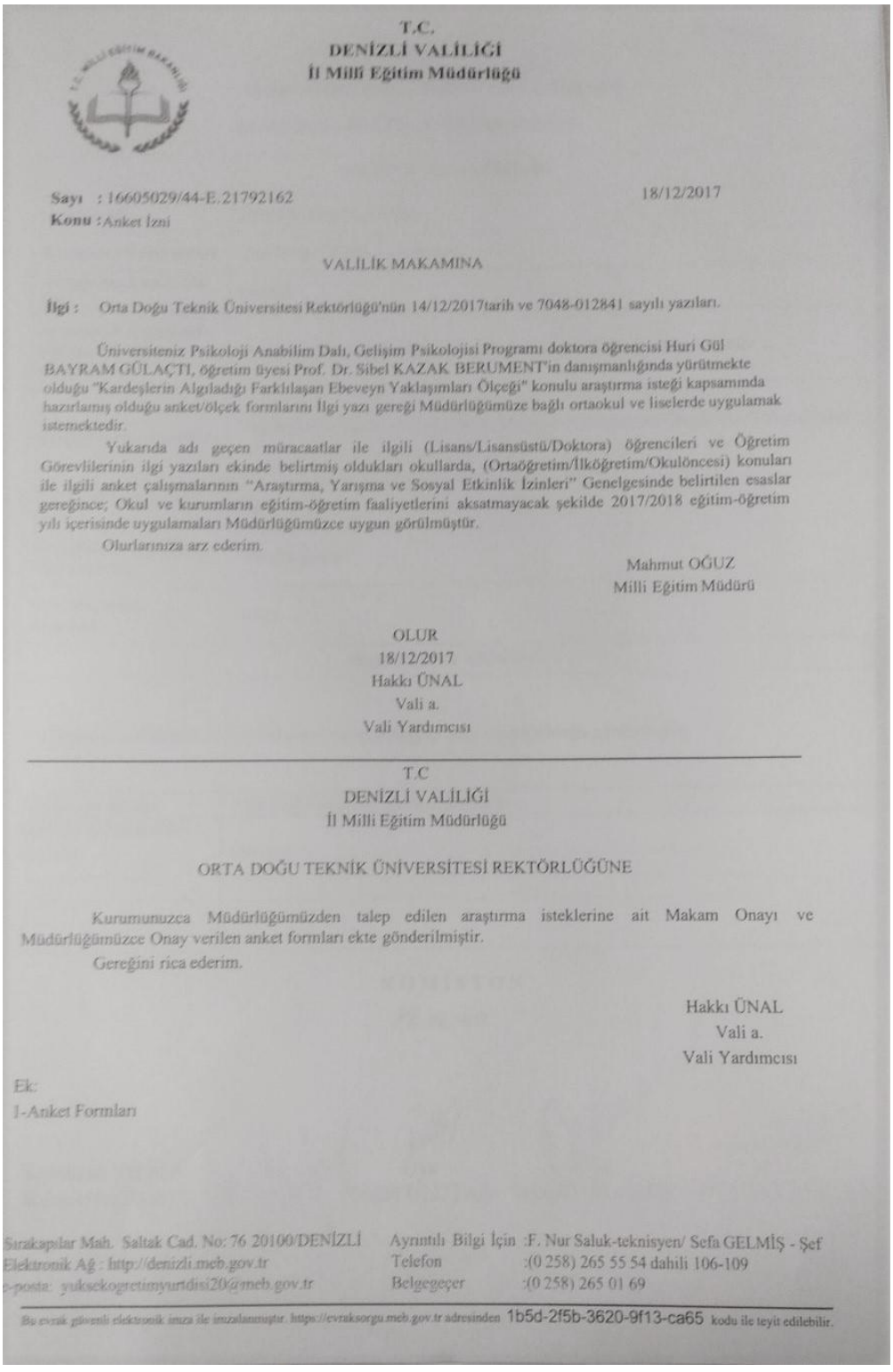

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 16605029/44-E.21792162 18/12/2017
Konu : Anket İzni

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün 14/12/2017tarih ve 7048-012841 sayılı yazıları.

Üniversiteniz Psikoloji Anabilim Dalı, Gelişim Psikolojisi Programı doktora öğrencisi Huri Gül BAYRAM GÜLAÇTI, öğretim üyesi Prof. Dr. Sibel KAZAK BERUMENT'in danışmanlığında yürütmekte olduğu "Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği" konulu araştırma isteği kapsamında hazırlamış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı ortaokul ve liselerde uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaatlar ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2017/2018 eğitim-öğretim yılı içerisinde uygulamaları Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Mahmut OĞUZ
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
18/12/2017
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

T.C
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Sırakapılar Mah. Saltak Cad. No: 76 20100/DENİZLİ
Elektronik Ağ : http://denizli.meb.gov.tr
e-posta: yuksekogretimyurtdisi20@meb.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin :F. Nur Saluk-teknisyen/ Sefa GELMİŞ - Şef
Telefon :(0 258) 265 55 54 dahili 106-109
Belgegeçer :(0 258) 265 01 69

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 1b5d-2f5b-3620-9f13-ca65 kodu ile teyit edilebilir.

H. MATERNAL APPROVAL FORM (STUDY I)

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
1956 06531 ANKARA-TURKEY

Psikoloji Bölümü **Tel: 90 (312) 210 31 82**
Department of Psychology **Faks:90 (312) 210 79 75**

Veli Onay Mektubu

Sayın Veliler, Sevgili Anne-Babalar,

Bu çalışma Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi doktora öğrencisi Uzm. Psk. Hurigül Bayram Gülaçtı tarafından Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığında doktora tez çalışması kapsamında yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı, kardeşlerin ebeveynliğe ilişkin görüşlerini ve kardeşlerin birbirine olan bağlılığını incelemektir. Bu amaçları gerçekleştirebilmek için çocuklarınızın bazı anketleri doldurmasına ihtiyaç duymaktayız.

Katılıma onay verdiğiniz takdirde çocuklarınızdan biri anketleri okul ortamında dolduracaklardır. Diğer çocuğunuzun doldurması gereken anketler ise kardeşi/ablası/abisi aracılığıyla çocuğunuza ulaştırılacak ve çocuğunuz anketleri doldurduktan sonra kapalı zarf ile yine kardeşi/ablası/abisi aracılığıyla bize ulaştıracaktır. Yapılacak uygulamanın çocuklarınızın psikolojik durumuna olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Çocuklarınızın vereceği cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra rahatsız olduğunuz takdirde çocuklarınız çalışmadan ayrılma hakkına sahiptir. Araştırma sonuçlarının özeti isterseniz tarafımızdan sizlere ulaştırılacaktır.

Türkiye'de kardeş ilişkileri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. **Sizin bu çalışmaya katılımınız ülkemizde kardeşlerin birbiriyle ve ebeveynleriyle olan ilişkileri konusundaki bilgi birikimine çok önemli bir katkı sağlayacaktır.** Araştırmayla ilgili sorularınızı aşağıdaki e-posta adreslerini veya telefon numaralarını kullanarak bize yöneltebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Sibel Kazak Berument Hurigül Bayram Gülaçtı

e-posta: sibel@metu.edu.tr e-posta: gul.bayram@metu.edu.tr

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun gelenin altına imzanızı atarak belirtiniz.

A)Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak çocuklarım .....ve ……'nın katılımcı olmasına izin veriyorum. Çalışmayı istediğimiz

zaman yarıda kesip bırakabileceğimizi biliyorum ve verilen bilgilerin bilimsel amaçlı olarak kullanılmasını kabul ediyorum.

Veli Adı-Soyadı..... İmza .....
Tel No:……

B) Bu çalışmaya çocuklarım ..... ve ……..'nın katılımcı olmasına izin vermiyorum.

Veli Adı-Soyadı..... İmza .....

I. INFORMED CONSENT (Study I)

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
1956 06531 ANKARA-TURKEY

Psikoloji Bölümü **Tel: 90 (312) 210 31 82**
Department of Psychology **Faks:90 (312) 210 79 75**

Gönüllü Katılım Formu

Sevgili Katılımcı,

Bu çalışma Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi doktora öğrencisi Uzm. Psk. Hurigül Bayram Gülaçtı tarafından Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığında doktora tez çalışması kapsamında yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı, kardeşlerin ebeveynliğe ilişkin görüşlerini ve kardeşlerin birbirine olan bağlılığını incelemektir. Bu amacı gerçekleştirmek için, sizlerin çalışmamıza katılmanıza ihtiyaç duymaktayız

Yapılacak uygulamanın sizlerin psikolojik durumuna olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Ayrıca, sizlerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmeyecektir. Vereceğiniz cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra rahatsız olduğunuz takdirde çalışmadan ayrılma hakkına sahipsiniz. Araştırma sonuçlarının özeti tüm katılımcılardan toplanacak verilerin özeti olacak ve verdiğiniz bilgiler birey bazında değerlendirilmeyecektir.

Türkiye'de kardeş ilişkileri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. **Sizin bu çalışmaya katılımınız ülkemizde kardeşlerin birbiriyle ve ebeveynleriyle olan ilişkileri konusundaki bilgi birikimine çok önemli bir katkı sağlayacaktır.** Araştırmayla ilgili sorularınızı aşağıdaki e-posta adreslerini veya telefon numaralarını kullanarak bize yöneltebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Sibel Kazak Berument
e-posta: sibel@metu.edu.tr

Hurigül Bayram Gülaçtı
e-posta: gul.bayram@metu.edu.tr

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun gelenin altına imzanızı atarak belirtiniz.

A)Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum. Çalışmayı istediğim zaman yarıda kesip bırakabileceğimizi biliyorum ve verilen bilgilerin bilimsel amaçlı olarak kullanılmasını kabul ediyorum.

Ad-Soyad: ..... İmza .....

Tel No: ……..

B) Bu çalışmaya katılmayı kabul etmiyorum.

Ad-Soyad:..... İmza .....

J. ATTACHMENT FEATURES AND FUNCTIONS MEASURE-SIBLING FORM (Study I & II)

Lütfen, size yaşça en yakın kardeşinizle (kardeşiniz sizden büyük ya da sizden küçük olabilir) olan ilişkinizi düşünün ve aşağıdaki ifadelerden her biri için o ifadenin sizin ilişkinizi ne kadar yansıttığına karar verin.

NOT: Lütfen tüm soruları cevapladığınızdan emin olunuz.

		Kesinlikle katılmıyorum	**Katılmıyorum**	**Ne katılıyorum ne katılmıyorum**	**Katılıyorum**	**Kesinlikle katılıyorum**
1)	Başıma kötü bir şey geldiğinde veya kendimi üzgün hissettiğimde, daha iyi hissetmeme yardımcı olması için yanına gitmek istediğim kişi kardeşimdir.	1	2	3	4	5
2)	Kardeşimle iletişim halinde kalmak için çaba gösteririm.	1	2	3	4	5
3)	Bir şeyi başardığımda, bunu ilk paylaşacağım kişi kardeşimdir.	1	2	3	4	5
4)	Kardeşim, ne olursa olsun beni her durumda destekleyeceğine ve bana yardımcı olacağına güvenmek istediğim kişidir.	1	2	3	4	5
5)	Kardeşim bir gün hayatımdan çıksaydı, hayatım alt üst olurdu.	1	2	3	4	5
6)	Kardeşim tavsiyelerine güvendiğim biridir.	1	2	3	4	5
7)	Kardeşim, bir problemim olduğunda ilk aklıma gelen kişidir.	1	2	3	4	5
8)	Kardeşim, başıma kötü bir şey geldiğinde veya üzgün hissettiğimde, kendimi daha iyi hissetmeme yardımcı olması için yanına gittiğim kişidir.	1	2	3	4	5
9)	Kardeşimle düzenli olarak görüşmem ya da konuşmam benim için önemlidir.	1	2	3	4	5
10)	Kardeşimden uzak kalmayı sevmem.	1	2	3	4	5
11)	Kardeşim, bir problemim olursa destek isteyeceğim ilk kişidir.	1	2	3	4	5
12)	Kardeşimsiz bir hayatı hayal bile edemem.	1	2	3	4	5
13)	Kardeşim benim için artık ulaşılamaz olsaydı/Kardeşime ulaşamıyor olsaydım, bundan büyük üzüntü/sıkıntı duyardım.	1	2	3	4	5
14)	Duygusal destek aldığım kişilerin başında kardeşim gelir.	1	2	3	4	5
15)	Kardeşimden uzak olduğum zaman, keyifsiz/mutsuz hissederim.	1	2	3	4	5
16)	Kardeşim, ne olursa olsun beni her durumda destekleyeceğine ve bana yardım edeceğine gerçekten inandığım kişidir.	1	2	3	4	5
17)	Kardeşimin fiziksel olarak yakınında olma/onunla vakit geçirme ihtiyacı hissederim.	1	2	3	4	5

K. EARLY ADOLESCENT TEMPERAMENT QUESTIONNAIRE- REVISED FORM (Study II)

Yönergeler

Aşağıdaki sayfada, insanların kendilerini tanımlamak için kullanabileceği bir dizi ifade bulacaksınız. İfadeler çok sayıda aktivite ve tutumlara değinmektedir. Her bir ifade için lütfen **size** en doğru gelen ifadeyi **daire** içine alınız. İfadeler için herhangi bir doğru cevap yoktur. Herkes ifadelere farklı yanıtlar verebilir. Lütfen aklınıza gelen ilk cevabı daire içine alınız.

İfadenin sizi ne kadar doğru tanımladığıyla ilgili aşağıdaki derecelendirmeyi kullanacaksınız:

Eğer ifade:	**Sayıyı daire içine alın:**
Sizin için neredeyse hiç doğru değilse	**1**
Sizin için genellikle doğru değilse	**2**
Sizin için bazen doğru bazen doğru değilse	**3**
Sizin için genellikle doğruysa	**4**
Sizin için neredeyse her zaman için doğruysa	**5**

NOT: Lütfen tüm soruları cevapladığınızdan emin olunuz. Yanıtlamak için diğer sayfaya geçebilirsiniz.

	1) Hiç Doğru Değil	2) Doğru Değil	3)Bazen doğru, Bazen doğru değil	4) Doğru	5) Her Zaman Doğru
1. Çoğu zaman kendimi oldukça mutlu hissederim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
2. Eğer birine kızdıysam, onun duygularını inciteceğini bildiğim halde onu incitecek şeyler söyleyebilirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
3. Çevremdeki en ufak değişiklikleri bile fark ederim (örn., ışığın odada daha parlak hale gelmesi).	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
4. Kızgın olduğumda, bir şeyleri fırlatırım ya da kırarım.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
5. Bana göre arkadaşlarım benden daha mutlu ve keyifli gibidirler.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
6. Başka insanların fark etmediği küçük şeyleri bile fark ederim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
7. Birine gerçekten kızarsam, ona vurabilirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
8. Çoğunlukla azıcık bir şey bile beni ağlamaklı yapmaya yeter.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
9. Başkalarına kıyasla etraftaki gürültülerin daha çok farkındayımdır.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
10. Hoşlanmadığım insanlara karşı kaba davranabilirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
11. İnsanların ifadelerinden sinirli olduklarını anlayabilirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
12. Birini aramaya çalıştığımda ve o kişinin telefonu sürekli meşgul olduğu için ulaşamadığımda, bu durum beni rahatsız eder.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
13. Aslında başkalarının fark ettiğinden daha çok üzülürüm.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
14. Birşey yapmak istediğimde annem-babam buna izin vermezse, kendimi çok engellenmiş hisseder, sinirlenirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
15. Hayatımda bir şeyler ters gittiği zaman üzülürüm.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
16. Çok hoşuma giden bir şeyi yaparken onu bırakmak zorunda kaldığımda gerilir, sinirlenirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
17. Bir arkadaşıma gerçekten kızdığımda, ona patlama eğilimindeyimdir.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
18. Eğlenmem/keyif almam beklendiği zamanlarda (örneğin gezide ya da yılbaşı partisinde) bile kendimi üzgün hissederim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
19. Uzun kuyruklarda beklemek gerçekten canımı sıkar, beni sinirlendirir.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
20. Hiçbir sebep olmaksızın insanlara sataşırım.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
21. Ödevlerimde bir hata yaptığımda gerilir, sinirlenirim.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
22. Konuşurken insanların sözümü kesmesi beni gerer, sinirlendirir.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
23. Bir ödevi/işi gerçekten iyi yapamazsam bu beni gerer, canımı sıkar.	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**

L. DEMOGRAPHIC INFORMATION FORM- MOTHER FORM (Study II)

Katılımcı No:_____

<table>
<tr><td colspan="5">Yönerge: Lütfen aşağıdaki soruların her birini cevaplayınız.</td></tr>
<tr><td colspan="5">1) Yaşınız: _____</td></tr>
<tr><td>2) Medeni Durumunuz:</td><td>Evli (_____)</td><td>Boşanmış (_____)</td><td>Dul(_____)</td><td>Diğer _____</td></tr>
<tr><td>3) Öğrenim Durumunuz:</td><td>İlkokul mezunu (___)</td><td>Ortaokul mezunu (___)</td><td colspan="2">Lise mezunu (___)</td></tr>
<tr><td></td><td>Yüksekokul mezunu (___)</td><td>Üniversite mezunu (___)</td><td colspan="2">Yüksek lisans/doktora mezunu (___)</td></tr>
<tr><td colspan="5">4) Kaç çocuğunuz var? _____</td></tr>
<tr><td colspan="5">5) Çocuklarınızın yaşları ve cinsiyetleri:
1) yaş:_____, cinsiyet: K (_____) E (_____)
2) yaş:_____, cinsiyet: K (_____) E (_____)
3) yaş:_____, cinsiyet: K (_____) E (_____)
4) yaş:_____, cinsiyet: K (_____) E (_____)
5) Daha fazla ise lütfen belirtiniz:_____</td></tr>
<tr><td colspan="5">6) Kendinizi Türkiye şartlarında sosyoekonomik olarak hangi statüde görüyorsunuz?:
(___) Düşük sosyoekonomik statüde
(___) Ortanın altı
(___) Orta sosyoekonomik statüde
(___) Ortanın üstü
(___) Yüksek sosyoekonomik statüde</td></tr>
<tr><td colspan="5">7) Ailenizin aylık toplam geliri ne kadardır? _____TL</td></tr>
</table>

M. ATTITUDINAL FAMILISM SCALE (MOTHER FORM) (Study II)

Lütfen aşağıda verilen her bir ifade hakkındaki kişisel düşüncelerinizi sizi en iyi tanımlayan durumu daire içine alarak işaretleyiniz. İfadeler için herhangi bir doğru cevap yoktur. Lütfen aklınıza gelen en doğru yanıtı daire içine alınız.

		Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1)	Çocuklar anne ve babalarına kardeşleri konusunda her zaman yardım etmelidir. Örneğin kardeşlerinin ödevlerine yardımcı olmalıdır.	1	2	3	4	5
2)	Aileler 18 yaşından küçük çocukların davranışlarını kontrol etmelidir.	1	2	3	4	5
3)	Kişi, akrabalarıyla geçirdiği zamana değer vermelidir.	1	2	3	4	5
4)	Kişi, ebeveynlerine yakın bir yerde yaşamalı ve onlarla düzenli olarak vakit geçirmelidir.	1	2	3	4	5
5)	Büyük bir özveri gerektirse bile, kişi; teyze, hala, amca, dayı, kayınvalide ve kayınpeder gibi geniş aile üyelerine ihtiyaçları olduğu her zaman destek vermelidir.	1	2	3	4	5
6)	Kişi, ihtiyaç duyduğunda ailesine güvenebilmelidir.	1	2	3	4	5
7)	Eğer kişinin yaptığı bir şey ailesinin onurunu zedelerse, kişi bundan utanç duymalıdır.	1	2	3	4	5
8)	Çocuklar karşılık (örneğin harçlık) beklemeden ev işlerine yardımcı olmalıdırlar.	1	2	3	4	5
9)	Anne, baba, büyükanne/büyükbabaların görüşleri farklı olsa bile onlara çok saygılı davranılmalıdır.	1	2	3	4	5
10)	Kişi, ailesiyle ve akrabalarıyla sık sık bir araya gelmelidir (örneğin, yemek yemeli, bir yerlere gitmeli veya birlikte vakit geçirmelidir).	1	2	3	4	5
11)	Anne ve baba yaşlanınca çocuklarıyla/akrabalarıyla birlikte yaşamalıdır.	1	2	3	4	5
12)	Bedeli ne olursa olsun, kişiden ailesinin onurunu her zaman savunması beklenmelidir.	1	2	3	4	5
13)	18 yaşından küçükler kazançlarının neredeyse hepsini ebeveynlerine vermelidir.	1	2	3	4	5
14)	Çocuklar evlenene kadar ebeveynleriyle birlikte yaşamalıdır	1	2	3	4	5
15)	Çocuklar, anne ve babalarının yanlış olduğunu düşünseler bile sorgusuz sualsiz onlara itaat etmelidir.	1	2	3	4	5
16)	Kişi, yaşlı anne ve babasına ihtiyaçları olduğunda (örneğin, maddi olarak ya da onları evlerine alarak) yardım etmelidir.	1	2	3	4	5
17)	Kişi, ailesi için iyi bir insan olmalıdır.	1	2	3	4	5
18)	Abi ve/veya ablalarının görüşleri farklı olsa bile, kişi onlara saygılı davranmalıdır.	1	2	3	4	5

N. INVENTORY OF TRADITIONAL AND MODERN APPROACH IN PARENTING (MOTHER FORM) (Study II)

Ebeveynlikte Geleneksel ve Eşitlikçi Yaklaşımlar Ölçeği

Bu araştırmanın amacı ebeveynlerin geleneksel ve modern ebeveynlik ile ilgili tutumlarını incelemektir. Her ebeveyn anne ve babalıkla ilgili farklı tutumlara sahip olabilir. Lütfen kendi ebeveynliğinizi ve ebeveynliğe dair sahip olduğunuz duygu, düşünce ve inançları düşünerek her bir ifade için lütfen **size** en doğru gelen durumu **daire** içine alınız. İfadeler için herhangi bir doğru cevap yoktur. Lütfen aklınıza gelen ilk yanıtı daire içine alınız.

		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
1.	Babanın sözü evde en geçerli söz olmalıdır.	1	2	3	4	5	6
2.	Çocuğu disipline etmede babalar daha etkin bir rol almalıdır.	1	2	3	4	5	6
3.	Babalar çocuk yetiştirmeyle ilgili anneler kadar bilgi sahibi olmalıdır.	1	2	3	4	5	6
4.	Çocuk yetiştirmede anne ve baba iş yükünü paylaşmalıdır.	1	2	3	4	5	6
5.	Ebeveynlerin çocuklarını bir birey olarak algılaması ve davranışlarını ona göre düzenlemesi gerektiğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6
6.	Çocuklar yaramazlık yaptıklarında babalarının onları uyarması daha iyi olur.	1	2	3	4	5	6
7.	Gerektiğinde baba da kız çocuklarının saçlarını tarayabilmelidir.	1	2	3	4	5	6
8.	Çocuklarla ilgili maddi ihtiyaçların giderilmesinden babalar sorumludur.	1	2	3	4	5	6
9.	Ebeveynler çocuklarını kendilerini ifade etmeleri konusunda desteklemelidir.	1	2	3	4	5	6
10.	Evde kararlar alınırken çocukların da fikirleri alınmalıdır.	1	2	3	4	5	6
11.	Çocuklar bir sıkıntıları olduğunda öncelikle bunu anneleriyle paylaşmalıdır.	1	2	3	4	5	6
12.	Babaların çocuklarının geleceğini planlama konusunda annelerden daha belirleyici bir role sahip olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6
13.	Annelerin çocuğun günlük ihtiyaçlarından sorumluyken babaların gelecekteki ihtiyaçlarından sorumlu olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5	6
14.	Çocuklar bir şey için izin almak istediklerinde bunu öncelikle babalarına sormalıdır.	1	2	3	4	5	6
15.	Çocuğun temel ihtiyaçlarının (yeme, uyku, tuvalet gibi) giderilmesi çoğunlukla annenin sorumluluğunda olmalıdır.	1	2	3	4	5	6

O. APPROVAL OF THE HUMAN SUBJECTS ETHICS COMMITTEE OF METU (Study II)

UYGULAMALI ETİK ARAŞTIRMA MERKEZİ
APPLIED ETHICS RESEARCH CENTER

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY

DUMLUPINAR BULVARI 06800
ÇANKAYA ANKARA/TURKEY
T: +90 312 210 22 91
F: +90 312 210 79 59
ueam@metu.edu.tr
www.ueam.metu.edu.tr

Sayı: 28620816 / 521

08 KASIM 2018

Konu: Değerlendirme Sonucu

Gönderen: ODTÜ İnsan Araştırmaları Etik Kurulu (İAEK)

İlgi: İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başvurusu

Sayın Prof.Dr. Sibel Kazak BERUMENT

Danışmanlığını yaptığınız doktora öğrencisi Huri Gül BAYRAM GÜLAÇTI'nın **"Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımının Belirleyicileri ve Kardeşe Bağlanma ile İkili İlişkileri"** başlıklı araştırması İnsan Araştırmaları Etik Kurulu tarafından uygun görülerek gerekli onay **2018-SOS-187** protokol numarası ile **15.11.2018 - 31.12.2019** tarihleri arasında geçerli olmak üzere verilmiştir.

Bilgilerinize saygılarımla sunarım.

Prof. Dr. Ş. Halil TURAN
Başkan V

Prof. Dr. Ayhan SOL
Üye

Prof. Dr. Ayhan Gürbüz DEMİR
Üye

Prof.Dr. Yaşar KONDAKÇI
Üye

Doç. Dr. Zana ÇITAK
Üye

Doç. Dr. Emre SELÇUK
Üye

Doç.Dr. Üyesi Pınar KAYGAN
Üye

P. APPROVAL OF THE MINISTRY OF EDUCATION (Study II)

T.C.
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 16605029/44-E.25000251
Konu : Anket Uygulama İzni

26/12/2018

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Orta Doğu Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'nün 17/12/2018 tarih ve E.62 sayılı yazıları.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Anabilim Dalı, Gelişim Psikolojisi Programı doktora öğrencisi Huri Gül BAYRAM GÜLAÇTI, Öğrt. Üyesi Prof. Dr. Sibel Kazak Berument'in danışmanlığında " Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımının Belirleyicileri ve Kardeşe Bağlanma ile İkili İlişkileri " konulu çalışmaya yönelik hazırlamış olduğu anket/ölçek formlarını İlgi yazı gereği Müdürlüğümüze bağlı ortaokul ve liselerde uygulamak istemektedir.

Yukarıda adı geçen müracaat ile ilgili (Lisans/Lisansüstü/Doktora) öğrencileri ve Öğretim Görevlilerinin ilgi yazıları ekinde belirtmiş oldukları okullarda, (Ortaöğretim/İlköğretim/Okulöncesi) konuları ile ilgili anket çalışmalarının "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" Genelgesinde belirtilen esaslar gereğince; Okul ve kurumların eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde 2018/2019 eğitim-öğretim yılı içerisinde uygulamaları Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Olurlarınıza arz ederim.

Mahmut OĞUZ
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
26/12/2018
Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı İle Aynıdır
27/12/2018
Ahmet ERKAN
V.H.K.İ.

T.C
DENİZLİ VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Kurumunuzca Müdürlüğümüzden talep edilen araştırma isteklerine ait Makam Onayı ve Müdürlüğümüzce Onay verilen anket formları ekte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Hakkı ÜNAL
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Anket Formları

Sırakapılar Mah. Saltak Cad. No: 76 20100/DENİZLİ
Elektronik Ağ : http://denizli.meb.gov.tr
e-posta: yuksekogretimyurtdisi20@meb.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin : Sefa GELMİŞ - Şef
Telefon : (0 258) 265 55 54 dahili 106
Belgegeçer : (0 258) 265 01 69-Strateji Şb.

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden faf1-ab89-3e39-b815-f4cd kodu ile teyit edilebilir.

Q. INFORMED CONSENT (Study II)

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
1956 06531 ANKARA-TURKEY

Psikoloji Bölümü **Tel: 90 (312) 210 31 82**
Department of Psychology **Faks:90 (312) 210 79 75**

Gönüllü Katılım Formu

Sevgili Katılımcı,

Bu çalışma Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi doktora öğrencisi Uzm. Psk. Hurigül Bayram Gülaçtı tarafından Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığında doktora tez çalışması kapsamında yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı, annelerin ebeveynliğe ve aileye dair düşüncelerini, kardeşlerin mizaç özelliklerini, ebeveynliğe ilişkin görüşlerini ve kardeşlerin birbirine olan bağlılığını incelemektir. Bu amacı gerçekleştirmek için, sizlerin çalışmamıza katılmanıza ihtiyaç duymaktayız

Yapılacak uygulamanın sizlerin psikolojik durumuna olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Ayrıca, sizlerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmeyecektir. Vereceğiniz cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra rahatsız olduğunuz takdirde çalışmadan ayrılma hakkına sahipsiniz. Araştırma sonuçlarının özeti tüm katılımcılardan toplanacak verilerin özeti olacak ve verdiğiniz bilgiler birey bazında değerlendirilmeyecektir.

Türkiye'de kardeş ilişkileri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. **Sizin bu çalışmaya katılımınız ülkemizde kardeşlerin birbiriyle ve ebeveynleriyle olan ilişkileri konusundaki bilgi birikimine çok önemli bir katkı sağlayacaktır.** Araştırmayla ilgili sorularınızı aşağıdaki e-posta adreslerini veya telefon numaralarını kullanarak bize yöneltebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Sibel Kazak Berument
Tel: 0 312 210 3184
e-posta: sibel@metu.edu.tr

Hurigül Bayram Gülaçtı
Tel: 0 505 650 68 16
e-posta: gul.bayram@metu.edu.tr

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun gelenin altına imzanızı atarak belirtiniz.

A)Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum. Çalışmayı istediğim zaman yarıda kesip bırakabileceğimizi biliyorum ve verilen bilgilerin bilimsel amaçlı olarak kullanılmasını kabul ediyorum.
Ad-Soyad: ..... İmza .....

Tel No: ……..

B) Bu çalışmaya katılmayı kabul etmiyorum.

Ad-Soyad:..... İmza .....

R. PARENTAL APPROVAL (Study II)

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY
1956 06531 ANKARA-TURKEY

Psikoloji Bölümü **Tel: 90 (312) 210 31 82**
Department of Psychology **Faks:90 (312) 210 79 75**

Veli Onay Mektubu

Sayın Veliler, Sevgili Anne-Babalar,

Bu çalışma Orta Doğu Teknik Üniversitesi Psikoloji Bölümü Gelişim Psikolojisi doktora öğrencisi Uzm. Psk. Hurigül Bayram Gülaçtı tarafından Prof. Dr. Sibel Kazak Berument danışmanlığında doktora tez çalışması kapsamında yürütülmektedir. Bu çalışmanın amacı, annelerin ebeveynliğe ve aileye dair düşüncelerini, kardeşlerin mizaçlarını, ebeveynliğe ilişkin görüşlerini ve kardeşlerin birbirine olan bağlılığını incelemektir. Bu amaçları gerçekleştirebilmek için çocuklarınızın bazı anketleri doldurmasına ihtiyaç duymaktayız.

Katılıma onay verdiğiniz takdirde çocuklarınızdan biri anketleri okul ortamında dolduracaktır. Diğer çocuğunuzun doldurması gereken anketler ise kardeşi/ablası/abisi aracılığıyla çocuğunuza ulaştırılacak ve çocuğunuz anketleri doldurduktan sonra kapalı zarf ile yine kardeşi/ablası/abisi aracılığıyla bize ulaştıracaktır. Yapılacak uygulamanın çocuklarınızın psikolojik durumuna olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Çocuklarınızın vereceği cevaplar kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra rahatsız olduğunuz takdirde çocuklarınız çalışmadan ayrılma hakkına sahiptir. Araştırma sonuçlarının özeti isterseniz tarafımızdan sizlere ulaştırılacaktır.

Türkiye'de kardeş ilişkileri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. **Sizin bu çalışmaya katılımınız ülkemizde kardeşlerin birbiriyle ve ebeveynleriyle olan ilişkileri konusundaki bilgi birikimine çok önemli bir katkı sağlayacaktır.** Araştırmayla ilgili sorularınızı aşağıdaki e-posta adreslerini veya telefon numaralarını kullanarak bize yöneltebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Sibel Kazak Berument
Tel: 0 312 210 3184
e-posta: sibel@metu.edu.tr

Hurigül Bayram Gülaçtı
Tel: 0 505 650 68 16
e-posta: gul.bayram@metu.edu.tr

Lütfen bu araştırmaya katılmak konusundaki tercihinizi aşağıdaki seçeneklerden size en uygun gelenin altına imzanızı atarak belirtiniz.

A)Bu araştırmaya tamamen gönüllü olarak çocuklarım .....ve ……'nın katılımcı olmasına izin veriyorum. Çalışmayı istediğimiz zaman yarıda kesip bırakabileceğimizi biliyorum ve verilen bilgilerin bilimsel amaçlı olarak kullanılmasını kabul ediyorum.

Veli Adı-Soyadı..... İmza .....
Tel No:……

B) Bu çalışmaya çocuklarım ..... ve ……..'nın katılımcı olmasına izin vermiyorum.

Veli Adı-Soyadı..... İmza .....

S. CURRICULUM VITAE

Name-Surname : Huri Gül Bayram Gülaçtı

Mail : hurigulbayram@gmail.com

Education

Degree	Program	University	Year
Bachelor	Psychology	Middle East Technical University	2012
Masters	Developmental Psychology	Middle East Technical University	2014
Ph.D.	Developmental Psychology	Middle East Technical University	2020

Employment History

Research Assistant	Psychology	Ankara Hacı Bayram Veli University	2018-present
Research Assistant	Psychology	Middle East Technical University	2015-2018
Research Assistant	Psychology	Gazi University	2014-2015

Awards and Scholarship

- 2014-present: Scholarship from The Scientific and Technological Research Council of Turkey for Ph.D. program (Code: 2211-E)
- 2012-2014: Scholarship from The Scientific and Technological Research Council of Turkey for M.Sc. program (Code: 2210-E)
- 2007-2012: Scholarship from The Scientific and Technological Research Council of Turkey for B.Sc. program (Code: 2205)
- Jacobs Foundation International Travel Award, Society for Research in Child Development Biennial Meeting, March, 2019

Projects and Volunteer Works

- 2019-Present: Volunteer and scholarship student in the project titled as "The effects of parenting attitudes and parent child interaction on child and adolescent developmental outcomes". Supervised by Prof. Dr. Sibel Kazak Berument, funded by The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK-1003 Project-Project Code: 113K035).
- 2013-2017: Volunteer student in the project titled as "Longitudinal investigation of the effects of temperament, and care type on the developmental outcomes of infant and children who are under the care of social services".

Supervised by Prof. Dr. Sibel Kazak Berument, funded by The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK-1001 Project- Project code: 113K222).

- Voluntary Education and Solidarity Project IV certified by Ankara Otistik Bireyler Derneği (2010-2011)
- Voluntary Education and Solidarity Project III certified by Ankara Otistik Bireyler Derneği (2009-2010)

Competencies

- Language skills: Fluent in English
- Computer skills: Fluent in Microsoft Office Programs, SPSS, EQS, AMOS, & HLM
- The Minnesota Executive Function Scale – Training for Implementation (23-24 November, 2019)

Academic Research Projects

Publications:

- **Bayram Gülaçtı, H. G.** (2020). Ebeveynliğe Yeni Bir Bakış: Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları. In E. Tathan (Ed.) *Anne Babalığa Psikolojik Bakış* (pp. 263-280) Ankara: Nobel Yayınları.
- **Bayram-Gülaçtı, H. G.,** Elibol-Pekaslan, N., & Şahin-Acar, B. (2016). Üniversite öğrencilerinin sünnet olma deneyimlerine dair otobiyografik anılarının içerik analizi. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 56*, 355-373. doi: 10.1501/Dtcfder_0000001477
- Demirbaş H. & **Bayram Gülaçtı H**. (2016). Is there a relation between sibling abuse and guilt and shame? *Global Journal of Psychology Research: New Trends and Issues. 6*(2), 70-75. doi: 10.18844/gjpr.v6i2.680

Poster and oral presentations presented at conferences, congresses, symposiums:

- **Bayram Gülaçtı, H**., & Berument, S. K. (2019, September). Ergenlik dönemindeki kardeşlerin algıladığı farklılaşan ebeveyn yaklaşımı ile problem davranışları arasındaki ilişki. Poster presentation, 2nd Developmental Psychology Symposium, İzmir, Turkey.
- Memişoğlu Sanlı, A., Berument, S. K., **Bayram-Gülaçtı, H**., & Ertekin, Z. (2019, June). The longitudinal investigation of infant's behavior problems in institutional care: Turkish Care Types Study. Poster Presentation, 26th Biennial Meeting of the International Society for the Study of Behavioural Development (ISSBD) in 21-25 June, Island of Rhodes, Greece (postponed 2022).
- Bayram-**Gülaçtı**, H., & Berument, S.K., Ertekin, Z., & Akkaya, S. (2019, March). Growth Rates in Elicited Imitation of Toddlers in Turkish Care Types Study: The Role of Temperament. Poster Presentation, The Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD), Baltimore, Maryland, USA.

- **Bayram Gülaçtı, H.** &Berument, S. K. (2019, March). The Association between Differential Parenting and Siblings' Problem Behaviors: A Research from Turkish Cultural Context. Poster presentation, The Biennial Meeting

of Society for Research in Child Development (SRCD) in March 21 - 23, 2019, Baltimore, Maryland, USA.

- **Bayram-Gülaçtı, H.,** Berument, S.K., & Ertekin, Z. (2018, November). Mizaç Özelliklerinin Anlık Taklit ve Bellek Gelişim Hızları Üzerindeki Etkisi: Korunma Altında Büyümek. Panel presentation, 20. Ulusal Psikoloji Kongresi, 15-17 November, Ankara, Turkey.
- **Bayram-Gülaçtı, H.** & Berument, S.K. (2018). Kardeşlerin algıladığı farklılaşan ebeveyn yaklaşımları ölçeği'nin geliştirilmesi. Oral presentation, 20. Ulusal Psikoloji Kongresi, 15-17 November, Ankara, Turkey.
- Akkaya, S., Berument, S.K., Ertekin, Z., **Bayram-Gülaçtı, H.** (2018, November). Farklı Bakım Tiplerinde Kalan Bebeklerin Gelişimlerinin Boylamsal Olarak İncelenmesi. Oral presentation. 20. Ulusal Psikoloji Kongresi, 15-17 November, Ankara, Turkey.
- Işık-Baş, H., Şahin-Acar, B., Özen-Çıplak, A., Gönül, B., **Bayram-Gülaçtı, H.,** Elibol-Pekaslan, N., Deniz, P. (2017, August). Investigating mother-adolescent pairs' gender schemas in Turkey. Oral presentation, 18th European Conference on Developmental Psychology (ECDP), Utrecht, Netherlands.
- **Bayram-Gulacti, H. G.**, Berument, S.K., Ertekin, Z., & Karakaya, S. (2017, April). Growth Rates in Elicited Imitation and Memory Development of Children in Turkish Care Types Study: The Moderating Role of Temperament. Poster Presentation, The Biennial Meeting of Society for Research in Child Development (SRCD), April 6 - 8, 2017, Austin, Texas, USA.
- Işık, H., Şahin-Acar, B., Özen, A., Gönül, B., **Bayram-Gülaçtı, H.,** Elibol-Pekaslan, N., Deniz, P., Bürümlü, E., Çoban, İ., & Ülgen, P. (2016, September) Nasıl bir Kadın/Erkek Olmak İstersin? Annelerin Ergen Çocukları ve Ergenlerin Kendileri ile ilgili Kadınlık/Erkeklik Tanımları. Poster presentation, 19. Ulusal Psikoloji Kongresi, 5-7 September, İzmir, Turkey
- **Bayram-Gulacti, H. G.**, Elibol-Pekaslan, N., Alsancak, C. & Sahin-Acar, B. (2016, July) How was your day? Dinner Conversations of Families as Sharing Unshared Memories. Poster presentation, the 24th Biennial Meeting of the International Society for the Study of Behavioural Development (ISSBD 2016) in Vilnius, Lithuania.
- Demirbas, H., **Bayram-Gulacti, H.**, & Saklar Z. (2016, February) Is there a relation between sibling abuse and feelings of guilt and shame? Oral presentation, 8th World Conference on Educationola Sciences. Madrid, Spain.
- Elibol-Pekaslan, N., Alsancak, C., **Bayram-Gulacti, H. G.**, & Sahin-Acar, B. (2016, January). The Effect of Parental Emotional Awareness on Children's Ability of Metacognitive Regulation. Poster presentation, the 2016 CEU Conference on Cognitive Development, Budapest, Hungary.
- **Bayram-Gulacti, H. G**., Elibol-Pekaslan, N., & Sahin-Acar, B. (2015, July). Gender Differences in Autobiographical Memory Characteristics: Turkish College Students' Menarche and Circumcision Memories. Oral presentation, 14th European Congress of Psychology (ECP), Milan, Italy.
- **Bayram-Gulacti, H. G.,** & Berument, S. K. (2015, March). What Determines The Sibling Conflict Resolution Strategies of Adolescents? Parents, Siblings, or Temperament?. Poster presentation, the Biennial Meeting of Society in Research for Child Development (SRCD), Philadelphia, PA.
- Elibol, N., **Bayram, H. G.,** & Berument, S. K. (2014, July). "Step by Step to School" Intervention Project: Increasing School Attachment of Turkish

Elementary School Children in Low Socioeconomic Status. Poster presentation, the 36th Annual Conference of International School Psychology Asssociation, Kaunas, Lithuania.

- Misirlisoy, M., Alayli, A., **Bayram, H. G..,** Dundar, C., Gul, B., Kurdoglu, P., Temizel,S., Torenli, Z., Yurekli, O. (2011). Individual differences in susceptibility to memory illusions in the DRM paradigm. Poster presentation, the 5th International Conference on Memory, York, England.

Research Interests:

Parental differential treatment, sibling relationships and attachment, parenting, temperament, parent-child conversations, conflict and conflict resolution strategies in close relationships, institutionalization

T. TURKISH SUMMARY / TÜRKÇE ÖZET

Giriş

Ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımı (EFY) çocuk gelişiminde paylaşılmayan çevrenin bir bileşeni olarak görülmektedir çünkü ebeveynlerin çocuklarına yönelik davranışları veya tutumları aynı aile içerisinde bile değişebilmektedir (Rolan & Marceau, 2018). EFY alanyazında iki farklı biçimde tanımlanabilmektedir. Bazı arşatırmacılar ailede bir çocuğun diğer çocuk(lara) kıyasla ebeveynleri tarafından ne ölçüde farklı davranıldığı olarak tanımlarken (Finzi-Dottan ve Cohen, 2010); bazı araştırmacılar ise "ebeveyn yanlılığı" terimini kullanarak ebeveynlerin bir çocuğuna diğer çocuğundan/çocuklarından daha olumlu davranması olarak tanımlamaktadır (Brody vd., 1998).

EFY sıcaklık, kontrol, taraf tutma, ilgi gösterme, ev işlerinden yardım bekleme ve ayrıcalık sağlama gibi çeşitli alanlardaki farklılaşan yaklaşımları içermektedir (Daniels & Plomin, 1985; McHale vd., 2005; Shebloski vd., 2005). EFY'yi konu edinen ilk çalışmalar annenin farklılaşan yaklaşımına odaklanmış olsa da, zaman içerisinde birçok çalışma babanın farklılaşan yaklaşımını da araştırmalara dahil etmiştir (Feinberg & Hetherington, 2001).

EFY Çalışmalarında Ölçüm Yöntemleri

EFY ölçümlerinde gözlem (Shebloski vd., 2005), mülakat (Kowal ve Kramer, 1997), anket (Jensen & Whiteman, 2014) gibi birçok yöntemden faydalanılmaktadır. Gözlem yönteminin kullanıldığı çalışmalarda ebeveynin çocuklarına yaklaşımları araştırmacılar tarafından gözlemlenmekte ve kodlanmaktadır. Daha sonra büyük ve küçük kardeşlerin aldığı puanların farkı alınıp farklılaşan yaklaşım puanı elde edilmektedir (Shebloski vd., 2005). Mülakat yöntemlerinde ise kardeşlerin ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımlarına yaptıkları atıflar ve EFY'nin nedenleri hakkında katılımcılara sorular sorulmaktadır (Kowal ve Kramer, 1997).

EFY ölçümlerinde en çok kullanılan ölçüm yöntemi ise özbildirim ölçekleridir ve bu yöntem hem çocukların hem de ebeveynlerin EFY algılarını ölçmek için

kullanılmaktadır (Solmeyer vd., 2011). Bu ölçüm yönteminde iki yaklaşım göze çarpmaktadır. İlki EFY algısının direkt olarak ölçümlendiği yaklaşımdır (Jensen ve Whiteman, 2014). Direkt ölçümde hem EFY'nin miktarı hem de yönü ölçülebilmektedir. EFY'nin miktarı hangi kardeşe yanlı davranıldığı gözetilmeksizin mutlak EFY olarak tanımlanırken; EFY'nin yönü hangi kardeşe daha yanlı davranıldığını gözeten göreceli EFY olarak tanımlanmaktadır.

Alanyazında en çok kullanılan EFY ölçeği Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri'dir (Daniels ve Plomin, 1985). Bu anket ile ebeveynin farklılaşan sıcaklığı ve kontrolü olarak iki faktör ölçülmektedir. İkinci yaklaşım ise her bir kardeşin ebeveynleri ile ilişkisinin raporlandığı ve sonrasında bu raporlardan alınan puanların farkı hesaplanarak bir farklılaşan yaklaşım puanı elde edilmektedir (Jensen & Whiteman, 2014). Bu yaklaşım birçok araştırmacı tarafından eleştirilmekte ve sonuçları yorumlarken belirsizliğe sebep olabilmektedir (Jensen & Whiteman, 2014). Bu nedenle, bu tez kapsamında direkt ölçüm yöntemi olan özbildirim ölçeği kullanılmaktadır.

Türkiye'de EFY'yi araştıran çalışmalara bakıldığında, çok az çalışmanın olduğu göze çarpmaktadır. Bu çalışmalardan birinde Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri Apalaçi (1996) tarafından Türkçe'ye adapte edilmiştir ve çalışmalarda bu adaptasyon kullanılmıştır (Bayram, 2014; Kılıçarslan, 2001). Bu araştırmalarda ölçeğin psikometrik özelliklerinin istenilen düzeyde olmadığı bulunmuştur. Ayrıca, ölçeğin farklılaşan yaklaşımın sadece iki boyutunu ölçmektedir. Fakat farklı farklılaşan yaklaşım boyutları ve kültüre özgü ebeveynlik pratikleri olabileceği düşüncesiyle bu tez çalışması kapsamında EFY'yi daha kapsamlı ölçen güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı geliştirilmesi amaçlanmıştır.

1. Çalışma

Bu bölüm, ana çalışmada kullanılacak ölçekleri hazırlamak üzere yürütülen I. çalışmanın amaç, yöntem ve sonuç bölümlerini içermektedir. Bu bölümde, Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu'nun ölçek geliştirme süreci ve "Bağlanma Özellikleri ve İşlevleri Ölçeği-Kardeş Formu'nun uyarlama süreci anlatılmaktadır. Analizler SPSS 25.0, AMOS 22.0 ve EQS programları ile yapılmıştır.

Amaç

Bu çalışmanın amacı, kardeşlerin algıladığı farklılaşan anne yaklaşımını ölçen bir ölçek geliştirmek ve geliştirilen ölçeğin güvenirliğini ve geçerliğini test etmektir.

Yöntem

Örneklem

Çalışmaya maksimum yaş farkı 5 olan toplam 351 kardeş katılmıştır. Katılımcıların kardeş sayısı 1 ile 6 arasında değişmektedir,% 44,1'i ilk çocuk,% 46,1'i ikinci çocuk,% 6,6'sı üçüncü çocuk,% 1,4'ü dördüncü çocuk,% 1,4'ü beşinci çocuk ve% 0,3'ü altıncı çocuktu. Örneklem özelliklerini betimsel istatistikler Tablo 1'de, katılımcıların cinsiyeti ve en yakın yaştaki kardeşleri hakkında daha fazla betimsel bilgi Tablo 2'de verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Demografik Bilgi Formu. Çalışmaya katılanların yaş, cinsiyet, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, doğum sırası bilgilerinin yanı sıra kardeşlerinin yaşı ve cinsiyeti, anne ve baba yaşı ve eğitimi, ailenin geliri ve sosyoekonomik düzeyi gibi demografik bilgileri içermektedir.

Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri. Bireylerin kendileri ve kardeşlerinin ebeveynleri ile ilişkisini karşılaştırdıkları ve ebeveynlerinin farklılaşan yaklaşımları ile ilgili algıladıkları geçmiş deneyimlerini ölçmektedir. Daniels ve Plomin (1985) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye Apalaçi (1996) tarafından çevrilen ölçek farklılaşan duygusal sıcaklık (5 madde) ve farklılaşan kontrol (4 madde) olarak iki faktör içermektedir. Orjinali 5 puanlı Likert tip olan ölçeğin Türkçe versiyonu 3 puanlı Likert tip olarak değiştirilmiştir. Bu çalışmada farklılaşan duygusal yakınlık maddeleri ters çevrilerek ve farklılaşan kontrole eklenerek toplam puan elde edilmiştir (α = .60) ve elde edilen toplam puan kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar ebeveynin kardeşe kıyasla katılımcıya daha olumsuz davrandığını göstermektedir.

Güçler ve Güçlükler Anketi. 25 maddelik bu ölçek, çocuk ve ergenlerin duygusal sorunlar (5 madde), davranış sorunları (5 madde), hiperaktivite-dikkatsizlik (5 madde), akran ilişkileri sorunları (5 madde) ve toplum yanlısı davranışlar (5 madde) ile ilgili davranışlarını değerlendirmek için kullanılmaktadır. Ölçek Goodman (1997) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe uyarlaması Güvenir ve arkadaşları (2008) tarafından yapılmıştır. Ölçek, 3 puanlı Likert tipi olarak uygulanmaktadır. Aynı zamanda ölçek, içselleştirme ("duygusal sorunlar" ve "akran ilişkisi sorunları" alt faktörlerini bir araya getirerek) ve dışsallaştırma davranışlarını ("davranış sorunları" ve "hiperaktivite-dikkatsizlik" alt faktörlerini bir araya getirerek) ölçmek için de kullanılır (Goodman, Lamping ve Ploubidis, 2010). Bu çalışmada, yeni geliştirilen ölçeğin (Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği) yakınsak geçerliliğini test etmek için dışsallaştırma davranışları ve duygusal sorunlar alt faktörleri kullanılmıştır. Duygusal sorunlar ve dışsallaştırma davranışları için iç tutarlılık katsayıları sırasıyla .67 ve .61 olarak bulunmuştur. Güvenirlik analizinde düzeltilmiş madde-toplam korelasyonlarına göre, dışsallaştırma davranışları faktöründen iki madde çıkarılmış ve dışsallaştırma davranışları için Cronbach alfa puanları .65'e çıkarılmıştır.

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu. Kardeşler tarafından algılanan annenin farklılaşan yaklaşımını ölçmek amacıyla bu çalışma için geliştirilmiştir. Ölçek 5 puanlı Likert tipi bir ölçek olup 1'den (annem kardeşime hep bu şekilde davranır) 5'e (annem bana karşı hep böyle davranır) kadar derecelendirme kullanılmıştır ve 3 eşit yaklaşımı yansıtır.

Ölçeğin geliştirilme süreci ve iç tutarlılık katsayıları ile ilgili detaylı bilgiler aşağıda açıklanmıştır.

Ölçek Geliştirme Aşamaları

Ölçeğin madde havuzunu oluşturmak için önce mevcut ölçekler irdelenmiş ve 7 ergen kardeş ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşme soruları, olası farklılaşan yaklaşım örneklerini ortaya çıkarması muhtemel konular dikkate alınarak yazılmıştır.

Görüşmelerden ve mevcut ölçeklerin gözden geçirilmesi ile elde edilen verilere dayanarak, sıcaklık, kontrol, disiplin, kısıtlamalar, sunulan fırsatlar, destek, bakım,

kabul/ret ve duygusal yakınlık, farklılaşan yaklaşımları ölçmek için olası konular olarak belirlenmiştir. Daha sonra bu kategorilere uygun olarak araştırmacı tarafından 68 madde yazılmıştır. Madde çeşitliliği ve görünüş geçerliği, lisansüstü öğrenciler ve gelişim psikolojisi programındaki bir öğretim üyesi tarafından kontrol edilmiştir.

İşlem

Orta Doğu Teknik Üniversitesi İnsan Denekleri Etik Kurulu'ndan ve ölçek geliştirme çalışması için Milli Eğitim Bakanlığı Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alındıktan sonra Denizli'de çeşitli türlerdeki 13 ortaokul ve lisenin okul idaresi ile iletişime geçilmiştir. Sınıflarda duyuru yapılarak öğrencilere çalışmanın amacı ve çalışmanın kriterleri hakkında bilgi verilmiştir. Katılımcılardan ve annelerinden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır ve anketlerin katılımcılar tarafından doldurulması sağlanmıştır.

Bulgular

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu. Yeni geliştirilen ölçeğin faktör yapısını elde etmek amacıyla temel bileşenler analizi yapılmıştır. Örneklemin uygunluğunu tespit etmek için bakılan Kaiser Mayer Olkin (KMO) değeri ve Bartlett testi sonuçlarına göre ölçeğin faktör analizine uygun olduğu görülmüştür. Oblik döndürme yöntemi ile gerçekleştirilen analizlerde ölçeğin pozitif ve negatif alanlarda annenin farklılaşan yaklaşımı (AFY) olmak üzere iki ana faktör yapısı elde edilmiştir. Bu iki faktörlü yapının toplam varyansın %39.45'ini açıkladığı görülmüştür ve bu nedenle iki faktör için ayrı ayrı temel bileşenler analizi yapılmasına karar verilmiştir.

Pozitif Alanlarda Annenin Farklılaşan Yaklaşımı. Faktörde yer alan 13 madde ile oblik döndürme yöntemi ile temel bileşenler analizi tekrar edilmiştir. Analizler sonucunda pozitif alanlarda AFY'nin ilgi gösterme (4 madde) ve şımartma/hoşgörü (7 madde) olmak üzere iki faktörlü yapıda olduğu ve bu yapının toplam varyansın %45.54'ünü açıkladığı bulunmuştur. Faktörlerin içtutarlık katsayıları ilgi gösterme, şımartma/ hoşgörü ve toplam pozitif AFY için sırasıyla .76, .65 ve .80 olarak hesaplanmıştır.

Negatif Alanlarda Annenin Farklılaşan Yaklaşımı. Faktörde yer alan 16 madde ile oblik döndürme yöntemi ile temel bileşenler analizi tekrar edilmiştir. Analizler sonucunda negatif alanlarda AFY'nin olumsuz disiplin (4 madde), müdahale (3 madde) ve olumsuz duygulanım/ret (3 madde) olmak üzere üç faktörlü yapıda olduğu ve bu yapının toplam varyansın %67.07'sini açıkladığı bulunmuştur. Faktörlerin içtutarlık katsayıları olumsuz disiplin, müdahale, olumsuz duygulanım/ret ve toplam negatif AFY için sırasıyla .82, .67, .78 ve .86 olarak hesaplanmıştır.

Pozitif ve negatif alanlardaki AFY için ayrı ayrı doğrulayıcı faktör analizleri (DFA) yapılmıştır. Pozitif alanlarda AFY için yapılan DFA sonucunda ölçeğin faktör yapısının desteklenmediği görülmüştür: χ^2 (43, N =351) = 159.96, χ^2/df= 3.72, p = .00, CFI = .86, GFI = .92, RMSEA = .09. Analiz sonuçlarında anlamsal olarak birbirine yakın olan iki madde arasında hata kovaryansı eklenmesi önerilmiştir ve elde edilen sonuçların iki faktörlü yapıyı desteklediği bulunmuştur: **χ^2 (42, *N* =351) = 132.87**, **χ^2/df= 3.16, *p*= .00, CFI = .89, GFI = .94, RMSEA = .08.** Negatif alanlarda AFY için yapılan DFA sonucunda ise herhangi bir modifikasyon yapılmaksızın ölçeğin faktör yapısının desteklendiği görülmüştür: : **χ^2 (32, *N* =351) = 116.33, χ^2/df= 3.64, *p* = .00, CFI = .93, GFI = .94, RMSEA = .087.**

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu'nun kapsam geçerliğini test etmek amacıyla Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri-Anne Formu ve Güçler ve Güçlükler Anketi ile korelasyonlarına bakılmıştır. Elde edilen anlamlı ve orta düzeydeki korelasyonlar ölçeğin geçerli bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Bağlanma Özellikleri ve İşlevleri Ölçeği-Kardeş Formu. Bu ölçek Türkçe'ye bu çalışmada kullanılmak üzere ilk kez çevrilmiştir ve psikometrik özellikleri test edilmiştir. Faktörlerin yapısını doğrulamak için güvenirlik analiziyle içtutarlık katsayıları hesaplanmış ve DFA yapılmıştır. Örneklem ve veri toplama süreci Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu ile aynıdır.

16 maddelik ölçek Tancredy ve Fraley (2006) tarafından potansiyel bir bağlanma figürünün (örneğin ebeveynler, kardeşler ve arkadaşlar) birincil bağlanma işlevlerini sağlama derecesini ölçmek için geliştirilmiştir. 7 puanlı Likert tipi ölçek, yakınlık

sürdürme (2 madde), ayrılık sıkıntısı, güvenli sığınak (5 madde) ve güvenli üs (4 madde) faktörlerinden oluşmaktadır. Ölçeğin çevirisi ile birlikte ölçekte yer alan bir maddenin birden fazla anlama gelebileceği düşünülerek ölçeğe yeni bir madde eklenmesine karar verilmiştir. Ayrıca, orijinal ölçekten farklı olarak ölçek 5 puanlık Likert tipi ölçek formuna dönüştürülmüştür.

DFA sonuçlarına göre, ölçeğin dört faktörlü yapısının desteklendiği bulunmuştur: χ^2 (113, N =335) = 248.419, χ^2 /df = 2.20, p =.00, CFI=.96, RMSEA = .06. İçtutarlık katsayıları ise güvenli sığınak, yakınlık sürdürme, güvenli üs, ayrılık sıkıntısı ve toplam puan için sırasıyla .91, .84, .85, .91 ve .96 olarak bulunmuştur.

Tartışma

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu mevcut tez kapsamında geliştirilmiştir. Literatürde Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri farklılaşan ebeveyn yaklaşımının doğrudan ölçümünde en çok kullanılan ölçektir (Luo vd., 2020; Solmeyer vd., 2011). Daha önce de belirtildiği gibi, bu ölçeğin iki bileşeni vardır: farklılaşan duygusal sıcaklık ve farklılaşan kontrol. Ancak ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımı (EFY) bu iki bileşenden daha fazlasıdır. Kardeşler, dikkat, destek, ret, müdahale ve ayrıcalık sağlama gibi diğer alanlarda da farklılaşan ebeveyn yaklaşımı hissedebilir. Örneğin bir çalışmada, farklılaşan duygusal sıcaklık ve kontrol maddelerine ek olarak, ayrıcalıklar, ev işleri ve parasal kaynaklarla ilgili tek soruluk sorular eklenmiştir (McHale ve diğerleri, 2005). Ayrıca, ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımın dolaylı veya tek maddeli ölçümlerine bakıldığında, araştırmacılar katılım (Jeannin ve Van Leeuwen, 2015), yakınlık ve çatışma (Jensen ve Whiteman, 2014) gibi farklı bileşenlere de odaklanmıştır. Bu çalışmalar, kardeşlerin EFY algılarını ölçmede eksiklik olduğu fikrini desteklemektedir. Bu nedenle, bu çalışma, EFY ölçümlerindeki bu boşluğu doldurmak için, kardeşlerin annenin farklılaşan yaklaşımı (AFY) hakkındaki algılarını değerlendiren güvenilir ve geçerli bir ölçüm geliştirmeyi amaçlamıştır. Sonuçlar, kardeşlerin AFY'ye ilişkin algılarının pozitif ve negatif alanlar olmak üzere iki ana boyutta değerlendirildiğini göstermiştir. Bu ana boyutlar ayrı ele alındığında ise pozitif alanlarda AFY'nin ilgi gösterme ve şımartma/hoşgörü olmak üzere iki faktörden, negatif alanlarda AFY'nin ise olumsuz disiplin, müdahale ve olumsuz duygulanım/ret olmak üzere üç faktörden

oluştuğu tespit edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizleri (DFA) yapılmıştır ve pozitif alanlardaki AFY için iki faktörlü, negatif alanlardaki AFY için üç faktörlü yapı desteklenmiştir.

Ölçeğin kapsam geçerliğini test etmek için ise iki farklı ölçekle ilişkisi incelenmiştir. Geliştirilen ölçekle benzer kavramları ölçen Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri arasındaki anlamlı ilişkiler geliştirilen ölçeğin annenin farklılaşan yaklaşımını ölçen bir yapı olduğunu göstermektedir. Örneğin, negatif alanlardaki göreceli AFY ile Farklı Deneyimlere Dayanan Kardeş Envanteri göreceli toplam puanı pozitif yönde ilişkili bulunmuştur. Ayrıca, ölçeğin dışsallaştırma davranışları ve duygusal sorunlar ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Örneğin, annesinden daha olumlu bir ebeveynlik davranışı gören bireyler daha az dışsallaştırma davranışları sergilemektedir. Bu ilişki de ilgili alanyazında sıklıkla desteklenmektedir (Richmond vd., 2005).

Sonuç olarak, geliştirilen Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu hem güvenilir hem de geçerli bir ölçüm aracı olup alanyazına bu çalışma kapsamında kazandırılmıştır.

2. Çalışma: Annenin Farklılaşan Yaklaşımını Etkileyen Mekanizmalar ve Kardeşe Bağlanma ile İkili İlişkileri

EFY'nin Önemi

Ebeveynlik çocuk gelişiminde önemli bir yer tutmaktadır ve çalışmalar çoğunlukla ebeveyn-çocuk ilişkisine odaklanmaktadır. Fakat 1980'lerden bu yana Daniels ve Plomin (1985)'in çalışmasıyla birlikte ebeveynin farklılaşan yaklaşımı araştırmacılar tarafından ilgi görmeye başlamıştır.

İkinci bölümde de bahsedildiği gibi EFY kardeşlere ebeveynleri tarafından ne kadar farklı davranıldığı olarak tanımlanmıştır ve bu yaklaşım pozitif ve negatif olmak üzere iki ana boyuttan oluşmaktadır. Pozitif alanlarda EFY farklılaşan ilgi gösterme ve şımartma/hoşgörü olarak ele alınırken; negatif alanlarda EFY farklılaşan olumsuz disiplin, müdahale ve olumsuz duygulanım/ret boyutlarını içermektedir.

İlgili alanyazında EFY içselleştirme ve dışsallaştırma problemleri (Tamrouti-Makkink vd., 2004), kurallara uyma (Scholte vd., 2007), ebeveyn-çocuk ilişkisi (Jensen & McHale, 2017) ve kardeş ilişkisi (Volling & Belsky, 1992) gibi çeşitli konularla ilişkilendirilmiştir. Bu anlamda EFY'nin birçok sonuçla ilişkilendirilmesi bu kavramın daha derinlemesine incelenmesi için önemlidir.

EFY ile İlişkili Teoriler

Sosyal karşılaştırma teorisi bireylerin kendi durumlarını ve koşullarını sosyal karşılaştırmalar yaparak değerlendirdiklerini varsaymaktadır (Festinger, 1954). Bu bağlamda, çocukların/ergenlerin ebeveynlerinin kendilerine ve kardeşlerine yaklaşımlarını karşılaştırmaları sebebiyle, farklılaşan yaklaşımın bir sosyal karşılaştırma örneği olduğu söylenebilir (Jensen et al., 2015). Sosyal karşılaştırma teorisinin yanında denk adalet (distributive justice) çerçevesinde bir şeyin (örn. mal, durum vb.) dağıtılması bireylerin refahını etkileyebilmektedir. Bu çerçevede kaynakların dağıtımının adil bir şekilde yapılıp yapılmadığıyla ilgili insanlar yargılar oluştururlar (Peterson, 1975). Bu bağlamda, çocuklar için ebeveynlerinin kaynakarının kardeşleri ve kendileri arasında adil bir şekilde dağılıp dağılmadığı önemlidir (Deutsch, 1975; Feinberg vd., 2000).

Ebeveynlerin Farklılaşan Yaklaşımı ile İlişkili Faktörler

Yapısal Faktörler

İlgili alanyazında ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımı, kardeşlerin doğum sırası (büyük-küçük kardeş) (Kowal & Kramer, 1997), kardeşlerin yaşları ve kardeşler arası yaş farkı (Shanahan vd., 2008) ve kardeşlerin cinsiyetleri ve cinsiyet kombinasyonları (Jenkins vd., 2003) gibi yapısal değişkenlerle ilişkili olduğu bulunmuştur.

Özellikle kardeşlerin cinsiyetleri ile ilgili değişkenlerin EFY'ye etkisinin incelendiği çalışmalarda farklı bulgular elde edilmiştir. Örneğin, bazı araştırmalarda farklı cinsiyette kardeşlerin olduğu ailelerde kız çocuklara anneleri tarafından erkek çocuklara kıyasla daha sıcak davranıldığı, erkek-erkek kardeş çiftlerinin diğer kardeş çiftlerine kıyasla en dezavantajlı grup olduğu, kız kardeşlerin ise ebeveynlerin ev işleri ile ilgili beklentileri konusunda en dezavantajlı kardeşler olduğu gibi bulgulara yer verilmiştir (McHale vd., 2000). Buna rağmen, bazı araştırmalarda ise ebeveynlerin

farklılaşan yaklaşımında cinsiyete bağlı farklılıklardan söz edilememektedir (Relva vd., 2019; Shebloski vd., 2005). Bu bağlamda kardeşlerin cinsiyet özelliklerine bağlı farklılıkları Türkiye örnekleminde de incelemek oldukça önem taşımaktadır.

Bireysel Faktörler

Çocukların mizaç özelliklerinin ebeveynlikle ilişkisi alanyazından sıklıkla çalışılmaktadır (Bates vd., 2012). Örneğin, çocuğun olumsuz duygulanımı yetkeci ebeveynlik (Lee vd., 2012) ve kısıtlayıcı kontrol **(**Paulussen-Hoogeboom vd., 2007) gibi ebeveynlik davranışları ve stilleri ile ilişkilendirilmektedir. Bir başka mizaç özelliği olarak algısal hassasiyet ise daha olumlu (Okur, 2020) ve daha az zorlayıcı ebeveynlik davranışları (Gölcük ve Berument, 2019) ile ilişkilendirilmektedir.

EFY ile kardeşlerin mizaç özelliklerini ele alan çalışmalara bakıldığında ise kardeşlerin olumsuz duygulanımı ile EFY arasında ilişkiler bulunmuştur. Örneğin, olumsuz duygulanımı yüksek olan kardeşe ebeveynleri tarafından daha olumsuz davranıldığından (Jenkins vd., 2003) ve daha çok mutlak EFY algıladıklarından (Feinberg vd., 2000) söz edilebilir.

Bildiğimiz kadarıyla kardeşlerin algısal hassasiyet düzeyleri ve EFY arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Fakat algısal hassasiyet çevredeki en ufak değişiklikleri fark etme ile ilgili bir mizaç özelliği olduğu için (Putnam, Ellis, & Rothbart, 2001), algısal hassasiyetin ebeveynlerin kardeşlere farklılaşan yaklaşımının birey tarafından algılanabilmesi açısından önemli bir mizaç özelliği olabileceği düşünülmektedir.

Bu bağlamda, algısal hassasiyet ve olumsuz duygulanım çalışma kapsamında ele alınmıştır.

Ebeveyn ile İlgili Faktörler

Ebeveynlik davranışları kültürel davranışlar ve inanışlarla şekillenmektedir (Bornstein, 2012) ve aile içerisindeki sosyo-kültürel yaklaşımlar ile değişebilmektedir (McHale vd., 2005). Bu nedenle, EFY kültürden bağımsız evrensel bir mekanizma olarak düşünülemez (Tamrouti-Makkink vd., 2004).

Aileye yönelim değerleri (familism values) toplulukçu kültürle ile ilişkili olup aile içerisinde sadakate, desteğe ve aile bireylerinin birbirine bağlılığını ifade eden (Schwartz, 2010) bir terimdir. Alanyazına bakıldığında EFY ile aileye yönelim değerleri arasında bir ilişki olduğundan söz edilmektedir. Örneğin, yüksek aileye yönelim değerleri ve ebeveynin farklılaşan sıcaklığı arasında negatif bir korelasyon vardır (Padilla vd., 2019). Bunun yanında, çocuklarına eşit davranan ebeveynlerin yüksek familism değerlerine sahip olduğu söylenebilir (Solmeyer vd., 2011). Aileye yönelim değerleri hispanik kültürlere ait bir özellik olarak göze çarpsa da Türk kültürü ile de bağdaşabilir bir değer olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple, Türk kültüründe de annelerin aileye yönelim değerleri ile farklılaşan yaklaşımları arasında bir ilişki olabileceği öngörülmektedir.

Aileye yönelim değerlerinin yanında, ebeveynlerin ebeveynliğe dair tutumları da EFY için önemli bir faktör olabilir. İlgili çalışmalarda geleneksel ve eşitlikçi cinsiyet rollerine dair tutumların EFY ile ilişkisi olduğu bulunmuştur. Örneğin, cinsiyet rollerine dair geleneksel tutumlara sahip babaların erkek çocuklarına kız çocuklarından daha fazla fiziksel kontrol uyguladığı fakat eşitlikçi babaların çocuklarına eşit bir yaklaşım sergilediği bulunmuştur (Endendijk vd., 2017). Şu anki çalışmayla en yakın bağlantıyı gösteren bir başka çalışmada da ebeveynlerin geleneksel ve progresif çocuk yetiştirme tutumlarının evlat edinen ailelerdeki EFY ile ilişkisi incelenmiştir (Deater-Deckard vd., 2005). Elde edilen bulgular ebeveynlerin progresif tutumlarının ebeveynlerin farklılaşan pozitif yaklaşımları ile negative yönde ilişkili olduğunu göstermektedir.

Özetle, yukarıda verilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda bu çalışma annelerin aileye yönelim değerleri ve ebeveynliğer ilişkin geleneksel ve modern tutumlarının kardeşlerin algıladığı farklılaşan yaklaşımın miktarı ile ilişkisine odaklanmaktadır.

EFY'nin Kardeş İlişkilerindeki Yeri

EFY ile kardeş ilişkisinin kalitesi ile ilgili çalışmalar göstermektedir ki ebeveynlerin çocuklarına karşı yanlı tutumları kardeşler arasındaki ilişkinin kalitesinde önemli bir yer teşkil etmektedir (Shanahan vd., 2008). Örneğin, kardeşine kıyasla ebeveynlerin kendisine daha sıcak davrandığını düşünen çocuklar/ergenler kardeşleriyle ilişkisini daha sıcak olarak rapor etmektedir. Öte yandan, kardeşine kıyasla ebeveyniyle daha

çok çatışma yaşayan çocuklar/ergenler kardeşleriyle de daha çok çatışma yaşamaktadırlar (Shanahan vd., 2008).

Bağlanma alanyazını özellikle ebeveyn-çocuk (Bureau vd., 2017) ve romantik partnerler (Godbout vd., 2017) arasındaki bağlanmaya odaklanmıştır. Fakat kardeş ilişkilerini inceleyen araştırmacılar kardeşlerin aslında birbirleri için birer bağlanma figürü olabileceklerini ifade etmektedirler (Ainsworth, 1991; Milevsky, 2011). Bu bağlamda, ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımları kardeş ilişkisi ile ilişkinin yanısıra kardeşe bağlanma ile ilişkilidir (Sheehan ve Noller, 2002). Örneğin, ebeveynin farklılaşan kontrolü kardeşe mesafe ile pozitif; kardeşe yakınlık ile negative yönde ilişkilidir. Fakat, ebeveynin farklılaşan sıcaklığı kardeşe mesafe ile negatif; kardeşe yakınlık ile pozitif yönde ilişkilidir.

Bildiğimiz kadarıyla EFY ve kardeşe bağlanma arasındaki ilişkiyi ikili perspektiften (dyadic perspective) inceleyen bir çalışma yoktur. Bu nedenle, bu çalışma belirtilen ilişkiyi ikili perspektiften araştırmayı amaçlamaktadır.

Amaçlar ve Hipotezler

Bu çalışmanın temel amaçları, mutlak AFY'yi (hangi kardeşe farklılaşan yaklaşım uygulandığı gözetilmeksizin uygulanan farklılaşan yaklaşım) etkileyen yapısal (cinsiyet kombinasyonu ve yapısı), bireysel (olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet) ve anneye ait (aileye yönelim değerleri ve ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımlar) faktörleri belirlemek ve ayrıca göreceli AFY (farklılaşan yaklaşımın kime daha fazla uygulandığı) ile kardeşe bağlanma arasındaki ikili ilişkiyi incelemektir.

Hipotezler;

1) Hem büyük hem de küçük kardeşler için annenin pozitif ve negatif alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşımının kardeşlerin cinsiyet kombinasyonuna (4 grup) göre farklılaşacağı beklenmektedir.

2) Hem büyük hem de küçük kardeşler için annenin pozitif ve negatif alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşımının kardeşlerin cinsiyet yapısına (2 grup) göre farklılaşacağı beklenmektedir.

3) Hem büyük hem de küçük kardeşler için, kardeşlerin olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet düzeylerinin annenin pozitif ve negatif alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşımlarını yordayacağı düşünülmektedir. Spesifik olarak yüksek olumsuz duygulanım arttıkça kardeşlerin her iki alanda da daha çok multak AFY hissedeceği beklenmektedir. Ayrıca, algısal hassasiyetin rolü bu çalışmada keşif amacıyla inceleneceği için herhangi bir spesifik beklenti yoktur.

4) Katılımcıların kendi mizaç özelliklerinin yanında diğer kardeşin olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet düzeylerinin annenin pozitif ve negatif alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşımlarını yordayacağı düşünülmektedir. Olumsuz duygulanımı yüksek kardeşi olan katılımcıların her iki alanda da daha çok multak AFY hissedeceği beklenmektedir. Ayrıca, diğer kardeşin algısal hassasiyetinin rolü bu çalışmada keşif amacıyla inceleneceği için herhangi bir spesifik beklenti yoktur.

5) Annelerin aileye yönelim ve ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımlarının da kardeşlerin algıladığı annenin pozitif ve negatif alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşımını yordayacağı düşünülmektedir. Spesifik olarak annenin ebeveynlikteki modern yaklaşımı ve aileye yönelim değerleri arttıkça hem büyük hem de küçük kardeşlerin her iki alanda da daha az multak AFY hissedeceği beklenmektedir. Fakat annenin ebeveynlikteki geleneksel yaklaşımı ve aileye yönelim değerleri arttıkça hem büyük hem de küçük kardeşlerin her iki alanda da daha çok multak AFY hissedeceği beklenmektedir.

6) Kardeşlerin cinsiyetleri kontrol edildikten sonra, annenin pozitif ve negatif alanlardaki göreceli farklılaşan yaklaşımının hem büyük hem de küçük kardeşin kardeşe bağlanma düzeyini yordayacağı düşünülmektedir. Daha açık bir şekilde, hem büyük hem de küçük kardeş pozitif alanlarda birbirlerine kıyasla daha olumlu bir anne yaklaşımı algılıyorsa, birbirlerini daha çok bağlanma figürü olarak görecekleri beklenmektedir. Bunun aksine, hem büyük hem de küçük kardeş negatif alanlarda birbirlerine kıyasla daha olumsuz bir anne yaklaşımı algılıyorsa, birbirlerini daha az bağlanma figürü olarak görecekleri beklenmektedir.

Yöntem

Örneklem

Çalışmaya 356 kardeş çifti ve anneleri katılmıştır. Yaş veya sınıf farkı en fazla beş olan kardeşler sınıflarına göre (5. sınıftan 12. sınıfa kadar) çalışmaya dahil edilmiştir ve her iki kardeşin de ortaokul veya liselerde öğrenci olması gerekmektedir. Büyük kardeşlerin ,% 77'si ilk,% 16'sı ikinci,% 4,5'i üçüncü,% 1,7'si dördüncü,% 0,6'sı beşinci ve % 0.3'ü sekizinci çocuk iken, küçük kardeşlerin ,% 77'si ikinci, % 16'sı üçüncü, % 4,5'i dördüncü, % 1,7'si beşinci, % 0,6'sı altıncı ve % 0,3'ü dokuzuncu kardeş olduğu görülmüştür. Annelerin yaşları 29 ile 55 arasında değişmektedir.

Veri Toplama Araçları

Kardeşlerin Doldurduğu Ölçekler

Demografik Bilgi Formu. Çalışmaya katılanların yaş, cinsiyet, öğrenim gördüğü sınıf düzeyi, doğum sırası ve kardeş sayısı bilgilerinin yanı sıra kardeşlerinin yaşı ve cinsiyeti, anne ve baba yaşı ve eğitimi, ailenin geliri ve sosyoekonomik düzeyi gibi demografik bilgileri içermektedir.

Kardeşlerin Algıladığı Farklılaşan Ebeveyn Yaklaşımları Ölçeği-Anne Formu. 21 maddelik ölçek formu kardeşler tarafından algılanan annenin çocuklarına yönelik farklılaşan yaklaşımını ölçmek amacıyla bu çalışma için geliştirilmiştir. Ölçeğin pozitif ve negatif alanlarda AFY olmak üzere iki ana faktörü bulunmaktadır. Pozitif alanlarda AFY, ilgi gösterme ve şımartma/ hoşgörü olmak üzere iki alt faktörden; negatif alanlarda AFY ise olumsuz disiplin, müdahale ve olumsuz duygulanım/ret olmak üzere üç alt faktörden oluşmaktadır. Ölçek 5 puanlı Likert tipi bir ölçek olup 1'den (annem kardeşime hep bu şekilde davranır) 5'e (annem bana karşı hep böyle davranır) kadar derecelendirme kullanılmıştır ve 3 eşit yaklaşımı yansıtır. Ölçekten iki farklı toplam puan elde edilebilmektedir. Bu puanlardan ilki mutlak AFY, ikincisi ise göreceli AFY'dir. Mutlak AFY farklılaşan yaklaşımın miktarını/toplamını ölçmek için kullanılmaktadır ve yüksek puanlar annenin farklılaşan yaklaşımının fazla olduğunu göstermektedir. Göreceli AFY ise farklılaşan yaklaşımının yönünü yani hangi kardeşe daha fazla farklılaşan yaklaşım uygulandığını ölçmek için kullanılmaktadır. Yüksek puanlar kardeşine kıyasla katılımcıya daha fazla farklılaşan yaklaşım uygulandığını,

düşük puanlar ise katılımcıya kıyasla kardeşine daha fazla farklılaşan yaklaşım uygulandığını göstermektedir.

Ölçeğin yeni bir örneklemde yapı geçerliğini ölçmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizleri (DFA) yapılmıştır. Pozitif alanlardaki AFY için, ilk çalışmadan elde edilen faktör yapısı ile uygulanan DFA sonuçları bu örneklemde desteklenmemiştir ve anlamsal yakınlığı olan maddeler arasında iki hata kovaryans modifikasyonu önerilmiştir. Pozitif alanlardaki AFY için oluşturulan son modelin DFA'da desteklendiği görülmüştür: : χ^2 (40, N = 831) = 186.67, χ^2 /df = 4.667, p =.00, CFI=.85, GFI = .96, RMSEA = .066. Negatif alanlardaki AFY için ise herhangi bir modifikasyon yapılmaksızın yapının desteklendiği görülmüştür: χ^2 (32, N = 831) = 166.19, χ^2 /df = 5.19, p =.00, CFI=.93, GFI = .96, RMSEA = .07. Ölçeğin göreceli AFY için hesaplanan içtutarlık katsayıları büyük kardeş için pozitif alanlarda .70, negatif alanlarda .81 olarak bulunmuştur. Küçük kardeş için ise pozitif alanlarda .76, negatif alanlarda .82 olarak bulunmuştur.

Bağlanma Özellikleri ve İşlevleri Ölçeği-Kardeş Formu. 17 maddeden oluşan ölçek Tancredy ve Fraley (2006) tarafından potansiyel bir bağlanma figürünün (örneğin ebeveynler, kardeşler ve arkadaşlar) birincil bağlanma işlevlerini sağlama derecesini ölçmek için geliştirilmiştir. Ölçek, yakınlık sürdürme (3 madde), ayrılık sıkıntısı, güvenli sığınak (5 madde) ve güvenli üs (4 madde) faktörlerinden oluşmaktadır. Toplam puan için içtutarlık katsayıları büyük kardeş için .94, küçük kardeş için .95 olarak bulunmuştur.

Erken Ergenlik Mizaç Ölçeği. Ölçek 9-15 yaşları arasındaki ergenlerin mizaç özelliklerini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır (Ellis ve Rothbart, 2001). 5 puanlı Likert sistemde birçok mizaç özelliğinin değerlendirildiği ölçekte yer alan olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet faktörleri bu çalışmada ölçülmüştür. Büyük kardeş için elde edilen içtutarlık katsayıları olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet için sırasıyla .77 ve .69'dur. Küçük kardeş için ise olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet için sırasıyla .83 ve .69'dur.

Annelerin Doldurduğu Ölçekler

Demografik Bilgi Formu. Katılımcıların yaşı, medeni hali, eğitim düzeyi, gelir düzeyi ve sosyoekonomik düzeyi ile ilgili bilgilerin yanında çocuklarının yaşı, cinsiyeti ve çocuk sayısı gibi bilgileri içermektedir.

Aileye Yönelim Ölçeği. Bu 18 maddelik ölçek, aile desteği, aileye bağlılık, ailenin onuru ve ailenin belikten önce gelmesi faktörlerini içeren bireylerin aileye yönelim değerlerini ölçmektedir (Steidel ve Contreras, 2003). 5 puanlı Likert tipi ölçek 1'den (kesinlikle katılmıyorum) 5'e (kesinlikle katılıyorum) kadar derecelendirilmektedir. Ölçek ilk kez bu çalışma için Türkçe'ye çevrilmiştir ve yapılan DFA dört faktörlü yapıyı desteklememiştir. Daha sonra, toplam puanın elde edildiği tek faktörlü yapı test edilmiştir ve ölçekten iki madde atılarak tek faktörlü yapı desteklenmiştir: : χ^2 (104, N = 356) = 319.24, χ^2 /df = 3.07, p =.00, CFI=.90, GFI = .90, RMSEA = .08. Ölçeğin içtutarlık katsayısı .90 olarak bulunmuştur.

Ebeveynlikte Geleneksel ve Modern Yaklaşımlar Ölçeği. Bu ölçek, çalışmanın yaazarı tarafından, ebeveynlikteki geleneksel ve modern yaklaşımlara yönelik tutumları ölçmek için lisansüstü düzeyde verilen ölçek geliştirme dersinin bir parçası olarak geliştirilmiştir (Bayram Gülaçtı ve Berument, yayına hazırlanmakta). Geleneksel ve modern yaklaşımlar olmak üzere iki boyuttan oluşan ölçek 1'den 6'ya kadar 6'lı Likert tipi ölçek olarak kodlanmıştır (1 = Hiç Katılmıyorum, 6 = Kesinlikle Katılıyorum). Bu ölçeğin mevcut örneklemde yapı geçerliliğini test etmek için DFA yapılmıştır. DFA, kabul edilebilir bir model uyumu gösterdi: $\chi2$ (89, N = 356) = 225.58, $\chi2$ / df = 2.54, p = .00, CFI = .92, GFI = .92, RMSEA = .07. Ölçeğin içtutarlık katsayıları geleneksel ve modern yaklaşımlar için sırasıyla .84 ve .84 olarak bulunmuştur.

İşlem

Orta Doğu Teknik Üniversitesi İnsan Denekleri Etik Kurulu'ndan ve ölçek geliştirme çalışması için Milli Eğitim Bakanlığı Denizli İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alındıktan sonra Denizli'de çeşitli türlerdeki 17 ortaokul ve lisenin okul idaresi ile iletişime geçilmiştir. Sınıflarda duyuru yapılarak öğrencilere çalışmanın amacı ve çalışmanın kriterleri hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden

kardeşlerden ve annelerinden yazılı bilgilendirilmiş onam alınmıştır ve anketlerin katılımcılar tarafından doldurulması sağlanmıştır. Ailedeki katılımcıların ölçeklerini eşleştirmek amacıyla, her bir aileye belirli bir numara verilmiştir ve analizler bu eşleşen numaralar temel alınarak yapılmıştır.

Bulgular

2.çalışmanın sonuçları dört ana bölümden oluşmaktadır: a) Çok Değişkenli Varyans Analizi (MANOVA), b) 2. çalışmanın değişkenleri arasındaki betimsel istatistikler ve korelasyonlar, c) hiyerarşik regresyon analizleri ve d) Aktör-Partner Bağımlılık Modeli (APBM). APBM analizleri dışındaki tüm analizler SPSS 25.0 ile yapılmıştır. APBM analizleri AMOS 22.0'da yapılmıştır.

MANOVA Bulguları

Annenin farklılaşan yaklaşımının (AFY) mutlak puanının kardeşlerin cinsiyet kombinasyonlarına göre (büyük kız-küçük kız, büyük erkek-küçük erkek, büyük kız-küçük erkek, büyük erkek-küçük kız kardeş) farklılaşıp farklılaşmadığını araştırmak için büyük ve küçük kardeşler için ayrı ayrı tek yönlü çok değişkenli varyans analizleri yapılmıştır. Sonuçlar, dört grup arasında (büyük kız-küçük kız, büyük erkek-küçük erkek, büyük kız-küçük erkek, büyük erkek-küçük kız kardeş) yaşça büyük kardeşlerin algıladıkları olumlu ve olumsuz alanlardaki mutlak farklılaşan yaklaşım açısından anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir. PDT ($F_{3, 351}$ = 1.61, *ns, Wilk's* Λ = .98, *kısmi* $\eta 2$ = .014). Ayrıca, küçük kardeşler için de gruplar arasında herhangi bir farklılık bulunmuştur ($F_{3, 351}$ = 1.62, *ns, Wilk's* Λ = .97, *kısmi* $\eta 2$ = .014).

Hiyerarşik Regresyon Analizleri

Çalışma kapsamında büyük ve küçük kardeşler için ikişer set (pozitif ve negative alanlarda AFY) hiyerarşik regreson analizi yapılmıştır. Kontrol değişkeni olarak alınan annenin eğitim düzeyi hiçbir analizde anlamlı çıkmadığı için analizlerden çıkarılmıştır. Analizlerin ilk aşamasında kardeşlerin cinsiyetlerine ilişkin yapı (aynı cinsiyetteki kardeşler ve farklı cinsiyetteki kardeşler), ikinci aşamasında katılımcı kardeşin mizaç özellikleri (olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet), üçüncü aşamasında diğer kardeşin (partnerin) mizaç özellikleri (olumsuz duygulanım ve algısal hassasiyet) ve son aşamasında ise annenin aileye yönelim değerleri ve

ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımları eklenmiştir ve bu değişkenlerin mutlak AFY ile ilişkileri araştırılmıştır.

Büyük Kardeş için Elde Edilen Bulgular. Büyük kardeşin pozitif alanlarda algıladıkları mutlak AFY sırasıyla büyük kardeşin olumsuz duygulanımı (β = .20, p < .001) ve küçük kardeşin olumsuz duygulanımı (β = .142, p = .01) değişkenleri tarafından anlamlı bir biçimde yordanmıştır. Yani, kardeşlerin olumsuz duygulanımı arttıkça, büyük kardeş annelerinin pozitif alanlarda kardeşlere karşı farklılaşan bir yaklaşım içerisinde olduğunu rapor etmektedir. Büyük kardeşin negatif alanlarda algıladıkları mutlak AFY ise yalnızca büyük kardeşin olumsuz duygulanımı (β = .27, p < .001) tarafından anlamlı bir biçimde yordanmıştır. Bir başka deyişle, yüksek düzeyde olumsuz duygulanıma sahip olan büyük kardeşlerin negatif alanlarda daha çok mutlak farklılaşan yaklaşım algıladıkları bulunmuştur. Diğer değişkenler ile büyük kardeşin algıladığı pozitif ve negatif alanlardaki AFY arasında anlamlı bir ilişki elde edilememiştir.

Küçük Kardeş için Elde Edilen Bulgular. Küçük kardeşin pozitif alanlarda algıladıkları mutlak AFY sırasıyla küçük kardeşin olumsuz duygulanımı (β = .23, p < .001) ve algısal hassasiyeti (β = -.14, p = .01) değişkenleri tarafından anlamlı bir biçimde yordanmıştır. Diğer bir deyişle, olumsuz duygulanımı yüksek ve algısal hassasiyeti düşük olan küçük kardeşlerde algılanan pozitif alanlarda mutlak AFY daha fazladır. Küçük kardeşin negatif alanlarda algıladıkları mutlak AFY ise yine küçük kardeşin olumsuz duygulanımı (β = .28, p < .001) ve algısal hassasiyeti (β = -.13, p = .01) tarafından anlamlı bir biçimde yordanmıştır. Yani, olumsuz duygulanımı yüksek ve algısal hassasiyeti düşük olan küçük kardeşler pozitif alanlarda mutlak AFY'yi daha çok algılamaktadır. Diğer değişkenler ile küçük kardeşin algıladığı pozitif ve negatif alanlardaki AFY arasında anlamlı bir ilişki elde edilememiştir.

Aktör-Partner Bağımlılık Modeli

IBM AMOS 22.0 kullanılarak Yapısal Eşitlik Modellemesi aracılığıyla büyük ve küçük kardeşlerin algıladıkları annenin pozitif ve negatif alanlardaki göreceli farklılaşan yaklaşımı ve kardeşe bağlanma işlevleri ve özellikleri arasındaki ikili ilişkileri araştırmak için iki farklı APBM analizleri yapılmıştır. Kenny ve arkadaşlarının (2006) APBM önerilerine göz önünde bulundurularak, modelde anlamlı

olmayan yollar varsa bunlar sırasıyla p ve t değerlerine ve standardize edilmiş regresyon ağırlıklarına dayalı olarak modelden çıkarılmıştır. Nihai modeller yalnızca anlamlı yolları göstermektedir.

İlk olarak büyük ve küçük kardeşlerin algıladıkları annenin pozitif alanlardaki göreceli farklılaşan yaklaşımı ve kardeşe bağlanma işlevleri ve özellikleri arasındaki ikili ilişkileri incelenmiştir. Doygun model sonuçlarına göre, büyük ve küçük kardeşlerin pozitif alanlarda algıladığı göreceli farklılaşan yaklaşımlarından büyük kardeşin kardeşe bağlanma değişkenine giden yollar anlamlı olmadığı için modelden çıkarılmıştır ve modelin uyum değerlerinin veri ile uyumlu olduğu görülmüştür: χ^2 (2, N = 356) = 5.64, χ^2 /df = 2.82, p =.06, CFI=.96, GFI = .995, RMSEA = .07. Kardeşlerin cinsiyetleri kontrol edildikten sonra aktör etkisi olarak, küçük kardeşlerin pozitif alanlarda algıladıkları göreceli AFY, kendi kardeşe bağlanma puanlarını olumlu bir biçimde yordamıştır. Yani, pozitif alanlarda AFY'yi büyük kardeşlerine kıyasla daha fazla deneyimleyen küçük kardeşler, büyük kardeşlerini daha fazla bağlanma figürü olarak görmüşlerdir (β = .16, p <.001). Büyük kardeşlerin pozitif alanlarda algıladıkları göreceli AFY ile küçük kardeşlerin kardeşe bağlanma puanları arasındaki bağlantıyı gösteren partner etkisinin marjinal olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (β = .10, p = .06). Kontrol değişkenlerinin kardeşe bağlanma üzerindeki etkisine bakıldığında, büyük kardeşlerin cinsiyeti hem onların (β = .13, p = .011) hem de küçük kardeşlerinin kardeşe bağlanma puanlarını (β = .11, p = .04) pozitif olarak yordamaktadır. Bu sonuca benzer şekilde, küçük kardeşlerin cinsiyetinin de hem kendi (β = .11, p = .04) hem de büyük kardeşlerin (β = .11, p = .04) kardeşe bağlanmaları için anlamlı bir yordayıcı olduğu bulunmuştur. Tüm bu sonuçlar, erkek büyük ve küçük kardeşlere kıyasla, büyük ve küçük kız kardeşlerin kardeşlerini daha çok bağlanma figürü olarak algıladıklarını ve partnerlerinin de onları bağlanma figürü olarak gördüklerini göstermektedir.

Daha sonra ise büyük ve küçük kardeşlerin algıladıkları annenin negatif alanlardaki göreceli farklılaşan yaklaşımı ve kardeşe bağlanma işlevleri ve özellikleri arasındaki ikili ilişkileri incelenmiştir. Doygun modele bakıldığında 5 yolun anlamlı olmadığı görülmüştür ve sırayla modelden çıkarılmıştır. Nihai modelin uyum değerlerinin iyi olduğu bulunmuştur: χ^2 (3, N = 356) = 6.70, χ^2 /df = 2.23, p =.08, CFI=.96, GFI = .993, RMSEA = .06. Elde edilen sonuçlara göre sadece aktör etkilerinin anlamlı olduğu

görülmüştür. Büyük (β = -.10, p = .01) ve küçük (β = -.12, p = .01) kardeşlerin olumsuz alanlarda algıladıkları AFY'nin kendi kardeş bağlanma puanlarını olumsuz yordadığını göstermiştir. Yani, kardeşine kıyasla kendilerine daha fazla negatif ebeveynlik hisseden bireyler kardeşlerini daha az bağlanma figürü olarak görmüşlerdir. Buna ek olarak, kontrol değişkeni olarak alınan cinsiyetle ilgili bulgularda sadece büyük kardeşinin cinsiyetinin kendi kardeşe bağlanma puanlarını yordadığı bulunmuştur (β = .11, p = .02). Diğer bir ifadeyle, büyük kız kardeşler büyük erkek kardeşlere kıyasla kardeşlerini daha fazla bağlanma figürü olarak görmüşlerdir.

Tartışma: 2. Çalışma

Kardeşlerin Cinsiyet Kombinasyonları ve Yapısının Rolü. Kardeşlerin cinsiyetleriyle ilgili değişkenlerin annenin farklılaşan yaklaşımı ile ilgili algılarında önemli bir rol oynayıp oynamadığı bu çalışmanın ele aldığı ilk konudur. Bu nedenle kardeşlerin cinsiyet kombinasyonu (büyük kız-küçük kız, büyük erkek-küçük erkek, büyük kız-küçük erkek, büyük erkek-küçük kız kardeş) ve cinsiyet yapısı (aynı cinsiyetteki kardeşler ve farklı cinsiyetteki kardeşler) bu bağlamda incelenmiştir. Elde edilen bulgular cinsiyetle ilgili değişkenlerin büyük ve küçük kardeşlerin AFY algılarında bir değişiklik oluşturmadığını göstermektedir. Literatürde kardeşlerin cinsiyetleri ve AFY arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar çelişkili ve birbiriyle tutarlı olmayan sonuçlar elde etmişlerdir. Örneğin, kimi çalışmalar kardeşlerin cinsiyetleri kombinasyonlarından kaynaklanan AFY farklılığına işaret ederken (Barrett Singer ve Weinstein, 2000; McHale vd., 2000), kimi çalışmalar da bu ilişkileri bulamamıştır (Padilla vd., 2018).

Ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımları cinsiyet bağlamında değerlendirildiğinde bu çalışmada anlamsız çıkan cinsiyet kombinasyonu ve yapısı değişkenleri ile ilgili üç ayrı yorum yapılabilir. İlki, farklı ölçüm tekniklerinin kullanımı (direct ve dolaylı ölçümler) ve ölçümlerin farklı (ebeveyn veya çocuk) kanallar tarafından değerlendirilmesidir. İkincisi ise cinsiyet bağlamında anne ve babanın farklılaşan yaklaşımlarının algılanması ile ilgilidir. Kılıçarslan (2001) ve Padilla ve arkadaşlarının (2018) çalışmalarında cinsiyet ile ilgili değişkenler annenin farklılaşan yaklaşımından ziyade babanın farklılaşan yaklaşımı ile ilişkili olduğu desteklenmiştir. Bu nedenle, cinsiyetle ilgili faktörlerin babanın farklılaşan yaklaşımındaki rolü de gelecek

çalışmalarda incelenmelidir. Son olarak ise bu çalışmada iki ana faktör (pozitif ve negatif alanlardaki AFY) incelenmiştir. Cinsiyet ile ilgili değişkenlerin etkisinin bu ana faktörlerde yer alan alt faktörlerde ortaya çıkabileceği düşünülmektedir ve gelecek çalışmalarda alt faktörler ve cinsiyet değişkenleri ele alınabilir.

Kardeşlerin Mizaç Özelliklerinin Rolü. Bu çalışma kapsamında kardeşlerin olumsuz duygulanımı ve algısal hassasiyetinin algılanan AFY üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Olumsuz duygulanım faktörü ile ilgili olarak olumsuz duygulanımı yüksek olan hem büyük hem de küçük kardeşlerin her iki alanda (pozitif ve negatif) da daha yüksek düzeyde AFY hissedecekleri beklenmiştir. Ek olarak, yüksek olumsuz duygulanım düzeyine sahip bir kardeşi olan bireylerin her iki alanda (pozitif ve negatif) da daha yüksek düzeyde AFY hissedecekleri beklenmiştir. Hipotezlerle tutarlı olarak, olumsuz duygulanımı yüksek olan büyük ve küçük kardeşlerin daha yüksek düzeyde AFY algıları olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular alanyazındaki benzer bulgularla da desteklenmektedir (Jenkins vd., 2003). Diğer kardeşin olumsuz duygulanımın algılanan AFY'deki rolüne bakıldığında sonuçlar çeşitlilik göstermiştir. Hipotezimiz doğrultusunda olumsuz duygulanımı yüksek kardeşe sahip büyük kardeşler annelerinin pozitif alanlarda daha çok farklılaşan yaklaşım sergilediğini düşünmektedirler. Buna ragmen, karde etkisi ile ilgili diğer üç ilişki anlamlı çıkmamıştır. Bu sonuçlar biraz şaşırtıcıdır çünkü aile sistemleri teorisinde (Minuchin, 1985) de bahsedildiği gibi sadece bireyler değil aile içerisindeki ikililer de birbirlerini etkilemektedir. Elde edilen bulgular iki bakış açısıyla açıklanabilir. Büyük kardeşler küçük kardeşlere kıyasla ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımını tespit etmeye daha meyillidirler ve ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımlarına daha sofistike atıflarda bulunmaktadırlar (Kowal ve Kramer, 1997). Bu bağlamda, çalışmaya katılan büyük kardeşlerin küçük kardeşlerin olumsuz duygulanım özelliğinin daha çok farkında olabileceği ve annenin pozitif alanlarda farklılaşan yaklaşımını küçük kardeşin olumsuz duygulanımına atfetmiş olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, küçük kardeşin olumsuz duygulanımının büyük kardeşin algıladığı annenin olumlu alanlardaki farklılaşan yaklaşımını yordayıp negative alanlardaki farklılaşan yaklaşımını yordamaması da yine Kowal ve Kramer'in (1997) bahsettiği büyük kardeşlerin sofistike atıflar yapması ile açıklanabilir. Büyük kardeşler annelerinin olumsuz duygulanımı yüksek olan küçük kardeşlerini yatıştırmak ve olumsuz duygulanımları

ile başa çıkmak amacıyla olumlu alanlarda daha fazla farklılaşan yaklaşım sergilemiş olabilirler. Bununla birlikte çalışmalar kardeşlerin farklılaşan sıcaklığa kontrolden ziyade daha duyarlı olduklarına da işaret etmektedir (Meunier vd., 2012).

Kardeşlerin algısal hassasiyeti bu çalışma kapsamında keşif amacıyla incelenmiştir. Elde edilen bulgular küçük kardeşlerin algısal hassasiyetinin yine küçük kardeşlerin algıladığı pozitif ve negative alanlardaki AFY'lerini yordadığını göstermiştir. Diğer bir ifadeyle, algısal hassasiyeti düşük olan küçük kardeşler pozitif ve negative alanlardaki AFY'yi daha az algıladıklarını rapor etmişlerdir. Bu etkinin büyük kardeşler için bulunamaması için bazı argümanlardan bahsedilebilir. Küçük kardeşlerin büyüklere kıyasla çok sofistike ve detaylı olmayan atıflar yaptığı (Kowal ve Kramer, 1997) göz önünde bulundurulduğunda, algısal hassasiyeti düşük olan küçük kardeşlerin benzer biçimde annelerinin farklılaşan yaklaşımlarının nedenlerini tespit etmekte de güçlük çekebileceği ve bu nedenle daha çok AFY rapor etmiş olabilecekleri düşünülmektedir. Büyük kardeşlerin AFY'yi değerlendirirken sahip oldukları bilişsel kapasitelerinin daha gelişmiş olduğu düşüncesiyle de annelerinin yaklaşımlarının nedenlerine dair atıflar yapmış olabilecekleri ve bu nedenle algısal hassasiyet ile AFY arasında bir ilişki çıkmamış olabileceği düşünülmektedir. Bunun dışında, kardeşlerin gelişimsel dönemlerinin farklı olması sebebiyle de farklı örüntülerin olabileceği düşünülmektedir. Kardeşlerin algıladığı AFY'nin diğer kardeşin algısal hassasiyeti tarafından yordanmaması ise olumsuz duygulanımın rolü üzerinden açıklanabilir. Olumsuz duygulanım barındırdığı tepkisellik, agresyon ve depresif durum nedeniyle daha gözlemlenebilir bir mizaç özelliği iken algısal hassasiyet çevredeki en ufak değişiklikleri dahi fark etme ile ilgili bir mizaç özelliği olduğu için çevredeki insanlar tarafından daha az gözlemlenebilmektedir. Bu nedenle, çalışmaya katılan kardeşler AFY'yi kardeşlerinin algısal hassasiyetine atfetmemiş olabilirler.

Annenin Aileye Yönelim ve Ebeveynlikte Geleneksel ve Modern Yaklaşımlara Dair Tutumlarının Rolü. Çalışma kapsamında mizaç özelliklerinin yanı sıra, annenin aileye yönelim ve ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımlara dair tutumlarının büyük ve küçük kardeşlerin algıladığı AFY üzerindeki rolü incelenmiştir. Aileye yönelimi yüksek ve ebeveynlikte modern yaklaşımları daha çok benimseyen annelerin çocuklarının, annenin hem pozitif hem de negatif alanlardaki farklılaşan yaklaşımını

daha az hissedecekleri düşünülmüştür. Fakat geleneksel ebeveynlik yaklaşımını daha çok benimseyen annelerinin çocuklarının daha çok AFY hissedecekleri düşünülmüştür. Beklentilerimizin tersine, annenin pozitif ve negatif alanlardaki farklılaşan yaklaşımının miktarını hem büyük hem de küçük kardeşler için anne ile ilgili değişkenlerin hiçbiri yordamamıştır.

Ebeveynlerin farklılaşan yaklaşımlarının (EFY) çevresel faktörlere göre değişebildiği göz önünde bulundurulduğunda (Atzaba-Poria ve Pike, 2008; Solmeyer vd., 2011) bu beklenmedik bir sonuçtur. Aileye yönelim değerleri ele alındığında bu anlamlı olmayan sonuç iki farklı biçimde açıklanabilir. İlki Latin kültürüyle özdeşleşen aileye yönelim değerlerinin Türkiye'deki algılanış biçiminin farklı olabileceğidir. Bu nedenle, bu değerlerin ülkemizde daha detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiği düşünülmüştür. İkincisi ise Türk kültürü toplulukçu bir kültür olarak bilinse de Türk ailelerde özerlik ve ilişkiselliğin birlikte yer aldığı ve dengelendiği bir geçişin olduğu belirtilmektedir (Kağıtçıbaşı, 2005). Bu sebepl,e aileye yönelim değerlerinin aksine bireyselliğie ve ilişkiselliğe vurgu yapan benlik kurguları önemli bir araştırma konusu olabilir.

Aieleye yönelim değerlerine benzer biçimde ebeveynlikte geleneksel ve modern yaklaşımların AFY üzerindeki anlamlı olmayan rolü üç argümanla desteklenebilir. Ebeveynlere dair mekanizmaların EFY üzerindeki etkisine bakıldığında genellikle stresli ve olumsuz çevresel özelliklere vurgu yapılmaktadır. Bu olumsuz çevresel özellikler eğitim düzeyi, istismar geçmişi, tek ebeveynlik, düşük sosyoekonomik düzey ve ev ortamındaki kaos gibi özelliklerdir. Buna ek olarak, Türk kültüründe ebeveynlik rolleri açısından annenin katılımı babanın katılımına kıyasla daha fazladır (Luo & Çarkoğlu, 2019). Bu nedenle, ebeveynlikteki geleneksel ve modern yaklaşımların rolü babanın farklılaşan yaklaşımı üzerinde daha belirleyici olabilir. Son olarak, bu çalışmada annenin ebeveynlikteki geleneksel ve modern yaklaşımı ile ilgili davranışları yerine genel tutumları ölçülmüştür. Fakat, ilgili alanyazında ebeveynlik davranışlarının tutumlardan daha önemli olabileceğine vurgu yapılmıştır (Dawson vd., 2005). Bu vurgunun bu çalışma için de geçerli olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak, yapısal, bireysel ve çevresel özelliklerin AFY üzerindeki rollerine birlikte bakıldığı zaman, anneye ve cinsiyete dair faktörlerin AFY üzerindeki bir rolü

olmadığı fakat kardeşlerin mizaç özelliklerinin çok önemlir bir role sahip olduğu görülmektedir.

AFY ile Kardeşe Bağlanma Arasındaki İkili İlişki. Bu çalışmanın son amacı büyük ve küçük kardeşlerin algıladığı AFY ile kardeşe bağlanma arasındaki ikili ilişkiyi incelemekti. Kardeşlerin cinsiyetleri kontrol edildikten sonra, kardeşlerin birbirlerine kıyasla algıladıkları pozitif ve negatif alanlardaki AFY'nin birbirlerine bağlanma düzeylerini yordayacağı düşünülmültür. Daha açık bir şekilde belirtmek gerekirse, birbirlerine kıyasla annelerinden pozitif alanlarda daha çok farklılaşan yaklaşım hisseden kardeşlerin birbirlerini daha çok bağlanma figürü olarak görecekleri beklenmiştir. Buna karşın, birbirlerine kıyasla annelerinden negatif alanlarda daha çok farklılaşan yaklaşım hisseden kardeşlerin birbirlerini daha az bağlanma figürü olarak görecekleri beklenmiştir. Bu beklentilerle doğru orantılı olarak birçok aktör ve bir partner etkisi bulunmuştur. Aktör etkilerine bakıldığında büyük kardeşe kıyasla pozitif alanlarda daha iyi bir anne yaklaşımı alan küçük kardeşlerin büyük kardeşlerine daha fazla bağlanma hissettikleri bulunmuştur. Ayrıca, birbirlerine kıyasla negatif alanlarda daha kötü bir anne yaklaşımı alan hem büyük hem de küçük kardeşlerin birbirlerini daha az bağlanma figürü olarak gördükleri bulunmuştur. Anlamlı çıkan aktör etkileri alanyazındaki çalışmalarla uyumludur. Partner etkilerine bakıldığında ise sadece büyük kardeşin küçük kardeşe kıyasla pozitif alanlarda daha iyi bir anne yaklaşımının olduğu durumda küçük kardeşin büyük kardeşine daha fazla bağlandığı bulunmuştur. Partner etkilerinin biri dışında anlamlı çıkmamasının bir sebebi bağlanmanın hiyerarşik yapısı olabilir çünkü ilgili alanyazında büyük kardeşlerin küçüklere kıyasla daha az kardeşe bağlanma raporladıkları bulunmuştur (Fraley & Tancredy, 2012). Ayrıca, partner etkisinin pozitif alanlarda anlamlı olması ama negatif alanlarda anlamlı bulunmaması kardeşlerin farklılaşan yaklaşımda ebeveynin farklılaşan sıcaklığına ebeveynin farklılaşan çatışmasından daha duyarlı olmaları ile açıklayabiliriz (Meunier vd., 2012).

Çalışmaların Katkıları ve Güçlü Yönleri

Bu çalışma kapsamında annenin farklılaşan yaklaşımını geniş bir perspektifte ele alan güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı Türkiye ve dünya alanyazınına kazandırılmıştır. Alanyazında kardeşlerin olumsuz duygulanımı mizaç özelliği olarak çokça araştırılmış

olsa da algısal hassasiyetin AFY üzerindeki rolü ilk kez bu çalışmada incelenmiştir. Ayrıca, AFY ve kardeşe bağlanma arasındaki ikili ilişki bu çalışma ile ilk kez ortaya konmuştur. Çalışmadaki ölçüm araçlarının birden çok katılımcıdan toplanması, APBM'nin analizlerde uygulanmış olması çalışmanın yöntemsel olarak güçlü yanlarıdır.

Çalışmaların Sınırlılıkları ve Öneriler

Hem 2. hem de 2. çalışmanın verilerinin sadece Denizli ilinden toplanmış olması çalışmanın genellenebilirliği açısından en önemli sınırlılığıdır. Ayrıca, geliştirilen ölçeğin başka örneklemlerde de test edilmesi ve geçerliğinin vurgulanması gerekmektedir. Bir başka sınırlılık ise her iki çalışmada da ölçüm aracı olarak ölçeklerin kullanılması ve dolayısıyla sosyal istenirlik önyargısının oluşmuş olabileceğidir. İleriki çalışmalar farklı yöntemler kullanarak bu bulguların tekrarlanabilirliğini gösterebilir. İlk çalışmada baba formu katılımcılar tarafından doldurulmuş olmasına rağmen analizleri yapılmamıştır ve ilerleyen çalışmalarda baba formunun analiz süreci tamamlanarak babanın farklılaşan yaklaşımı ile ilgili çalışmaların yapılmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Son olarak, ikinci çalışmanın kesitsel deseni önemli bir sınırlılık olarak göze çarpmaktadır. İlerleyen çalışmalar elde edilen bu bulguları boylamsal olarak destekleyebilir.

U. THESIS PERMISSION FORM / TEZ İZİN FORMU

ENSTİTÜ / INSTITUTE

Fen Bilimleri Enstitüsü / Graduate School of Natural and Applied Sciences ☐

Sosyal Bilimler Enstitüsü / Graduate School of Social Sciences ☒

Uygulamalı Matematik Enstitüsü / Graduate School of Applied Mathematics ☐

Enformatik Enstitüsü / Graduate School of Informatics ☐

Deniz Bilimleri Enstitüsü / Graduate School of Marine Sciences ☐

YAZARIN / AUTHOR

Soyadı / Surname : Bayram Gülaçtı
Adı / Name : Huri Gül
Bölümü / Department : Psikoloji / Psychology

TEZİN ADI / TITLE OF THE THESIS (**İngilizce** / English): The Predictors of Parental Differential Treatment and Dyadic Relations with Sibling Attachment

TEZİN TÜRÜ / DEGREE: **Yüksek Lisans** / Master ☐ **Doktora** / PhD ☒

1. **Tezin tamamı dünya çapında erişime açılacaktır. /** Release the entire work immediately for access worldwide. ☒
2. **Tez iki yıl süreyle erişime kapalı olacaktır.** / Secure the entire work for patent and/or proprietary purposes for a period of **two years. *** ☐
3. **Tez altı ay süreyle erişime kapalı olacaktır.** / Secure the entire work for period of **six months**. ***** ☐

***** *Enstitü Yönetim Kurulu kararının basılı kopyası tezle birlikte kütüphaneye teslim edilecektir. / A copy of the decision of the Institute Administrative Committee will be delivered to the library together with the printed thesis.*

Yazarın imzası / Signature .....

Tarih / Date .....
(Kütüphaneye teslim ettiğiniz tarih. Elle doldurulacaktır.)
(Library submission date. Please fill out by hand.)